DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ. TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYEDÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ EGYES SZÁM 12 FILLÉR. VASÁRNAP 24 FILLÉR

XIV. ÉVFOLYAM, 247. SZÁM. *Debrecen, 1937 október 31 vasárnap* ÁRA: 24 FILLÉR.

A japánok Anglia ellen fordulnak

TYLER KEDVEZŐ JELENTÉSE

Az én házam az én váram

»Mi house is my castle« tartja az angol közmondás. Az én házam az én váram. Eckhardt Tibor a háztulajdonosok országos kongresszusán pedig azt hangoztatta, hogy a *háztulajdont a legerkölcsösebb tulajdonnak tartja, amely fundamentuma a családi és nemzeti életnek.* Mindezekhez hozzátehetjük, hogy a polgáriasulás legfontosabb feltétele a háztulajdon. Régente minden debreceni polgárnak volt háza és földje. A ház után föld is járt, a polgári élet előfeltétele volt a háztulajdon.

Kétségtelen, hogy mint a rög hoz köti az embert a föld, *úgy a városhoz köti, a polgári erkölcsökhöz mintegy leszögezi a tulajdonosát a ház.* Helyes tehát az a megállapítás, hogy a háztulajdon fundamentuma a családi és nemzeti életnek. Még a legkisebb értékű háztulajdon is kiemeli tulajdonosát az ugynevezett proletársorból és szinte a polgári rendbe iktatja.

Nem lehet tehát közömbös sem a kormányzat, sem a társadalom és a közvélemény előtt a háztulajdon sorsa. Ez pedig mindennek mondható, csak stabilnak és biztosnak nem. Hogy újra elővesszük ezt a témát, annak magyarázatát adja az imént említett kongresszus, mely Győr városában folyt le és nevezetessége volt, hogy *azon pártállásra való különbség nélkül kormánypárti és ellenzéki politikusok egyformán sürgették a háztulajdon bajainak orvoslását.* Egy nagy összefogást dokumentált a győri kongresszus, a bajoknak és kívánságoknak egyformán való meglátását, a segítésre vezető egyhangú jóakaratot.

Ezt szeretnők mi látni Debrecenben is. Valóban kívánatos volna, ha itt is pártkülönbség nélkül összefogással sietnének a háztulajdon védelmére és elhatározó lépések történnének ilyen irányban.

Debrecenben közel tizennégyezer ház van, ugyanennyi családot érint a kérdés, mely annál inkább fontosabb, mert hiszen el lehet mondani, hogy *Debrecen a kis házak városa.* Itt a belváros néhány utcáján kívül bérházat nem találunk de annál többet egy, két lakással. *Itt a kistőke vonult a legerkölcsösebb magántulajdonba,* itt a kisemberek szereztek maguknak házat, hogy maguknak és családjuknak állandó hajlékot találjanak, vagy a szerény bérjövedelemből késő öregségüknek biztosítását elérjék. Itt valóban öntudatlanul is azt tartották, hogy »az én házam az én váram«. A kis háztulajdonnal biztosabb a lét, szilárdabb a megélhetés. A kispolgárok ezrei vannak tehát érdekelve a háztulajdon problémájában és ezen a ponton a kérdés már szociális vonatkozást is nyer és szociális követelmény, hogy a háztulajdon válsága megszünjék.

Ezerszer kimutatott tény, hogy *a háztulajdon jövedelmének hatvan, hetven százalékát veszik igénybe a közterhek. A legerkölcsösebb tőkét terheli tehát a legtöbb kiadás,* annak van a legkevesebb hozadéka, míg a nagytőke nemritkán száz, kétszáz százalékos hasznot élvez. Az ingó tőke sokféle módját találja, hogy kibujjon az adózás alól, de a legerkölcsösebb tőke, a háztulajdon ezt nem teheti és nem is teszi. Ezen a ponton fordul meg a kérdés. *Ezen a ponton van sürgös reformra szükség.*

A háztulajdon terhein annál inkább sürgösen enyhíteni kell, mert a szociális igazság érvényesítése követeli. A rendkivüli adópótlék a gazdasági krizis idején született meg és olyan igérettel, hogy csak átmeneti jellegü. Az átmenet immár hét éven át tart és legfőbb ideje, hogy ezt a terhet levegyék a háztulajdonos válláról. Az a csökkentés, mely ebben a költségvetési évben történt, vajmi kevés. Ha az államkincstár egyszerre nem is tudja nélkülözni a rendkivüli pótlékokból származó jelentős összeget, *lehet találni olyan megoldást, hogy a kisházakat, a szerényebb viszonyok között élő háztulajdonosokat mentesitsék legalább alóla.* A nagy bérházakban elhelyezkedő tőke még mindig megbirja a külön adót, de *nem birja meg az a kis háztulajdonos, ki házának szerény jövedelméből él, vagy csekély keresete pótlásául szolgál házának hozadéka.* Ezen a téren is a szociális szempontok érvényesitésével kellene a megoldást kezdeményezni és progresszív módon a kivetést eszközölni. Éppen így indokolt kivánság, hogy *az aránytalanul sulyos vidéki házadókulcsot a mostani 16 százalékról legalább 11 százalékra szállitsák le.*

A debreceni háztulajdonosok nagyrésze még az átlagos sorsnál is sulyosabb helyzetben vannak. Itt *a nyolcvan százalékos városi pótadót tiz százalékkal emeli a csatorna dij, melynek jogtalanságát már egy izben kimutattuk. Azonkivül ezer és ezer háztulajdonos gondját növeli a most behajtásra kerülő burkolási költségek kivetése.* Nagyon kevesen vannak abban a szerencsés helyzetben, hogy egyszerre ki tudják fizetni a burkolási költséget, legtöbbje kénytelen élni a tizenöt évre való elosztás »kedvezményével«. Igy *a kamatok betudásával másfélszeresen fizeti meg a kivetett összeget s tizenöt éven át még a közterhek után fennmaradó húsz, harmine százalék hozadék is jórészben rámegy a burkolási költségekre.* Ez a tény azt jelenti, hogy *Debrecenben ezer és ezer háztulajdonos 15 éven át jóformán semmi hasznát sem látja házának, csak fizeti az adót, a burkolási hozzájárulást és a közüzemi költséget.*

Ime, ilyen Debrecenben az egykor »irigyelt« háztulajdonosok sorsa. De aztán teljesen kétségbeejtő ez a sors olyanoknál, *kiknek háza kölcsönnel, vagy adóhátralékkal van terhelve.* A kamatra, a hátralékos adók *törlesztésére már nem fog telni és a számukra bizonytalan jövő magában rejti a szomorú képet, mikor dobra kerül a véres verejtékkel szerzett kis ház, vagy az apáktól örökölt ősi tulajdon.*

Éppen, mert ennyi gond tornyosul a debreceni háztulajdonosok feje fölé, kivánatos, hogy valami történjék abban az irányban, hogy *ne csapjanak össze a hullámok az önhibájukon kivül bajba került háztulajdonosok feje fölött.* Az adóhátralékokra *nyolc, tiz éves moratórium engedélyezése kivánatos* és addig is fel kellene függeszteni a házárveréseket. A kincstár követelése legkevésbbé a háztulajdonnál megy veszendőbe, egy *kiméleti eljárás beiktatása nem veszélyeztetné az államkincstár érdekeit sem, ellenben egész sereg existencia fennmaradását tenné lehetővé.* Ehhez a ponthoz tartozik, hogy ha már a gazdavédelmi rendeletekhez hasonló intézkedések nem hozhatók a háztulajdonos védelmére, legalább a bankzárlat előtti banktartozások és ezek kamatainak sürgös rendezését rendeljék el a gazdavédelmi rendeletek szellemében. Igen helyesen hozott erre nézve határozatot a győri kongresszus, de hogy ilyen lépésre mennyire szükség van, azt a többszörös debreceni példák bizonyítják.

Az én váram az én házam elve megdől, ha hagyjuk sokáig fennállani a mostani állapotot. Legtöbb háztulajdonos nem biztos a maga tulajdonában. Mikor a magas közterhek lassan, lassan alámossák ezt a várat. Az arányos és igazságos közteher viselés szempontja, a társadalom egyik értékes rétegének megmentése, a nemzeti vagyon egyik fontos részének védelme követeli, hogy a háztulajdon megmentessék a lassú sorvadástól és is mét elkövetkezzék az az idő, mikor a legkisebb házigazda is elmondhatja, *az én házam az én váram, melyet nem vesz be a végrehajtó.*

Ferencváros-Bocskai mérkőzés ma délután 1/4 3 órakor a nagyerdei Stadionban

Felülmúlta korát a legujabb 538as

Telefunken 5 csöves Szuperluxus 2 hangszórós rádió.

NAVIMEMBRÁN

Az októberi forradalom

Tizenkilenc évvel ezelőtt, a négyéves háború után a felbomlott frontok mögött kitört az őszirózsás forradalom. A történettudósok még mindig nem tudtak megegyezni abban, hogy mi idézte elő az akkori eseményeket, a háború megpróbáltatásaiban kifáradt tömeg, szervezett lázítás, külön nemzeti öncélúság vágya, vagy az akkori kormányok gyengesége. Az a legtalálóbb, hogy minden együttvéve. Tiszta szándékú hazafiak, ártalmas fantaszták, lázítók, frontszökevények, béke, rendes élet utáni vágy minden egybeszakadt. Egy bizonyos, nem volt nemzeti forradalom, nem a magyar nép széles rétegeiből fakadt. Csak Budapest csinálta, ott is néhány ezer ember. Hogy mégis sikerült, az annak az energiahiánynak tudható be, ami a négyéves háború után fellépett. A gyeplőt a vágtató lovak közé dobták, nem csoda, hogy néhány hónap mulva a kommunizmus posványába borították az ország szekerét.

Emlékezzünk csak vissza azokra a zavaros időkre, feldúlt állapotokra. Még tetszetős jelszavak járták, de már a föld alatt dolgoztak a titkos romboló erők. A szélsőséges mozgalom kinyújtotta csápjait. A kommunizmust kezdték dicsőiteni, a proletárdiktatúrát éltetni. Mosolyogtak az emberek, mikor Kun Béláék elárasztották kommunista röplapokkal az országot, kiadták a »Vörös Ujságot«, mint engedélynélküli sajtóterméket. Mosolyogtak, de később ajkukra fagyott a mosoly.

Mikor mostanában a sok szélsőséges röplapot látjuk, mikor az izgatás újra nekitámad, de most már más jelszavak alatt az ezeréves alkotmányra, a törvényes rendre, önként kínálkozik a meghatározás: ugyanaz más szinben.

Jó ilyenkor felfigyelni a dolgokra. Az ilyen izgatás már egyszer felborított itt mindent. Jó lesz komolyan venni akármilyen kezdeti tünet még csak. Nem jó a tűzzel játszani. Azt sem lehet mondani, hogy 1918—19-ben más volt, mert nem birtuk idegekkel. Most sem birjuk. Akkor a háborúban, most a békében, a »trianoni békében« fáradtak ki az emberek.

Jól borotválkozva

ROTBART ROTBART

jó a hangulat!

C. Duisberg, Budapest IV., Kossuth Lajos-utca 13.

Szomszédja, kollégája, rokona rádióját, korékpárját, csillárját szakszerü és előzékeny kisZolgálásáról közismert cégemnél vásárolta.

Győzödjön meg Ön is, hogy cserét, vásárlást, javitást legelőnyösebben nálam eszközölhet.

KATZ ANDOR

Piac ucca 60.

Tüzifát és szenet

a legjobb minőségben, legolcsóbb napiárban szállit a

Békési és Lőw fa- és szénkereskedők,

a Salgó-Tarjáni Kőszénbánya R. T. debreceni képviselője.

Telep: Bánffy-utca 4. szám. Hungária malom mellett. **Telefon: 19-45.**

Világhirű Tokalon

Páris csoda hatásu kozmetikai készitményei főraktára:

Dr. Kondor István

Központi Drogériájában

városházépület.

Puder 1·30, krém 1·50-től

Viszonteladóknak gyári ár!

Téli gondját elvetette, ha finom gyapju holmiját Divatkötődében szerzi be. Piac ucca 42

Felelősséggel köszörül borotvát, hajvágógépet, ollót. Állandóan raktáron elsörendü acéláruk **henteskések** borotvák, hajvágógépek

Erdélyi László

müköszörüs

Csapó-utca 41.

R. Tyler jelentése Magyarország pénzügyi helyzetéről

R. Tyler népszövetségi megbizott elkészitette jelentését Magyarország pénzügyi helyzetéről az 1937. év III. negyedében. A jelentés bevezetése ennek tartalmát a következőkben foglalja össze:

1. Azok az ajánlatok, amelyek a megfelelő külföldi pénznemekben való fizetések utján a külföldi adósságszolgálat három éves (1924. évi ujjáépitési kölcsönnel végleges) rendezését célozták, immár Magyarország külföldi adósságainak nagyobb részét felölelik. Utolsó jelentésem óta létrejött megállapodás az 1931. évi kincstárjegyek tekintetében és a nem állami cimletesitett adósságokra vonatkozólag megtett ajánlat **több országban elnyerte a kötvénybirtokosok érdekképviseleteinek támogatását.** Magyarország és hitelezői közti viszony szerződéses alapokra való helyezésével ilyenképpen haladás mutatkozik.

2. Ezek az uj egyezmények növelni fogják Magyarországnak az adósságszolgálattal kapcsolatban felmerülő szabad devizaszükségletét és amennyiben az állam külföldi kötelezettségeinek egészére kiterjesztettnek, többletkiadást fognak jelenteni a legutóbb teljesitett fizetésekkel szemben. Egyszerüsiteni fognak azonban egy végtelen bonyolulttá vált kérdést és a hitelezők szempontjából általában javulást fognak eredményezni. Az egyezmények megkötése lehetővé teszik majd ezenkivül, hogy **további lépések tétessenek azoknak a válság éveiből származó korlátozásoknak a megszüntetése felé, amelyek az ország belső hitelélétére nehezednek.**

3. A julius 1-én kezdődő költségvetési év bevételei az első negyedben mintegy **6 százalékkal voltak magasabbak, mint az elmult év megfelelő hónapjaiban.** Az összes kiadás 7.5 százalékkal magasabb, aminek oka részben az erre az évre engedélyezett közmunkaprogram. Az állami üzemeknél folytatódott a javulás, amely legutóbb tapasztalható volt.

4. **Az államkincstár helyzete tovább javult.**

5. A Nemzeti Bankot most fokozott felelősség terheli Magyarország külföldi adósságai szolgálatának elátásáért s ennek folytán az eddigieknél is nagyobb mértékben kell gondoskodni arról, hogy Magyarország **exportja a szükséges szabad devizamennyiséget termelje és a pengő belső vásárlóereje megóvassék. A bank helyzete tovább erősödött.**

6. A gabonanemüek terméseredménye ebben az évben inkább átlagon aluli volt. A takarmány azonban ismét bőséges. **Az élelmiszerekért a külföldi piacokon magasabb árak voltak elérhetők, mint a multban.** A belföldi árak emelkedése szintén folytatódott.

7. Magyarország 1937 januárszeptemberi kiviteli többlete nagyobb volt, mint bármikor ebben az időszakban. Az Ausztriával való forgalom ismét kevésbé kedvezően alakult. Az elmult évvel szembeni nagy növekedés főleg a távoli piacokra szállított áruknál mutatkozott.

8. A belföldi termelés és forgalom még mindig emelkedik. A nagy tömegek életstandardjában azonban lényeges javulás még nem mutatkozik.

9. A némely irányban eddig jelentkező javuló irányzat még nem jut eléggé kifejezésre a takarékbetétek növekedésében. A nyereségeket ugylátszik uj kereskedelmi befektetésre, épitkezésre és földvásárlásra fordították. A tőzsde az áprilisi és májusi lanyhulás után júniusban és júliusban fellendült, de az utóbbi hónapokban ismét ellanyhult.

Csikesz rektor koszorut helyez Tisza sirjára

Dr Csikesz Sándor, a debreceni egyetem rektora szombaton este Gesztre utazott, hogy gróf Tisza István elhalálozásának évfordulója napján a debreceni egyetem koszoruját a siron elhelyezze.

— **A vakbélgyulladás veszélye elleni védekezés** egyik hatásos módszere abban áll, hogy az ember a beleit hetenként legalább egyszer a természetes **Ferenc József** keserüvizzel — reggel éhgyomorra egy pohárral — alaposan kitisztitja. Kérdezze meg orvosát.

A Fradi érkezése

izgalomban tartotta a várost s várakozással tekintenek délutáni játéka elé, ahol Debrecen uri közönségének szine java meg fog jelenni s a tribün valóságos divatbemutatóvá válik. A jól öltözött hölgyek és urak legtöbbje Kőrösinél szerezte be kabát- és ruhaanyagját. Piac-u. 38.

TÉLI MOSÓKELMÉK

MELEG ALSÓRUHÁZAT

Kardos Lászlónál

Rádiók eladása
Kerékpárok cseréje javítása
Soltész - Kálvintér 2.

Ujabb gyermekparalizis megbetegedés Debrecenben

Két házat vesztegzár alá vettek a Téglavetőben

Debreczeni Gábor asztalossegéd, a téglavetőbeli Kunhalom ucca 7. szám alatti lakos *hároméves kislánya gyermekparalizis tünetei között megbetegedett.* A tiszti főorvos javaslatára a hatóság a legszigorúbb zárlatot rendelte el úgy arra a házra, amelyben a beteg lakott, mint a mellette levő 8. számú házat, mert az itt lakó gyermekek érintkeztek a kis Debreczeni Gáborral. A két ház előtt állandóan rendőrőrszem áll, senkit sem engednek se ki, se be. A hatóság gondoskodik a lakók élelmezéséről is.

Természetesen a kis beteget azonnal beszállították a klinikára. A tisztiorvos úgyszólván állandó ügyeletet tart a Téglavetőben, hogy a veszedelem terjedését meggátolják.

A Ferencváros lelkes fogadtatása Debrecenben

Debrecen város pályaudvara régen nem látott olyan hatalmas arányu és lelkes fogadtatást, mint amilyen a debreceni közönség rendezett a középeurópai kupagyőztes Ferencváros csapatának. Már hat óra után sürü csoportokban áramlott a közönség az állomás felé s hat óra 36 perekor, amikor a vonatnak be kellett volna futnia a ferencvárosi legénységgel, már sötét volt a perron, a várótermek s az állomás folyosói a várakozók tömegétől. Az állomáson kivül is többszázfőnyi ember helyezkedett el, hogy meglássák s magyaros szivvel köszöntsék a ferencvárosi fiukat, akik a római mérkőzés gigászi küzdelmében hazahozták Magyarországra a Középeurópai Kupát...

A vonat 39 perces késéssel, csak negyed nyolckor futott be. A megjelentek azonban türelmesen várakoztak. Végre feltüntek a vonat ablakaiban a Fradi futballisták. A vonatnál Opata Zoltán edző fogadta Káldy Zsigmonddal együtt a Ferencvárost s lelkes éljenzés közben vezették a diadalmas római mérkőzés hőseit az elsőosztályu váróterembe, ahol a Boeskai elnöksége nevében **Gyenes** Dénes dr, a klub alelnöke köszöntötte a Ferencvárost, mig a KLASz nevében **Tamássy** László főtitkár üdvözölte meleg hangon a Fradit.

A Ferencváros részéről vitéz Kemenessy válaszolt s aztán háromszoros éljent kiáltott a Ferencvárosra a közönség. A játékosok lelkes éljenzés mellett a közönség sorfalai között mentek ki az állomásépületből.

Különösen tomboló lelkesedés fogadta Sárosi dr-t, akit pillanatok alatt ezerfőnyi tömeg vett körül. A kitünő játékost elszakitották a többiektől s csak nagynehezen lehetett kimenteni az ünneplő tömegből. A csapat azután az Arany Bikába ment, ahol az éjszakát töltik.

Az állomásnál kint volt a várakozók között Nánássy dr, a DEAC és NyTVE kitünő szélsője, akinek ujfehértói birtokán már többször nyaralt Sárosi Gyurka. Nánássy dr ezuttal is meghivta kétnapos vadászatra a kitünő játékost, aki örömmel fogadta el régi barátja meghivását. Usetty Béla elnök ma délben érkezik meg és részt vesz a mérkőzésen, melyen a Ferencváros teljes kupacsapatával veszi fel a küzdelmet.

x Állást akar? Képeztesse ki magát perfekt gyorsiróvá-gépiróvá Naményi Gyorsiróiskolában. Batthyány ucca 11.

Filléresgyors EGERBE

November 7-én menettérti jegy és belépőjegy P 4.90. Menetjegyiroda.

Figyelem!

Női divatcipőket négy árcsoportban hozzuk forgalomba:

I. árcsoport	. . . .	P 8.90
II. „	. . . .	„ 10.90
III. „	. . . .	„ 12.90
IV. „	. . . .	„ 15.90

Közvetlen a lábravaló női csizmák, bundacipők, meleg házicipők dús választékban érkeztek.

NEUMANN cipő

Svetits palota.

Takarékossági tag.

VENDÉGLÁTÓ HÁZNÁL Dreher VENDÉGVÁRÓ KEKSZ!

Jó minőség
Divatszín
Uj minták

Atmenetí kabát kelme	P 3·90	Pongyola matlasse	P 1·98
Tiszta gyapju ruhaszövet	P 2·25	Pongyola és ruha düftin	P 1·68
120 cm. gyapiu georgette	P 3·95	Pongyola és ruha flanel	P 1·20
90 cm. gyapiu georgette	P 3·50	Kelengye mosott schifon	P —·88

Valóoi angol kabát és ruhaszövetek, gyapju csipke és szőrmék nagy választekban.

Benyáts ÁRUHÁZ

Magyar szénre és fára kitünő a salgótarjáni
„LUNA“ tűzhely és „KALOR“ kályha.
Főlerakat:
SESZTINA LAJOS vasnagykereskedés.

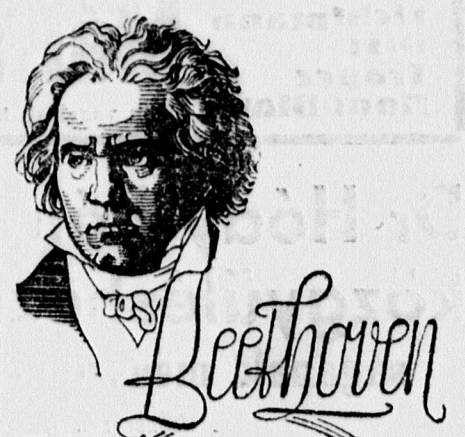

Beethoven

alkotásait a világ legjobb zenekaraitól hallgathatjuk ORION rádióval, mert könnyen és teljes biztossággal hozza az őt világrész minden jelentős adóállomását.

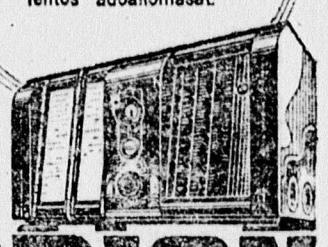

ORION

Kapható minden Orion rádiókereskedőnél

x Korrepetálnak, vizsgára előkészitenek szaktanárok. Beiratás: Kálvin tér 11. S. D. G. d. u. 4—6. (:)

Antica Casa
Borsalino
kalap
egyedárusitása
KELLER úridivat
Piac 50.

Az októberi forradalom

Tizenkilenc évvel ezelőtt, a négyéves háború után a felbomlott frontok mögött kitört az őszirózsás forradalom. A történettudósok még mindig nem tudtak megegyezni abban, hogy mi idézte elő az akkori eseményeket, a háború megpróbáltatásaiban kifáradt tömeg, szervezett lázítás, külön nemzeti öncélúság vágya, vagy az akkori kormányok gyengesége. Az a legtalálóbb, hogy minden együttvéve. Tiszta szándékú hazafiak, ártalmas fantaszták, lázitók, frontszökevények, béke, rendes élet utáni vágy minden egybeszakadt. Egy bizonyos, nem volt nemzeti forradalom, nem a magyar nép széles rétegeiből fakadt. Csak Budapest csinálta, ott is néhány ezer ember. Hogy mégis sikerült, az annak az energiahiánynak tudható be, ami a négyéves háború után fellépett. A gyeplőt a vágtató lovak közé dobták, nem csoda, hogy néhány hónap mulva a kommunizmus posványába borították az ország szekerét.

Emlékezzünk csak vissza azokra a zavaros időkre, feldúlt állapotokra. Még tetszetős jelszavak járták, de már a föld alatt dolgoztak a titkos romboló erők. A szélsőséges mozgalom kinyújtotta csápjait. A kommunizmust kezdték dicsőiteni, a proletárdiktatúrát éltetni. Mosolyogtak az emberek, mikor Kun Béláék elárasztották kommunista röplapokkal az országot, kiadták a »Vörös Ujságot«, mint engedélynélküli sajtóterméket. Mosolyogtak, de később ajkukra fagyott a mosoly.

Mikor mostanában a sok szélsőséges röplapot látjuk, mikor az izgatás újra nekitámad, de most már más jelszavak alatt az ezeréves alkotmányra, a törvényes rendre, önként kinálkozik a meghatározás: ugyanaz más szinben.

Jó ilyenkor felfigyelni a dolgokra. Az ilyen izgatás már egyszer felborított itt mindent. Jó lesz komolyan venni akármilyen kezdeti tünet még csak. Nem jó a tűzzel játszani. Azt sem lehet mondani, hogy 1918—19-ben más volt,

Jól borotválkozva
ROTBART
ROTBART
jó a hangulat!
C. Duisberg, Budapest IV., Kossuth Lajos-utca 13

Szomszédja, kollégája, rokona rádióját, korékpárját, csillárját szakszerü és előzékeny kiszolgálásáról közismert cégemnél vásárolta.
Győződjön meg Ön is, hogy cserét, vásárlást, javitást legelőnyösebben nálam eszközölhet.
KATZ ANDOR
Piac ucca 60.

Tüzifát és szenet
a legjobb minőségben, legolcsóbb napiárban szállit a
Békési és Lőw fa- és szénkereskedők,
a Salgó-Tarjáni Kőszénbánya R. T. debreceni képviselője.
Telep: Bánffy-utca 4. szám. Hungária malom mellett. **Telefon: 19-45.**

Világhirű Tokalon
Páris csoda hatásu kozmetikai készitményei főraktára:
Dr. Kondor István
Központi Drogériájában
városházépület.
Puder 1·30, krém 1·50-től
Viszonteladóknak gyári ár!

Téli gondját elvetette, ha finom gyapju holmiját Divatkötődében szerzi be. Piac ucca 42 !

Felelősséggel köszörül borotvát, hajvágógépet, ollót. Állandóan raktáron elsőrendü acéláruk **henteskések** borotvák, hajvágógépek
Erdélyi László
műköszörüs
Csapó-utca 41.

mert nem birtuk idegekkel. Most sem birjuk. Akkor a háborúban, most a békében, a »trianoni békében« fáradtak ki az emberek.

R. Tyler jelentése Magyarország pénzügyi helyzetéről

R. Tyler népszövetségi megbizott elkészitette jelentését Magyarország pénzügyi helyzetéről az 1937. év III. negyedében. A jelentés bevezetése ennek tartalmát a következőkben foglalja össze:

1. Azok az ajánlatok, amelyek a megfelelő külföldi pénznemekben való fizetések utján a külföldi adósságszolgálat három éves (1924. évi ujjáépitési kölcsönnel végleges) rendezését célozták, immár Magyarország külföldi adósságainak nagyobb részét felölelik. Utolsó jelentésem óta létrejött megállapodás az 1931. évi kincstárjegyek tekintetében és a nem állami cimletesitett adósságokra vonatkozólag megtett ajánlat **több országban elnyerte a kötvénybirtokosok érdekképviseleteinek támogatását.** Magyarország és hitelezői közti viszony szerződéses alapokra való helyezésével ilyenképpen haladás mutatkozik.

2. Ezek az uj egyezmények növelni fogják Magyarországnak az adósságszolgálattal kapcsolatban felmerülő szabad devizaszükségletét és amennyiben az állam külföldi kötelezettségeinek egészére kiterjesztettnek, többletkiadást fognak jelenteni a legutóbb teljesitett fizetésekkel szemben. Egyszerüsiteni fognak azonban egy végtelen bonyolulttá vált kérdést és a hitelezők szempontjából általában javulást fognak eredményezni. Az egyezmények megkötése lehetővé teszik majd ezenkivül, hogy **további lépések tétessenek azoknak a válság éveiből származó korlátozásoknak a megszüntetése felé, amelyek az ország belső hitelélétére nehezednek.**

3. A julius 1-én kezdődő költségvetési év bevételei az első negyedben mintegy **6 százalékkal voltak magasabbak, mint az elmult év megfelelő hónapjaiban.** Az összes kiadás 7.5 százalékkal magasabb, aminek oka részben az erre az évre engedélyezett közmunkaprogram. Az állami üzemeknél folytatódott a javulás, amely legutóbb tapasztalható volt.

4. **Az államkincstár helyzete tovább javult.**

5. A Nemzeti Bankot most fokozott felelősség terheli Magyarország külföldi adósságai szolgálatának elátásáért s ennek folytán az eddigieknél is nagyobb mértékben kell gondoskodni arról, hogy Magyarország **exportja a szükséges szabad devizamennyiséget kitermelje és a pengő belső vásárlóereje megóvassék. A bank helyzete tovább erősödött.**

6. A gabonanemüek terméseredménye ebben az évben inkább átlagon aluli volt. A takarmány azonban ismét bőséges. **Az élelmiszerekért a külföldi piacokon magasabb árak voltak elérhetők, mint a multban.** A belföldi árak emelkedése szintén folytatódott.

7. Magyarország 1937 januárszeptemberi kiviteli többlete nagyobb volt, mint bármikor ebben az időszakban. Az Ausztriával való forgalom ismét kevésbé kedvezően alakult. Az elmult évvel szembeni nagy növekedés főleg a távoli piacokra szállított áruknál mutatkozott.

8. A belföldi termelés és forgalom még mindig emelkedik. A nagy tömegek életstandardjában azonban lényeges javulás még nem mutatkozik.

9. A némely irányban eddig jelentkező javuló irányzat még nem jut eléggé kifejezésre a takarékbetétek növekedésében. A nyereségeket ugylátszik uj kereskedelmi befektetésre, épitkezésre és földvásárlásra fordították. A tőzsde az áprilisi és májusi lanyhulás után júniusban és júliusban fellendült, de az utóbbi hónapokban ismét ellanyhult.

Csikesz rektor koszorut helyez Tisza sirjára

Dr Csikesz Sándor, a debreceni egyetem rektora szombaton este Gesztre utazott, hogy gróf Tisza István elhalálozásának évfordulója napján a debreceni egyetem koszoruját a siron elhelyezze.

— **A vakbélgyulladás veszélye elleni védekezés** egyik hatásos módszere abban áll, hogy az ember a beleit betenként legalább egyszer a természetes **Ferenc József** keserüvizzel — reggel éhgyomorra egy pohárral — alaposan kitisztitja. Kérdezze meg orvosát.

TÉLI MOSÓKELMÉK !
MELEG ALSÓRUHÁZAT
Kardos Lászlónál

A Fradi érkezése
izgalomban tartotta a várost s várakozással tekintenek délutáni játéka elé, ahol Debrecen uri közönségének szine java meg fog jelenni s a tribün valóságos divatbemutatóvá válik. A jól öltözött hölgyek és urak legtöbbje Kőrösinél szerezte be kabát- és ruhaanyagját. Piac-u. 38.

Rádiók eladása
Kerékpárok cseréje javítása
Soltész - Kálvintér 2.

Ujabb gyermekparalizis megbetegedés Debrecenben

Két házat vesztegzár alá vettek a Téglavetőben

Debreczeni Gábor asztalossegéd, a téglavetőbeli Kunhalom ucca 7. szám alatti lakos *háromeves kisfia gyermekparalizis tünetei között megbetegedett.* A tiszti főorvos javaslatára a hatóság a legszigorúbb zárlatot rendelte el úgy arra a házra, amelyben a beteg lakott, mint a mellette levő 8. számú házat, mert az itt lakó gyermekek érintkeztek a kis Debreczeni Gáborral. A két ház előtt állandóan rendőrőrszem áll, senkit sem engednek se ki, se be. A hatóság gondoskodik a lakók élelmezéséről is.

Természetesen a kis beteget azonnal beszállították a klinikára. A tisztiorvos ügyszólván állandó ügyeletet tart a Téglavetőben, hogy a veszedelem terjedését meggátolják.

A Ferencváros lelkes fogadtatása Debrecenben

Debrecen város pályaudvara régen nem látott olyan hatalmas arányu és lelkes fogadtatást, mint amilyen a debreceni közönség rendezett a középeurópai kupagyőztes Ferencváros csapatának. Már hat óra után sürü csoportokban áramlott a közönség az állomás felé s hat óra 36 perekor, amikor a vonatnak be kellett volna futnia a ferencvárosi legénységgel, már sötét volt a perron, a várótermek s az állomás folyosói a várakozók tömegétől. Az állomáson kivül is többszázfőnyi ember helyezkedett el, hogy meglássák s magyaros szivvel köszöntsék a ferencvárosi fiukat, akik a római mérkőzés gigászi küzdelmében hazahozták Magyarországra a Középeurópai Kupát...

A vonat 39 perces késéssel, csak negyed nyolckor futott be. A megjelentek azonban türelmesen várakoztak. Végre feltüntek a vonat ablakaiban a Fradi futballisták. A vonatnál Opata Zoltán edző fogadta Káldy Zsigmonddal együtt a Ferencvárost s lelkes éljenzés közben vezették a diadalmas római mérközés hőseit az elsőosztályu váróterembe, ahol a Boeskai elnöksége nevében **Gyenes** Dénes dr, a klub alelnöke köszöntötte a Ferencvárost, mig a KLASz nevében **Tamássy** László főtitkár üdvözölte meleg hangon a Fradit.

A Ferencváros részéről vitéz Kemenessy válaszolt s aztán háromszoros éljent kiáltott a Ferencvárosra a közönség. A játékosok lelkes éljenzés mellett a közönség sorfalai között mentek ki az állomásépületből.

Különösen tomboló lelkesedés fogadta Sárosi dr-t, akit pillanatok alatt ezerfőnyi tömeg vett körül. A kitünő játékost elszakitották a többiektől s csak nagynehezen lehetett kimenteni az ünneplő tömegből. A csapat azután az Arany Bikába ment, ahol az éjszakát töltik.

Az állomásnál kint volt a várakozók között Nánássy dr, a DEAC és NyTVE kitünő szélsője, akinek ujfehértói birtokán már többször nyaralt Sárosi Gyurka. Nánássy dr ezuttal is meghivta kétnapos vadászatra a kitünő játékost, aki örömmel fogadta el régi barátja meghivását. Usetty Béla elnök ma délben érkezik meg és részt vesz a mérközésen, melyen a Ferencváros teljes kupacsapatával veszi fel a küzdelmet.

x Állást akar? Képeztesse ki magát perfekt gyorsíróvá-gépíróvá Naményi Gyorsíróiskolában. Batthyány ucca 11.

Filléresgyors EGERBE

november 7-én menettérti jegy és belépőjegy P 4.90. Menetjegyiroda.

Figyelem!

Női divatcipőket négy árcsoportban hozzuk forgalomba:

I. árcsoport	. . . . P	8.90
II. „	. . . . „	10.90
III. „	. . . . „	12.90
IV. „	. . . . „	15.90

Közvetlen a lábravaló női csizmák, bundacipők, meleg házicipők dús választékban érkeztek.

NEUMANN cipő

Svetits palota.

Takarékossági tag.

VENDÉGLÁTÓ HÁZNÁL **Dreher** VENDÉGVÁRÓ KEKSZ!

Jó minőség
Divatszín
Uj minták

Atmenetí kabát kelme	P 3·90	Pongyola matlasse	P 1·98
Tiszta gyapju ruhaszövet	P 2·25	Pongyola és ruha düftin	P 1·68
120 cm. gyapiu georgette	P 3·95	Pongyola és ruha flanel	P 1·20
90 cm. gyapiu georgette	P 3·50	Kelengye mosott schifon	P —·88

Valóoi angol kabát és ruhaszövetek, gyapju csipke és szőrmék nagy választekban.

Benyáts ÁRUHÁZ

Magyar szénre és fára kitünő a salgótarjáni
„LUNA“ tűzhely és „KALOR“ kályha.
Főlerakat:
SESZTINA LAJOS vasnagykereskedés.

Beethoven

alkotásait a világ legjobb zenekaraitól hallgathatjuk ORION rádióval, mert könnyen és teljes biztossággal hozza az ót világrész minden jelentős adóállomását.

ORION

Kapható minden Orion rádiókereskedőnél

x Korrepetálnak, vizsgára előkészitenek szaktanárok. Beiratás: Kálvin tér 11, S. D. G. d. u. 4—6. (:)

Antica Casa
Borsalino
kalap
egyedárusitása
KELLER úridivat
Piac 50.

Lichtmann Dixi Trapez Mont-Blanc **Márkás cipők** kaphatók minden minőségben és kivitelben **Mandel Lipót R. T.** Tartós kényelmes megbízható ízléses
Nem vagyunk hitelszervezeti tag; készpénzfizetésnél 5 százalék engedményt kap. Kezelési illetékeket nem számítunk.

Dr Hódy Béla önálló inditványa a városi közgyűléshez! a burkolási járulék kivetés aránytalanságának megszünte'ésére és a burkolási terhek csökkentésére

Alkosson a közgyűlés pótszabályrendeletet, érvényesitse a szociális szempontokat

A debreceni háztulajdonosok nevében dr *Hódy Béla* törvényhatósági bizottsági tag, a Háztulajdonosok Egyesületének elnöke önálló indítványt nyújtott be a polgármesterhez, amely a következőket tartalmazza:

A Debreceni Háztulajdonosok Egyesülete képviseletében és úgy is, mint Debrecen sz. kir. város törvényhatósági bizottsági közgyűlésének tagja, tisztelettel kérem Méltóságodat, hogy alábbi önálló indítványomat a legközelebbi városi közgyűlés tárgysorozatára kitűzni méltóztassék.

Indítványozom, hogy Debrecen sz. kir. város törvényhatósági bizottsági közgyűlése *a közterületek burkolásáról alkosson pótszabályrendeletet* és abban mondja ki a következőket:

1. *A burkolási járulék viselése alól mentesíttetnek azon egy szoba, konyhás házingatlanok, amelyeknek tulajdonosa hadisegélyből, vagy napszámból él* és a 2700—1936 M. E. sz. rendelet értelmében házadómentességet élvez.

2. Ugyancsak mentesíttetnek a burkolási járulék fizetése alól azon egy szoba, konyhás ingatlanok tulajdonosai is, akik nem esnek ugyan az előbbi pontban meghatározott kategóriába, azonban házukon, vagy telkükön kívül más vagyonnal vagy jövedelemforrással nem rendelkeznek és ezen körülményt, valamint ráutaltságukat hatósági bizonyítvannyal igazolják.

3. A 403—1935. bkgy. számú burkolási szabályrendelet alapján eszközölt összes kivetések végösszegéből vonassanak le: a) a munkálatok befejezésének évén túli időre felszámított, vagy rosszabb esetben az előbbi 383—1924. bkgy. sz. rendelet alapján eszközölt kivetések időpontján túl felszámított kamatok; b) a kamatok tőkésítése folytán felszámított kamatok, vagyis a kamatos kamatok; c) a 15 éves törlesztési tervezet alapján kiszámított végösszegből az annuitásos kamatok.

4. a) Mindazon kivetések, amelyek eredményeként az újabban megállapított járulék a már régebben kivetett összeget meghaladja, *leszállitandók arra az összegre, mely az illető ucca, vagy út többi házainál eszközölt leszállitás arányának megfelel.* A tereken fekvő házak járulékainak leszállításánál az odavezető uccáknál mutatkozó arányban történjék a leszállítás, ahol pedig ilyen átlagos kulcs nem volna található, ott a szomszédos uccáknál megállapítható arányban eszközlendő a leszállítás; b) a fenti a) alpont értelmében szállíttassék le a saroktelkekre kivetett járulékok összege, azzal a további korlátozással, hogy ezen saroktelkek után legfeljebb a hosszabb front után kivethető aránylagos járulék fizetendő; c) általában töröltessenek azok a járuléktöbbletek, melyek annak folytán állottak elő, hogy valamely telek uccakeresztezés, tér, vagy más nagyobb közterület mentén fekszik.

5. Amennyiben a jelenleg érvényben levő 403—1935. bkgy. sz. szabályrendelet alapján kivetett, vagy a megalkotandó pótszabályrendelet alapján kivetendő járulékok összege a fenti 3. és 4. pontban említett mérséklések dacára is többet tenne ki a régebbi kivetés összegénél, az esetben *a régebben kivetett kisebb összeg az irányadó és az fel nem emelhető.*

6. *A törlesztési tervezetben foglalt 15 éves részletfizetési határidő 30 évre emeltetik fel.*

7. Azon telektulajdonosok javára, akik a burkolási járulékra túlfizetést eszközöltek, köztartozás fennállása esetén a jóváírás, ha pedig köztartozásuk nem áll fenn, a készpénzben való visszafizetés azonnal eszközlendő éspedig a túlfizetett összeg, mint tőke és annak a befizetés napjától számított 6 százalékos kamatai erejéig.

8. Az új kivetések elleni fellebbezések halasztó hatálya visszaállíttatik.

9. A burkolási járulékok leszállításánál és arányosításánál meghallgatandó az e célra alakított egyeztető bizottságok véleménye. Ezen egyeztető bizottságok a város hivatalos képviselőjéből, továbbá a Debreceni Háztulajdonosok Egyesületének kiküldöttéből és az érdekelt ucca, vagy tér háztulajdonosai által választott képviselőiből alakítandók és a bizottság tagjainak tanácskozási és szavazati jog biztosítandó.

10. Mindazok a többletek és különbözetek, melyek az egyes érdekelt magánfelek terhéről véglegesen, vagy a 15, illetve 30 éves törlesztési idő aránylagos részére esően töröltetnek, a városi házipénztárból fedezendők és más érdekeltek terhére való áthárításának helye nem lehet.

Az indokolásban felhozza Hódy Béla, hogy a burkolási járulék teljes egészében közadóból fedezendő volna, mert a közterület a város tulajdonát képezi. Az újabb kivetési rendszernek sajátos hibás következményei vannak. *Igen nagy aránytalanságok tapasztalhatók hasonló házértékek és körülmények mellett is. Egyes házaknál a járulékok egyharmadára csökkentek, másoknál azonos körülmények ellenére felemelkedtek az ötszörösükre.* Hangsúlyozza az indokolás, hogy az indítvány célja a kis egzisztenciák szociális védelme. Kifogásolják a kamatos kamat számítását, amelyre szerintük nincs jogalap. *Az évi részletek után sem lehet kamatokat számitani. A régi kivetést az új kivetés nem haladhatja meg,* mert köztartozásokat öt éven túl a fél terhére felemelni nem lehet.

Az önálló indítványt a legközelebbi rendes közgyűlés tárgyalja.

Ne sajnálja a fáradtságot

és jöjjön el a FEUER divatházba, hol olcsó árakkal várjuk Önt dúsan felszerelt rőfös és kötöttáru őszi divat ujdonságokkal.

Takarékosság! Szabott ár!

FEUER divatház
Csapó u. 26.

Nem szoktam azt ajánlani..., amihez nincs kedve.

Örömét és kedvét most is meghozom, ha üzletemben választja ki téli ruha szükségletét.

Női és férfiszövetekben óriási választék.

Kontsek Kornél
divatházában.

Változás a bihari főispáni székben

Szilágyi főispán utóda Barcsay Ákos lesz

Politikai körökben befejezett ténynek tudják, hogy dr *Szilágyi Lajos* biharmegyei főispán lemondott állásáról. Szilágyi Lajost a belügyminiszter megerősítette állásában, azonban Szilágyi Lajos mégis lemondott, mert munkásságát ezután teljesen a tűzrendészeti felügyelőségnek kívánja szentelni, mely nagy munkát igényel.

Utóda valószínűleg *Barcsay Ákos* kaposvári főszolgabíró lesz, miután illetékes körökben úgy vélik, hogy idegenből hozott főispánnal jobban biztosíthatják a vármegye békéjét. Hír szerint Bihar vármegye közgyűlése Szilágyi Lajost felsőházi taggá fogja választani.

Rövidesen betöltik a szabolcsi főispáni tisztséget is, mégpedig dr *Vajay Károly* miniszteri tanácsossal.

Vetésjelentések

A földmüvelésügyi miniszterhez beérkezett jelentések szerint az őszi vetési munkálatok még folyamatban vannak. *Az őszi rozs és árpa vetését a legtöbb vidéken befejezték.* A vetések jól, egyenletesen keltek és szépen fejlődtek. A korán elvetett búzák szintén jól és egyenletesen keltek, a későbbi búzavetések azonban helyenkint a szárazság miatt egyenetlenül kelnek, egyes vidékeken pedig a szárazság miatt úgy a vetések, mint a tavasziakat előkészítő őszi mély szántások szünetelnek.

A MÁV FILHARMONIKUSOK SZEZONNYITÓ HANGVERSENYE

November hó 14-én, este nyitja meg a MÁV filharmonikus zenekar idei hangversenyszezonját. A zenekar minden tagja **Sauerwald Géza** karnagy nagyszerü vezetése alatt a régi hűséges lelkesedéssel készül a szezon első, igen gondosan és avatott művészi érzékkel összeválogatott műsor számaira.

Az est szólistája **Molnárné Hír Sári** zongoraművésznő, aki ma a leghivatottabb interpretálója Liszt halhatatlan műveinek.

A hangverseny többi száma a műsor első felében: Erkel ünnepi nyitánya, Beethoven: igen érdekes és tökéletes hangszerelésü IV. szimfóniája. A műsor második fele szinte érzékelhető, különlegesen hangszerelt műveket foglal magában, éspedig Ravel: Pavane, Borodin: Pusztai vázlatok, Saint Saens: Haláltánc.

A műsor minden száma nemcsak a zeneileg képzett közönséget ragadja meg, hanem a laikus hallgatóságnak is tökéletes élvezetet nyujt.

A három hangversenyre szóló bérletjegyek még válthatók személyesen, irásban, vagy telefonon (13—62) szám az egyesület titkári hivatalánál.

— **Kerékpárlopás.** Nyilas István, Ruyter ucca 22. szám alatti lakos feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki lakása elől ellopta kerékpárját.

Több fény

Jobb világítás

Kevesebb költséggel

hófehér, napfényszerü világitás

1 órára 1 fillérbe kerül

100 gyertyafénnyel.

Vigyázat!

a Maxim lámpát — mert jó — utánozzák

Kérje 23. sz. árjegyzéket.

Ardó József világitási szaküzlet Budapest, VI. Vilmos császár ut 45

Debreceni megbizott:

ifj. Seress József, Debrecen, Kassa u. 29. U|13 ajtó

Töreky Géza a Kuria elnöke

Igazságügyi kinevezések.

A kormányzó az igazságügyminiszter előterjesztésére **Töreky** Géza dr m. kir. titkos tanácsost, a Kuria másodelnökét a **m. kir. Kuria elnökévé nevezte ki.**

A kormányzó az igazságügyminiszter előterjesztésére **Láng Mitticzky** Ernő dr-t, a szegedi kir. itélőtábla elnökét a **budapesti kir. itélőtábla elnökévé kinevezte.**

A kormányzó az igazságügyminiszter előterjesztésére **Hutás** József kuriai tanácselnököt a **m. kir. Kuria másodelnökévé kinevezte.**

Össze sem hasonlítható

Az ASPIRIN 40 év folyamán az egész világot meggyőzte kiváló tulajdonságairól. Ebből a világhirből próbálnak utánzatok és pótszerek hasznot huzni, ezek azonban nem érhetik el az előállitásában tökéletességig fejlesztett ASPIRIN hatékonyságát és ártalmatlanságát.

ASPIRIN TABLETTA

csak a »*Bayer*«-kereszttel valódi

BAYER

Szegeden uccát neveznek el, házat adnak a Nóbel-dijas Szent-Györgyi professzornak

A professzort máris meghivták Amerikába előadássorozat tartására

Szeged város közönsége még teljesen annak a nagy kitüntetésnek hatása alatt áll, amely Szent-Györgyi Albert professzort és rajta keresztül a várost — a kiváló tudós munkásságának színhelyét — érte. A szegedi egyetem természettudományi kara egyhangú lelkesedéssel elhatározta, hogy *Szent-Györgyi Albertet a természettudományok díszdoktorává avatják.* A kar azt is elhatározta, hogy *emlékérmet adnak ki, amely Szent-Györgyi arcképével lesz diszitve.*

Szombaton reggel a kitüntetett tudós a fogadalmi templomba ment, majd *lement a kriptába gróf Klebelsberg Kunó sirkamrájába, ahol hosszú időt töltött* és a kripta rácsához támaszkodva, fejét kezébe hajtva, magába mélyedten, csendesen imádkozott a nagy miniszter koporsója előtt.

Innen távozva az ujságíróknak kijelentette, hogy Klebelsbergnek köszönheti azt, hogy Magyarországon van, az ő lelkének nagysága hozta vissza ide.

Szent-Györgyi ezután intézetébe ment, ahol már garmadával várták a közben érkezett üdvözlő táviratok.

A szegedi törvényhatósági bizottság legközelebbi ülése elé javaslatot terjesztenek, hogy *Szent-Györgyi Albertről teret és uccát nevezzenek el.* A javaslat azt indítványozza, hogy a Kálvária teret nevezzék el Szent-Györgyi Albert térnek.

Szegeden mozgalom indult abban az irányban is, hogy Szent-Györgyi professzor állandó szegedi tartózkodása és az ottani tudományos munkásságának folytatása érdekében a város az államal karöltve *szép családi házat épittessen a tudós számára.* Az akcionak lelkes visszhangja támadt és a szegediek bizonyosra veszik, hogy a ház hamarosan fel is épül.

A tavaszra Amerikába hivták meg a professzort előadássorozatra. E meghivásnak a stockholmi látogatás után tesz majd eleget.

Az egyetemen már a legközelebbi napokban díszdoktorrá avatják Szent-Györgyi Albertet. Szinte egyedülálló eset ez, hogy az egyetem saját aktiv tanárát avatja díszdoktorrá.

Kevesebb szem is többet lát

Meteor csillár -nál

Piac u. 9.

Papp Antal érsek százfőnyi papi segédlettel temeti hétfőn Miklóssy püspököt

Országszerte nagy részvétet keltett *Miklóssy István* görög katolikus püspök halála. Részvétét fejezte ki *Horthy Miklós* kormányzó, *Serédi Jusztinián* hercegprimás, *Darányi Kálmán* miniszterelnök, az országgyülés két háza, *Hóman* kultuszminiszter és sok más közéleti és egyházi férfiú.

Az elhunyt püspök temetése hétfőn délelőtt 10 órakor megy végbe. A koporsót kegyeletes ünnepséggel vasárnap viszik át a nyiregyházi görög katolikus templomba, ahol ravatalra helyezik. Addig a püspök lakosztályában van elhelyezve a koporsó, ahol már eddig is a hivek ezrei zarándokoltak.

A temetési szertartást *Papp Antal* görög katolikus érsek végzi százfőnyi papisegédlettel. A temetésre a debreceni görög katolikus egyház is nagy küldöttséget vezet *Papp Gyula* szentszéki tanácsos vezetésével.

x Grünfeld S. angol és francia női divatterme, Piac u. 58, I. em. Elsőosztályu munka, előzékeny kiszolgálás, pontos szállitás.

Morfiummal megmérgezte magát dr Balogh István orvos

Megdöbbentő öngyilkosságot fedeztek fel ma, nyirbátori főszolgabirói hivatalban. A takarító hajnal a tisztiorvosi irodában, iróasztalára borulva, eszméletlenül találta a község népszerü orvosát, dr Balogh Istvánt. Az elsietö orvoskollégák téritették magához Baloghi dr-t.

Kiderült, hogy **öngyilkossági szándékból 36 köbcentiméter morfiumot fecskendezett a testébe.** Segiteni azonban már nem lehetett rajta, ugy hogy még a délelőtt folyamán meghalt. Az orvos öngyilkossága mély megdöbbenést keltett a községben. Családjához irt bucsulevelében **sem irta meg,** hogy miért vált meg az élettől.

— **Szabó Miklós győzelme Berlinben.** Szabó Miklós, a magyar világrekorder, fedettpálya versenyen 3000 méteres sikfutásban győzött Syring (Németország) ellen mellszélességgel. Szabó ideje 8 perc 32 másodperc. Szabó pompás eredménye igen jó benyomást keltett a berlini sportkörökben.

Kabátszövetet, ruhaszövetet, divatselymet olcsón a KLEIN Divatházban vásároljon

Néhány tájékoztató ár:

Gyapju kabátkelme fekete és barna szinekben 140 cm. széles	6·90	Délutáni és estélyi ruhaselymek müselyem fonalból	3·90
Kabátkelme divatszinekben	9·80	Taffet, estélyi szinekben	2·65
Gyapju kabátkelme, divatszövésü	12·50	Crépe satin, uj szinekben	2·98
Dupla széles angora szövet	1·98	Düftin, pongyolára, szép mintákban	1·98
Ruhaszövet, szinekben	1·98	Matlassé, nagy választékban	1·68
Gyapju ruhaszövet	2·44	Paplanselyem 140 centiméter széles müselyem fonálból	3·90
Gyapju ruhaszövet, divatszinekben	3·20		

Különleges divatanyagok

eredeti angol és francia kabát, costüm és ruhaszövetek, estélyi divatkülönlegességek igen nagy választékban szolid árak mellett

Férfiszövetek

eredeti angol és kiváló hazai minőségben, nagy választékban olcsón

Steiner Juliánna gyermekének holttestét felboncolták

Beszámoltunk arról, hogy Steiner Juliánna 23 éves Eötvös ucca 110. szám alatti lakost a rendőrség kihallgatta, mert a klinika jelentése szerint gyermeket szült, de a gyermeket nem találták sehol. A kihallgatáson a leány elmondotta, hogy *újszülött gyermekének fejét szétroncsolta egy vasdarabbal és azután elrejtette a holttestet.*

Zavarodottságában cselekedett, mint mondotta és nem tudta már mit csinál. Heteken át tartó izgalom, rettegés a bekövetkezendőtől, melyet titkolni akart, teljesen kimerítette és összeroppant. A kihallgatáson elmondotta azt is, — hogy szerinte a gyermek mozdult, tehát élt, amikor lesujtott rá. Arra a kérdésre, hogy a gyermek sírt-e, kijelentette, hogy nem sírt a gyermek.

Dr *Zsögöd Jenő* tanácselnök, a központi vizsgálóbíróság vezetője elrendelte az újszülött felboncolását, hogy *megállapítsák a halál okát és főleg azt, hogy élve született-e a gyermek, vagy pedig halott gyermek fejére sujtott a vasdarabbal.*

A boncolást szombaton délután tartották meg dr *Horváth Arthur* és dr *Ökrös Sándor* törvényszéki orvosszakértők. Jelen volt dr *Zsögöd Jenő* vizsgálóbíró. Megállapították, hogy az ütés, melyet a fejet érte, igen súlyos volt. Az újszülött tüdejét az orvosszakértők kivették és vizsgálat alá vették, hogy megállapítsák, vajjon levegő van-e a tüdőben, ami annak kétségtelen jele, hogy élve született.

A szakértők véleményüket vasárnap, vagy hétfőn délelőtt közlik a vizsgálóbíróval. A bűnügy sorsa a szakértői véleményektől függ és ha azt állapítják meg, hogy halva született, akkor nincs gyermekgyilkosság és megszűnik a további vizsgálat.

Meghalt Steiner Abrahám a leány édesatyja

A Steiner családot a leány esetén kívül mély gyász sújtotta. Steiner Juliánna édesapja, Steiner Ábrahám szombaton délelőt meghalt. Éppen atyja súlyos betegsége miatt szánta rá magát a leány arra, hogy eltüntesse a csecsemőjét, mert attól tartott, bogyha megtudja szégyenét, az csak súlyosbítani fogja a nagy beteg állapotát.

Leánya esetét nem is közölték a nagy beteg Steiner Ábrahámmal, aki meghalt anélkül, hogy utolsó perceit megkeresítette volna a szomorú eset tudata.

Steiner Ábrahám régi ismert vaskereskedő volt, a szakmájában régen dolgozott. Hónapok óta betegeskedett, mig most a halál megváltotta szenvedéseitől. Temetése hétfőn délután két órakor lesz.

A spanyol köztársasági kormány Barcelonába költözött

Valencia, október 30. A köztársasági elnök rendeletet irt alá, amely szerint a kormány székhelye a rendeletnek a hivatalos lapban való megjelenésétől kezdve ideiglenesen Barcelonában lesz.

Negrin miniszterelnök szombat délután államtitkára kíséretében Valenciából új székhelyére, a katalán fővárosba érkezett.

TÉLIKABÁTJAINK
BUNDÁINK
RUHÁINK

elsőrendű kiállitás és tökéletes szabás folytán a
LEGKÉNYESEBB IZLÉST IS KIELÉGITIK.

Rózsa
nöidivatáruház kft.
DEBRECEN, BIKA SZÁLLÓVAL SZEMBEN
Szolid, szigoruan szabott árak. Alapitási év: 1893

Szőrmés bekecs P 36-tól
Bőrkabát szőrmebéléssel P 48-tól
Lengyelbundák, átmeneti kabátok olcsón nagy választékban az ujonnan átalakitott
Budapesti Férfiruhaházban
Csapó-utca 6. szám.

Lilian Harvey Debrecenben vásárolt csillárokat és lámpákat tetétleni kastélyába

Ismeretes, hogy Lilian Harvey, a világhírű filmprimadonna Tetétlenen földbirtokot és kastélyt vásárolt. A híres filmcsillag, aki hajdúmegyei lakos lett, rendkívül megszerette Tetétlent és sok időt tölt a kastélyban, amelyet nagy költséggel teljesen modernül rendez be. Tegnap Lilian Harvey Debrecenben már jólismert pompás gépkocsiján ismét a városban járt és a METEOR csillárüzletben vásárolt be kastélya számára szebbnél szebb modern csillárokat, lámpákat és egyéb világítási felszereléseket.

A világhírű művésznőt a METEOR-lerakat igazgatója fogadta és nagy előzékenységgel segédkezett neki a kivánt cikkek kiválasztásában. Lilian Harvey a legnagyobb tetszéssel nyilatkozott az általa megvásárolt tárgyakról és általában kifejezte, hogy rendkívül elégedett a debreceni kereskedelemmel és iparral. Kastélya berendezését csaknem teljesen Debrecenből szerezte be és mindennel meg van elégedve.

Mialatt a művésznő a METEOR üzletben vásárolt, az autóját felismerték a járókelők. Csakhamar nagy tömeg gyült össze a csillárüzlet kirakatai előtt. Többen autogramot kértek Lilian Harveytől és lelkesen megéljenezték, amikor az üzletből eltávozott.

Angolellenes hangulat Japánban

Követelik az angol—japán viszony azonnali megszakitását.

Tokió, okt. 30. A japán parlament igen sok tagja, a japán tudományos és kereskedelmi világ képviselőinek egész sora s a tisztikar több kiváló tagja határozati javaslatot fogadott el, amelyben követeli az angol-japán viszony azonnali megszakitását. Angliát teszik felelőssé a távolkeleti helyzet elmérgesedéséért.

Sanszi tartományban heves légiharc folyt le. 4 kinai repülőgép harcbaszállt a japán repülőrajjal. Mint japán forrásból közlik, a japán repülőgépek visszaverték a kinaiak légitámadását. A kinaiak légiraj-vezetőjét lelőtték.

Beüdez sanghaii francia főkonzul tiltakozott a japán hatóságoknál a francia engedményes terület bombázása miatt.

Ismeretlen tipusu bacillussal sok embert megfertőzött tifusszal egy öregasszony

1200 embert beoltottak a környéken tifusz ellen

A Csapókert és a Geréby-telep egy részében nagyobb mértékben fellépett a tifusz. A legnagyobb körültekintéssel végzett orvosi nyomozásnak szenzációs eredménye lett, kideritették, hogy *egy 67 éves asszony eddig még ismeretlen tipusú bacillussal fertőzte meg a környék lakóit.* Az óvintézkedéseket kellő időben megtették és a polgármester utasitására *a tiszti főorvos 1200 embert beoltatott tifusz ellen. Most vasárnap adják nekik a harmadik védőoltást, amellyel a védekező kúrát befejezik.* Szükség volt a tömeges oltásra, mert egészen rövid idő alatt 23 *ember kapta meg a tifuszt.*

Azt is megállapitották, hogy egy szatócs is »segitett terjeszteni a járványt«, amennyiben ő is fertőzést kapott, betegen feküdt lakásán és közben *sok család hordta tőle a tejet és egyéb élelmiszert.*

A tifuszbetegeket a kórházba szállitották. Ezzel és az oltások idején való alkalmazásával talán elejét veszik a nagyobb tömegű megbetegedésnek.

Beleznay Margitot két évre szerződtette a Vigszinház

A mult szezonban a Csokonai-színház drámai hősnője volt *Beleznay Margit*, aki különösen »Az ember tragédiája« Évájában és Rino Alessi darabjának, a »Hirn doktor esetė«-nek női főszerepében aratott emlékezetes sikert. *Beleznay Margitot* most két évre szerződtette a Vigszinház s az első szerepe az »Asszonyok« című darabban a Fejes Teri szerepe lesz. Fejes Teri próbálta ezt a szerepet heteken keresztül s most hirtelen, súlyos megbetegedése folytán mégsem tudja eljátszani azt.

Cserépkályhák
átrakását a legolcsóbban vállalja
Laczkó kályhás
Hatvan u. 4.
Uj kályhák raktáron.

Olcsó árak, jó minőség, legnagyobb választék a Magyar Ruhaipar-nál

Bika szálló épület

Női télikabátok, női bundák, női ruhák. — Férfi télikabátok, városi és lengyel bundák, öltönyök. — Iskolai előírásos fiu és leányka ruhák és kabátok

A Takarékosság bevásárló helye.

Olcsó szabott árak! A minőséget garantáljuk!

A takarékoskodási mozgalom tizéves jubileumán Debrecen vezet az iskolatakarék bevezetésével

A takarékoskodási mozgalom Magyarországon most üli tizéves jubileumát. A mozgalom legszebb gyümölcsét talán Debrecenben lehet látni: a gyermekek s az ifjúság okos, céltudatos és gyakorlati takarékoskodás irányában való nevelését a **dr. Somlyai József** okleveles közgazda, a **Kölcsönös Segélyző Egylet** ügyvezető igazgatója által kezdeményezett, megteremtett és naggyá fejlesztett iskolatakarékokban.

Ma már nincsen egyetlen iskola sem Debrecenben, ahol ne foglalkoznának az iskolatakarékkal, amely iránt az egész országból is érdeklődnek. Az iskolákban egyre fejlődik az iskolatakarék. A református gimnáziumban 237 tanulóval indult és ma már 308 tagja van az iskolatakaréknak.

A mult évi értesítőben ezt olvastuk: »Végre megtaláltuk a módját a tökéletes iskolatakarék szervezésének, amely önként megoldja a legnagyobb pedagógiai problémát, az iskolai kirándulásokat. Minden könyvelési és adminisztrativ munkát a Debreceni Kölcsönös Segélyző Egylet vállalt magára.«

A piarista gimnáziumban 273 tanulóval indult az iskolatakarék s ma már 305 tagot számlál.

Egyidejüleg indult meg az iskolatakarék lelkes munkája a Svetits leánynevelő intézet gimnáziumában, tanitóképzőjében és polgári iskolájában, ahol **már a megindulásKor 127 tagja volt az iskolatakaréknak.**

A Dóczi intézet tagozataiban most folyik a szervezés munkája. Megindult az iskolatakarék munkája a női felsőkereskedelmi iskolában és természetesen a fiú felső kereskedelmi iskolában is, amelynek **dr. Somlyai** igazgató is növendéke volt. **A Fazekas Mihály gimnáziumban 42 tanulóval, a Zsidó gimnáziumban pedig 45 tanulóval indult meg az iskolatakarék,** ezek a számok azonban az új tanévvel természetesen csak növekedtek.

A debreceni vendéglős tanonciskola bekapcsolása mutatja legjobban az iskolatakarék eszméjének nagy átütő erejét és főleg a jövő szerte ágazó útjait.

Bizonyos, hogy az iskolatakarékot megszervezik a nagyobb gyárakban és műhelyekben is és az iparos tanulók bekapcsolása után az OTI sem fog elzárkózni az ifjú munkások üdültetésével járó többletkiadásoktól.

A többi iskolákban is folyik az iskolatakarék szervezése. A jelek szerint nehány esztendő mulva alig lesz tanuló, aki ne hordaná boldogan kezében az iskolatakarék betéti könyvecskét. .ry.)

Védett gazdák és hitelezőik figyelmébe

Ismeretes, hogy a védett birtokok teherrendezésének részletes szabályait tartalmazó július 18-án közétett 500—1937. M. E. sz. rendelet értelmében a teherrendezésre igényjogosult gazdaadósok és hitelezők a teherrendezés céljára bejelentést kötelesek tenni. Illetékes helyről újból a legnyomatékosabban fehivják a figyelmet arra, hogy a *bejelentés végső határnapja november 15-ben van megállapítva. Az érdekelt gazdák és hitelezőik tehát saját jól felfogott érdekükben mielőtt tegyék meg az előírt bejelentést a helyi hatóságoknál.* Ezzel kapcsolatban a hivatalos lap október 29-iki, pénteki számában 6650—1937. M. E. sz. alatt rendelet jelent meg arról, hogy a záloglevél, vagy kötvénykibocsátás alapjául szolgáló kölcsönökből eredő tartozásokat miként kell a teherrendzési eljárás szempontjából számításba venni.

Lilian Harvey a Haas Linoleum és szőnyegházban vásárolt

Ugy látszik, hogy a világhíres filmművésznő, aki hajdúmegyei birtokos lett és az év egy részét itt is tölti, egyre gyakrabban látogat be Debrecenbe, ahol vásárlásait intézi el. A napokban is itt járt, hogy tetétleni kastélyának hiányzó felszereléseit kiegészítse. Igy ment a Hass Lipót Linoleum és Szőnyegházba is, ahol három darab torontáli magyaros motivumú szép szőnyeget vásárolt, de ugyanakkor megrendelt öt darab gumiszőnyeget is fürdőszoba részére, a mai divatos, élénk színekből. Megigérte a világhirű filmszínésznő, hogy közelesen ismét ellátogat a nagyszerűen felszerelt üzletbe, ahol minden árú iránt érdeklődött és igen boldog volt, hogy mindent amire kastélya berendezésénél szükség lehet, itt is megvásárolhat.

A híres művésznő a legnagyobb elragadtatással nyilatkozott a dús raktárról, bő választékról és a jelek szerint a legújabb hajdumegyei birtokos állandó vevője, vásárlója lesz a Haas Lipót cégnek.

—=—

Cipőt, hócipőt mielőtt vásárol, tekintse meg a

„Bella“ cipő

új helyiségének kirakatát a püspöki palotában, ott cipőt, hócipőt legolcsóbban vásárolhat.

Készül

DEBRECEN EGYIK LEGSZEBB LÁTVÁNYOSSÁGA

és november első napjaiban

MEGNYILIK

dusan felszerelt áruraktárával a legdivatosabb, legfinomabb anyagokkal és

meglepő olcsó árakkal

Várjon bevásálásaival!

Hungária
filmszínház.
Az én lányom nem olyan
Csathó vígjáték.
Fősz. Tolnay Klári, Turai Ida, Kabos Gyula, Rádai Imre.
Végig kacagás, derü, taps, szellemes szórakozás
MONDJA A KÖZÖNSÉG.
Előadások: Vasárnap, Hétfő 3, 5, 7, 9 órakor.

Hálaünnep a reformáció évfordulóján

Irta: *NÉGYESSY BERTALAN.*

A reformáció évfordulóját a köztudat emlékünnepnek nevezi — és úgy ünnepli. De több ez a nap nekünk. Hiszen a reformációban csak annyi az emberi mű, amennyit Isten reá bizott.

Az ember »tükör által homályosan lát«, szüksége van arra, hogy Isten jelt adjon magáról... Ez történt a reformációban is!

Mi lett volna, ha a betlehemi csillag fényében nem a testet öltött Ige földreszállását látta volna meg az emberiség?! De Isten szeretetének a fénye mindig olyan erővel árad szét, hogy azt sem a bün, se semmi hatalmasság még csak megtörni se képes erejében. És mi lett volna, ha a reformációban megnyilatkozott isteni erőben nem egy felülről irányított lélektisztító áramlatot ismert volna fel az emberiség?!

Ma másként beszélnénk a reformációról, ha az evangéliumi világosságot elnyelte volna a sötétség. A történelmi multra visszatekintő ember ünneplése csak abból állana, hogy égre függesztett tekintetével visszasirná a történelemnek azt a darabját, amelyből az evangéliumi reformáció győztesen kerülhetett volna ki. Ha az elmult idők eme napjain Istennek csakugyan úgy tetszett volna, hogy egyelőre még nem formálja az ember lelkét a tiszta evangélium befogadására — ilyenformán gondalhatunk arra, hogy esetleg késhetett volna a reformáció, de csak azért, hogy az idők folyamán még szomjasabbá és üresebbé vált lelkek annál mohóbb vággyal keresék az evangélium erejét. Talán elhuzódhatott volna a mi korunkig is, úgy, hogy ez a XX. század jelezné a lelkiélet megújhodását.

A reformáció el nem maradhatott, de nem is késhetett, mert Isten nem kísérletezett és nem kérdezett: Őt minden időben az aktivitás jellemzi. Isten alkalmas talajt talált a lelki élet megreformálására már évszázadokkal ezelőtt is. A reformáció nagy munkájában az ember vállalt minden kockázatot — vállalta a gályarabságot is!

Ha a reformáció földről irányított emberi eszmék szolgálatát jelentette volna, nem tudta volna az ember ilyen hittel vállalni, mert Isten nélkül hamar szokott lázadozni. Ők a mi szentjeink, de csak olyan értelemben, hogy a legszentebb ügyért: Isten dicsőségéért, az Isten erősítette, szentelte meg hitüket. Nagy tiszteletadás illeti őket, az általuk elvégzett munkáért, mégis Isten a Nagy Reformátor! Annyira nagy, hogy csak egyedül Ő általa vannak a »reformátorok«! Reformálni csak a létezőt lehet. Minden létel Istentől származik, mert Ő alkotó, teremtő, ebből következik az, hogy csak Istennek van hatalma újra alapozni megújítani mindazt, ami az ember kezében megromlott. Igy az ember a reformációban nem lehetett kezdeményező, csak alázatos munkatársa a Nagy Kezdeményezőnek: Istennek. Nem emberi mű tehát a reformáció, hanem Isten munkája. Isten nélkül a történelemnek azt a részét alkotná a reformáció, amelyről, ha nem is egyszerre, de lassan-lassan lehullana az emberi spekulálás eredménye, míg végre teljesen eltünne, mert az emberi alkotás sokszor a ma és a holnap számára se lehet állandó.

Mindig szerettem az október 31-et, a karácsonnyal összehasonlítani. A karácsonyi csillag derengő fényében felodódott az a ködfelhő, ami elválasztotta az eget a földtől. A reformációban kapta az ember azt a tiszta látást, amely által bele tudott tekinteni az evangéliumi világosság mélységeibe.

A mi mai ünneplésünk komoly hangulatát Istennek a reformációban megnyilatkozott munkája adományozza, ez jelenti e napon azt a szent karácsonyi hangulatot, amely által megérzi az ember, hogy ez időileg két különböző ünnepen, egyazon szeretet hatása alatt indult el az igazságkeresés útján. Ezért nagy a hasonlóság a karácsonyi és az október 31-i lélek ünnepe között! A karácsonyi csillag a testet öltött Ige felé mutatta meg útat. Október 31 pedig fénylő bizonysága annak, hogy az Isten Szent Lelke által elő készített emberi lélek a testet öltött Ige evangéliumának lett méltóbb temploma. Méltó ennek a két eseménynek az összehasonlítása, nem azért, hogy igazolva legyen az egyik elsőbbsége, hanem azért, hogy megérezzük Istennek más és más módon megnyilatkozott egyforma nagy szeretetét. Ez határozza meg az október 31-i Igehirdetésünk stilusát, mert ez a nap nem csupán emlékünnep, hanem elsősorban az emberi lélek hálaünnepe, mert nem ember által végzett reformációt ünneplünk, hanem az Isten által végzett és irányított dicsőséges munkát. Ebből a munkából az embernek csak annyi szerepet juttatott Isten, amennyi az ember Istenhez képest. Épen ezért ezen a napon Istennek hálaünnepet szentelünk, — a reformátoroknak emlékünnepen hódolunk.

A reformációban az ember megismétli Péter apostol vallomását: »Te vagy a Krisztus...!«

Városi
és
lengyelbundák
szőrmebekecsek, bőrkabátok, átmeneti és téli kabátok
öltönyök, készen és mérték után
Székely, Győri és Morvai
cégnél, Ferenc József-ut 67.
Vármegyeházával szemben.
Takarékossági tag.
Szigoruan
szabott
árak!

Vígszínház
Minden idők legjobb MAGYAR filmje
Hellai Jenő
izgalmas regénye
A 111-es
Törzs — Jávor
Lázár Mária
Csortos—Rajnayval.
már csak ma 3—5—7—9 ó.-kor
holnap hétfőn 3—5—7—9 ó.-kor
és **kedden utoljára** 5—7—9 órakor.
Ferencváros—Lazio mérkőzés a Magyar Hiradóban mindennap.

Ma szentelik fel a csapókerti református templomot

Nagy ünnepe van ma a Csapókert lakosságának. Ma délelőtt szenteli fel *Makláry Károly* püspök az új református templomot, amely egyike a legmodernebb református templomoknak.

Az ünnepélyek sorrendje a következő:

Délelőtt 10 órakor: 1. Fennálló ének: 7. ics. 1 verse. 2. Közének: 236. dics. 1 v. 3. Bibliát olvas és imádkozik: dr. Szász Imre esperes. 4. A gyermekénekkar előadja a CXXII. zsoltárt, Hadházy Dániel igazgató-tanító vezetésével. 5. Prédikál és áldást mond: Makláry Károly püspök. 6. Az egyházrészi vegyeskar előadja a »Miatyánk« c. darabot, F. Kováts Kálmán igazgató-tanító vezetésével. 7. Gyülekezeti ének: 231. dics. 1. és 3. v. 8. Keresztelés. Végzi: Mezey Béla lelkipásztor. 9. Énekkar: »Dicsőség, Szentlélek«. 10. Gyülekezeti ének: XXIII. zsoltár. 11. Urvacsoraosztás. Ágendázik: Uray Sándor lelkipásztor. Ének: 205. dics. 7. verstől. 12. Záróének: 210. dics. 1. verse.

Délután 3 órakor: 1. Fennálló ének: 8. dics. 1. és 2. verse. 2. Közének: 237. dics. 1. és 3. verse. 3. Bibliát olvas és imádkozik: Nagy István Diakonisszaint. igazgató-lelkész. 4. Énekkar: »Mester, a bősz vihar dühöng«. 5. Prédikál és utóimát mond: Nagy István Diakonisszaint. igazgató-lelkész. 6. Énekkar: »Ne csüggedj el, kicsi sereg.« 7. A templom történetét felolvassa: Dr. Szabó Ferenc gondnok. 8. Közének: 39. dics. 7. v. 9. Esket: Dr. Dancsházy Sándor lelkipásztor. 10. Énekkar: »Áldd meg, Atyánk«. 11. Záróimát és áldást mond: Dr. Dancsházy Sándor lelkipásztor. 12. Záróének: 231. dics. 6. v.

Déli 1 órakor a városi óvoda nagytermében közebéd lesz.

Tudnivalók

A templomajtóban dr *Szabó Ferenc* egyházrészi gondnok fogja a templom kulcsát átadni a püspök úrnak, aki *azt áldásmondással kinyitja és mint első lép be a felszentelendő templomba. Mindenki csak azután léphet be és mindenki elfoglalja a helyét. Az egyházrészi elnökség a jó rend érdekében tudatni kívánja a nagyközönséggel, hogy a kiséret után először azokat engedik be a templomba — éspedig csak a főbejáraton —, aki az ingyenesen kiosztott meghívóval rendelkeznek.* Ezeket kéri az egyházrész vezetősége, hogy *legkésőbb háromnegyed 10 órára a templom és a lelkészlak közötti téren gyülekezzenek,* hogy a 10 órakor történő bevonuláskor, a harangozás megkezdésekor a kísérethez könnyen csatlakozhassanak. A férfiak a keleti, vagyis a lelkészlak felőli padsorokban helyezkednek el, a nők pedig a nyugati, vagyis az iskola felőli oldalban. Az aránylag kicsiny templomba be nem jutók számára hangszórók vannak felszerelve s a templom előtti térre az istentiszteletet közvetíttetni fog. A délutáni ünnepségre a meghívó felmutatása már nem szükséges. A közebéd egy órakor lesz az ovoda nagytermében.

Uj tisztviselő étkezde!
Péterfia u. 48.
A legjobb, legizletesebb házikoszt. Figyelmes kiszolgálás. Olcsó árak.

METEOR MOZI MŰSORA

Vasárnap: **Rémület szigete** Charles Bickford. Megelőzi **Afrika Hazudik.** Előadások: 3—5—7—9 órakor!

Hétfőn—Kedden: Marlene Dietrich színes csodafilmje: az **»Állah kertje«.** Előadások: 3—5—7—9 óra, kedden 5—7—9 órakor!

Szerdán: **Halálsugár** (Boris Karloff). Péntektől! **»Pestj mese«.** Magyarfilm!

Tűzifát, szenet
vásároljunk
Tolnay Lajosnál
üzlet: Cegléd u. 6. telefon 25-11.
telep: Máv. belső fatér telefon 34-25.

NEM ESZI MEG A FARKAS A TELET.

Az enyhe idő dacára szerezze be téli ruhaszükségletét

Most nagyon olcsón vásárolhat

Szövetek

Ruhaszövet izléses skót kockás vagy angóra szövéssel 2·28 — 1·98
Gyapju szövet divat szövéssel uj színekben 2·40 — 2·28
Gyapju szövet divat színekben egész prima minőségben 3·90 3·50 — 3·30
Skót szövet a legfinomabb tiszta gyapju ruhára és alra 4·40 — 3·90
Kabát szövet 140 cm. széles divat színekben 7·50 6·90 — 5·80
Kabát szövet 140 cm. széles fekete, s. kék és barna színekben 6·50 — 4·50
Gyapju szövet 140 cm. széles szoknyára és kabátra 7·50 6·60 — 5·80
Ferfi szövet 140 cm. széles prima minőség sport öltönyre 8·80 — 7·80

Divatáruk

Düftin válogatott szép divatmintákban 2·28 1·98 — 1·58
Matlasse csodaszép pongyola mintákban idei ujdonságok 3·60 2·98 — 1·98
Bársonyflanell prima minőség pongyola és ruha mintában 1·48 1·38 — 1·28
Barchet szövet vagy cérna, garantált szintartó 1·75 1·60 — 1·40
Fehérnemüre prima flanell pettyes virágos és sima szinben 1·28 1·20 — 1·10
Crepe de chine dupla széles minden szinben 2·25 1·95 — 1·80
Flamisol csodás szinárnyalatokban 3·-0 2·60 — 1·98
Estélyi és délutáni ruhaselyem anyag finom müselyem fonalból 3·90 3·60 — 2·48

Férfi fehérnemü

Divat sport ing selyemfényü pulinból vagy puplinetből 5·80 4·80 — 3·90
Fehér ing prima minőségü puplinból vagy elejjel 5·80 4·80 — 3·80
Kötött ing téli belül bolyhos szép színekben és mintákban 6·50 4·90 — 3·90
Flanell ing elsőrangu szintartó sport flanellból 3·90 2·60 — 2·40
Háló ing prima mosott siffonból többféle fasonban szines és fehér 6·50 4·50 — 3·90
Alsónadrág prima raye köpperből hosszu 2·80 rövid — 1·98
Flanell alsónadrág szintartó sport flanellból hosszu 2·50 rövid — 1·80
Pijama kitünő szabás prima divat csikos flanellből 7·80 6·50 — 5·50

Paplan

Személyzeti paplan jó gyapottal töltve 8·80 7·80 — 6·80
Cloth paplan barna vattával töltve 10·80 — 9·80
Cloth paplan mindkét oldalán használható fehér vattával töltve 14·80 13·80 — 12·80
Selyembrokát paplan müselyem felsővel fehér vattával töltve 18·50 — 16·80
Selyem paplan sodrott szálu müselyem huzattal prima fehér vattával 21·50 — 19·80
Hencserterito karamániai perzsa mintás 18·80 — 16·80
Goblein és szövet garnitura 2 ágy- 1 asztal terito összesen 25·- 21·50 — 18·-
Futószőnyeg jó minőség modern csikozással 90 cm. széles 2·05 60 cm. széles — 1·48

Vatelin duplaszéles **2·40**

Düftin, bársony tennisz és ruha flanell **maradékokat** hihetetlen olcsón árusitunk

Matlassé pongyola **8·80**

Harisnya, kesztyü

Harisnya angolos bordázott 1·20 0·98 — 0·88
Harisnya müselyem, belül béleit 2·40 2·20 — 1·88
Ferfi harisnya hosszu, flór és makkó minőség divat mintákban 1·78 1·45 — 0·98
Ferfi zokni sima és mintás Derby kö és flór és makkó minőség 1·28 0·88 — 0·58
Női belelt borkeszlyü „Pécsi Gyártmány" 5·50 — 4·20
Ferfi belelt borkeszlyü „Pécsi Gyártmány" 5·90 5·50 — 4·50

Kötöttáru

Kötött kabátka női divat szinekben uj fazonokban 4·50 3·90 — 2·20
Divat kabátka finom gynpjubói különleges szép fazonokban 12·80 10·50 — 8·50
Ferfi pullower makkó és gyapju minőség zipp zárral vagy anélkül 9·50 5·20 — 3·98
Ferfi mellény gyapju és makkó kivalo jó minőség 9·80 7·80 — 4·50
Gyermek sweter gyapju és makkó minőség csikos kivitelben 5·- 4·50 3·90 — 3·50
Mackó ruha „Mikulás" vagy "Pajtás márkával 10-ás nagyság 4·40 — 3·80

Női fehérnemü

Női nadrág svájci, vagy svájci ingnadrág 1·95 1·55 — 0·98
Reform nadrág téli bélelt finom szinekben 2·80 2·20 — 1·98
Kombiné sármőz. sima vagy himzett 3·90 2·75 — 1·98
Hálóing sármőz vagy batist, himzett 5·40 4·50 — 3·75
Gyermek nadrág svájci esikott és nyitott 1·20 1·- — 0·90
Reform nadrág gyermeknek, téli bélelt 1·70 1·50 — 1·30

Vászonáru pamut fonalból

Fehérnemüre mosott erősszálu minőség 1·08 — 0·98
Szines ágynemü creton lax és v. kék szinekben 1·50 — 1·28
Alsó lepedőre erős szálu egy szélességben 1·95 1·68 — 1·48
Paplanlepedőre 180 cm. széles egész prima minőség 2·98 — 2·78
Damaszt ágynemüre fehér és szines pettyes és virágos 1·95 1·80 — 1·60
Angin toll toknak sürü szálu prima minőség 1·30 1·10 — 0·98

Női divaternyők
szines bordürös
6·50 5·90 5·50 4·90

CSILLAG TESTVÉREK
Piac és Simonffy utca sarok.

Férfi esőernyok
prima minőségben
6·50 5·90 4·95 4·20

Könyv

GEORG FINK:
A FÁJDALOM GYERMEKEI

Georg Fink harmadik regényében, a »Fájdalom gyermekei«-ben művészi értékben és érdekességben felülmulta világsikerü könyvét, az »Éhes vagyok«-ot. Mert ebben a könyvben nem egyetlen gyermek szenvedését meséli, hanem egész csoportot állít megkapó színekkel az olvasó elé. Berlin egyik uccájának gyermekcsapatát látjuk és az ucca minden lakójának életét, mélységet és magasságot, poklot és mennyországot, fájdalmat és örömet. A szegény éhezőket a kitaszítottakat, az elcsábítottakat és bűnös hajlamúakat, de a sértétlen tisztaságúakat is, az anyaszeretet örök magasztos önfeláldozását, mely győzedelmes himnuszként csendül ki a regényben. Ez a könyv a szegények, elesettek és eltaposottak szószólója. A szerző a bűn mellett megmutatta a megváltó, tiszta szeretetet is, az utat, amelyen a társadalomnak járnia kellene, hogy ne legyenek többé fülledt szegénynegyedek, ahol anyák eladják lányaikat és lopni küldik serdületlen fiaikat. Ez a regény az idei könyvpiac legmélyebben szántó, legmegrázóbb és legizgalmasabb müve. Megjelenik a Nova 4.80-as sorozatában.

Szerelmesleveleк rekordere

Az emberi különcségek és bogarasságok sorában nem utolsó helyet foglal el Gaston Gibette francia férfiú, aki saját kartotékozott adatai szerint a legtöbb szerelmes levelet irta és küldte különböző címekre. 72.341 azoknak a szerelmesleveleknek a száma, amelyeknek pontos másolatát a legnagyobb rendben megőrizte. Természetesen rekordot jelent azoknak a címzetteknek a száma is, akikhez leveleit intézte. Don Juan 1003 hölgyet tisztelt meg szerelmesleveleivel, Gaston Gibette 1237-et. Egy-egy kiválasztottjára tehát körülbelül 60 levél jutott. Ezt az arányt azonban Gibette úr nem tartotta be, amint a kartotékja igazolja, volt olyan szerelme is, akinek 247 levelet irt. Gibette úr kiválaszottjai között igen sok olyan név szerepel, akiktől sohasem várhatott viszonzást. Az évek során szerelmeslevéllel ostromolta Mistinguettet, Yvette Gulibertet, Cecile Sorelt, Greta Garbót és Elisabeth Bergnert. A különös rekorder csaknem minden levelében verset is irt. Ki tudja, talán igy akart verseinek avilvánosságot szerezni.

Szörnyü szerelmi tragédia mely a nagybácsi megölésével végződik

A hálószobában felesége és gyermeke mellett alvó embert lőtte agyon a szerelmes férfi, akit életfogytiglani fegyházra ítélt a tábla, az asszonyt pedig felmentette.

Szörnyű bűncselekmény ügyében tartott tárgyalást a debreceni tábla dr. *Baróthy*-tanácsa. *Varga* Miklós sárospataki földbirtokost tavaly január hó 14-én éjszaka agyonlőtték az ágyában. A hálószobában aludt a földbirtokos felesége, kisleánykája is. A gyilkos észrevétlen hatolt be a lakásba és fegyverét az alvó ember halántékához téve elsütötte. A golyó szétroncsolta az agyvelőt és azonnali halált okozott. A lövés zajára felriadtak a házban lakók, de

a gyilkos észrevétlen elmenekült, csak a fegyverét hagyta hátra a megölt ember ágyához támasztva.

A gyilkosság után a nyomozó csendőröknek az özvegy azt mondotta, hogy

a gyilkos csak Halász Szabó Sándor lehet, férjének unokaöccse, mert csak őt engedik be a kutyák a tanyába,

más nem tudott volna észrevétlen behatolni. Az özvegy kijelentése alapján fogták el a csendőrök Halász Szabó Sándor, aki beismerő vallomást is tett.

A GYILKOS FÉLÓRÁS LÉLEKTUSÁJA

A vallomásában elmondotta *Halász Szabó* Sándor, hogy szerelmes volt a nagybátyja feleségébe és az asszony viszonozta is érzelmeit.

Mindennapos volt a tanyában és sokszor éjszaka is ottmaradt.

Az asszony arról beszélt neki, hogy ha a férjét szerencsétlenség érné, szivesen lenne a felesége. Amikor megtudta, hogy vagyoni érdekből egy vidéki leányt akar feleségül venni, kijelentette, hogy nem baj, mert majd elválik és akkor őt veszi feleségül.

Az asszonynak a szavai, aki nem szerette férjét, érlelték meg benne azt a gondolatot, hogy megöli nagybátyját, Varga Miklóst és teljesíti kérését az özvegynek: feleségül veszi.

— Igy kellett cselekednem, mert tudtam, hogy az asszony ugysem hagyna nekem soha békét, ha mást is vennék feleségül. Varga Miklós meg-megsejtette, hogy mi történik köztünk, veszekedtek miattam. Ennek is végét akartam vetni már. A puskámat szétszedtem, megolajoztam, 15 töltényt a zsebembe tettem és éjszaka elindultam a mi tanyánkról az öt kilométernyi távolságban fekvő tanyába, ahol Varga Miklósék laktak.

Kinyitottam álkulccsal az előszoba ajtaját és leültem egy székre. Félóráig ültem ott, figyeltem, hogyan alszik a család a hálószobában. Az asztalon volt négy deci bor egy üvegben, azt megittam. Gondolkoztam, töprengtem, hogy mitévő legyek. Kezemben volt a fegyver és félóra mulva beléptem a szobába. A hold bevilágított az ablakon. Odaléptem a nagybátyám ágyához és a fegyver csövét a halántékához téve elsütöttem.

Lvés után kiugrottam és a kamara ajtaján beléptem hirtelen, hogy ne lássanak meg. Vargáné felriadt a lövésre, szólítgatta férjét és mikor választ nem kapott, odament az ágyához és ébreszteni akarta. Véres lett a keze és akkor kiáltotta el magát:

— *Jaj, megölték az uramat!*

Kiszaladt a szobából, felébresztette a konyhában alvó cselédleányt és azután az istállóba szaladtak a két kocsist felébreszteni. Közben az üresen maradt lakóházból megszöktem, nem vették észre menekülésemet. Kalap nélkül kis kabátban voltam, szaladtam öt kilométert, míg hazaértem. Lefeküdtem.

Igy adta elő a gyilkos vallomását a vizsgálóbíró előtt és a törvényszéken. **Varga Miklósné** tagadta bűnösségét és valótlannak mondotta azt, hogy **Halász Szabóval** házasságról beszélgettek volna.

A törvényszék

elitélte Halász Szabó Sándort szándékos emberölésért életfogytiglani fegyházra, az özvegyet nyolc évi fegyházra.

A VÁRATLAN FORDULAT.

A debreceni itélőtábla előtt **Halász Szabó** kijelentette, hogy nem igaz régebbi vallomásából egy szó sem, mert ő nem gyilkos. Nem járt akkor éjszaka **Varga Miklós** tanyájában. Tanukkal akarja bizonyítani, hogy kkor éjszka a lakásán volt.

Elnök: Miért vállalta magára. Ez teljesen érthetetlen, ezt nem lehet elhinni.

— **Méltóságos uram, én emberi kötelességemnek tartottam, hogy a családom érdekében magamra vállaljam. Nem tudom magamból kifordítani azt az érzést, mely az asszonyhoz és a kisleányhoz kapcsol.**

Nem tud tovább beszélni, sír és értelmetlen szavakat dadog. Percnyi szünet után kérdez az elnök.

— Ha annyira szereti azt az asszonyt miért mondotta, hogy ő ébresztette fel magában a gyilkosság gondolatát.

Sikerült

a helyi piacra megszerezni a

Trunkhahn

posztógyár elismerten kiváló gyártmányait.

A gyár által előirt árakon

Dr. Varga uri divat üzletében

PIAC-UTCA 22.

— Azt mondották, hogy ő nevezett meg engem a csendőröknek,

akartam, hogy kerüljön be ő is egy kicsit a fogházba, hadd tudja meg, milyen a szenvedés. Gondoltam, hogy később, majd megmondom, ami igaz is, hogy Varga Miklósnénak semmi része sincs férje megölésében, nem beszélt rá engem, de én sem öltem meg.

A meglepő vallomás után a bíróság az újab bizonyítást mellőzte. A védelem részéről elhangzott beszédek után a tábla a következőleg ítélt:

Halász Szabó Sándor büntetését helybenhagyták, mert indokolatlannak találta a tábla a beismerő vallomás visszavonását. **Özv. Varga Miklósnét** felmentették, mert nem talált a tábla elegendő bizonyítékot a bünösség mellett. A felmentő ítélet jogerős. Halász Szabó fellebbezett.

Szeretettel várja

ujonnan átalakitott cukrászdában

Kiss Ernő cukrász

Batthányi-u. 26.

Kellemes szórakozóhely. Uri családok találkozó helye.

Makláry püspök a debreceni ősi Kollégium alapitásának négyszázadik évfordulójáról

1538--1938

Makláry Károly püspök az elmult héten tartott tiszántúli egyházkerületi közgyülés elé terjesztett évi jelentésének van egy különös érdeklődésre szá-Kollégium jubileumáról szól a következőkben:

Emberek életét, intézmények sorsát Isten keze vezeti óriás határköveken keresztül. Ilyen nagy határkő a mi ősi Kollégiumunk életében az 1938. esztendő, **amelynek folyamán a debreceni református Kollégium alapításának 400. s benne az egyhuzamos, meg nem szakadó főiskolai oktatás 350. évfordulójához, tehát szemeszteréhez érkezik.**

Pozitiv történeti feljegyzések hiján aligha lehetne ugyan a debreceni református Kollégium alapításának történelmileg hiteles fix időpontját megállapitani, mégis egybevágó körülmények gondos egybevetése alapját többkevesebb bizonyossággal arra lehet következtetni, hogy a Kollégiumnak, mint református iskolai intézménynek alapítása az **1538. esztendőhöz fűződik.**

A Kollégium történetének régebbi kutatói úgy vélték, hogy a mi Kollégiumunk a debreceni ferencrendi barátok által már 1312 óta fenntartott szerzetesi iskolából nőtt és fejlődött ki. Ez a vélemény ment át a köztudatba is. Ennek a véleménynek téves voltát azonban az újabbkori történeti kutatások nyomós érvekkel bizonyitgatják.

Az kétségtelen, hogy Debrecenben az idetelepült ferencrendi szerzetesek 1312-ben kolostort alapitottak s benne szerzetesi iskolát tartottak fenn, de ez az iskola nem annyira az általános népmüvelődés, hanem főként a szerzetesi utánpótlás céljait szolgálhatta. Bizonyosra vehető, hogy e szerzetesi iskola mellett Debrecenben más iskolatipus is alakult, mely az évszázadok folyamán, a szerzetesi iskola céljától eltérő magasabbrendű tudományos képzést biztositott a városi polgárság tanulni vágyó ifjai részére. Ez az iskola már a reformáció legelső évében külföldi egyetemekre küldte ki kiválóbb növendékeit. Igy találkozunk a wittenbergi egyetem magyar diákjai között már 1529-ben Debreczeni Gergely nevével.

Minden bizonyiték amellett szól, hogy a mi ősi Kollégiumunk ebből a városi iskolából fejlődött ki. Minthogy pedig Debrecenben a reformáció megindulását oknyomozó történeti kutatások 1538-ra teszik, kétségtelen, hogy a református kollégiumi oktatás kezdetét is **1538-ra kell tennünk.**

A Kollégium ettőlfogva gyors fejlődésnek indul. Főiskolai, akadémiai szakra emelkedik s 1588-tól kezdve vezettetik főiskolai anyakönyve: „Catalogus omnium Scholae Debrecinae Civium, legibus eiusdem ab anno Domini 1588 subscriptorum" címe alatt. Első bejegyzett diákja Johannes Nogheri. Ez az anyakönyv azóta állandóan vezettetik bizonyitékául a soha meg nem szakadó főiskolai oktatásnak, melynek párját egyetlen magyarországi főiskola sem tudja felmutatni.

A nagy jubileum méltó megünneplésére az előkészitő munkálatok már 1936 óta megindultak.

Dr. **Csikesz** Sándor, a debreceni egyetem ezidei rector magnificusa gyönyörü és nagyszabású tervezetet dolgozott ki a nagy évfordulónak maradandó alkotásokban leendő megörökitésére. A sajnálatosan megnehezült gazdasági viszonyok ezt a szép tervezetet lefaragták ugyan, mégis a kir. kormány, valamint a Kollégium ősi társfenntartói: Debrecen sz. kir. város, a tiszántúli református Egyházkerület és a debreceni református Egyház kölcsönös áldozatos hozzájárulásával a következő intézmények fogják megörökiteni:

1. Felépül a Diakonisszaképző Intézet és Anyaház mintegy 350.000 pengő költséggel.
2. Megépül az egyetemi református templom és lelkészlakás mintegy 500 ezer pengő költség erejéig.
3. Megtörténik a kollégiumi Nagykönyvtár újrarendezése és új katalogizálása mintegy 25.000 P költséggel.
4. A Kollégium földszinti folyosóin a jubileum emléktáblája, néhány kiválóbb professzor és tanitvány márványba illesztett bronzplakettje készül el, mintegy 40.000 P költséggel.
5. Felépül a kollégiumi theologiai internátus mintegy 180.000 P és
6. A kollégiumi középiskolai internátus mintegy 240.000 P költséggel, végül
7. Országos Református Múzeum létesittetik mintegy 265.000 P költséggel.

A létesitmények együttes végösszege 1.600,000 P-t tesz, mely összegből a kir. kormány egymillió pengőt, Debrecen sz. kir. város 250,000 P-t, a Tiszántúli református egyházkerület 200.000 P-t, a Debreceni református egyház 150,000 pengőt vállalt magára tiz egymást követő egyenlő évi részletekben, amiből természetszerüen következik, hogy a tervbevett létesitmények is tiz év alatt fokozatosan kerülnek megvalósitásra.

A jubileumi ünnepségek valószinüleg 1938 október hónapban tartatnak meg a legmagasabb világi és egyházi előkelőségek részvételével.

Az előkészitő munkálatok ma már annyira előrehaladtak, hogy a diakonissza Anyaház épitéséhez a munkálatok versenytárgyalásra kiadattak és minden remény megvan arra, hogy az Anyaház még ez év őszén tető alá kerülhet.

Szálljon Isten megszentelő áldása az ősi Kollégiumra és ennek minden intézményére, hogy a nagy évforduló a mi dicsekedésünk méltó tárgyát dicsőségben és hírnévben gazdag bőséggel öregbíthesse!

IDŐJÁRÁS

Időjóslás: **Mérsékelt légáramlás, nyugaton változó felhőzet, néhány helyen kevés eső. A középső és keleti megyékben éjjel s délelőtt több helyen köd, délután derült idő, a hőmérséklet alig változik.**

Üzlethelyiség

központban kiadó.

Cim a kiadóhivatalban.

Keresse fel Polgár

hygénikus fodrásztermeit,

ugy a **Svetits palotában, Tel. 34 58,** mint **a Gambrinus passageban, telefon 26-54,** ahol a legmodernebb **szines és estélyi frizura ujdonságokkal** várjuk valamint **tartós hullám** és **hajfestés** igényeit a legnagyobb megelégedésére elégitjük ki.

Figyelem! **Figyelem!**

Katonaság
Csendőrség
Rendőrség
Postások
Vasútasok
Tisztviselők
Egyetemisták
Akadémisták

Arusitás kizárólag készpénzért olcsó szabott árakon

legolcsóbb bevásárlási forrása a

Havas Harisnyaház

Bádogos-u. 1.

XXXIV. NEMZETKÖZI
EUCHARISZTIKUS KONGRESSZUS
BUDAPEST
1938 MÁJUS 26-30

Nemzetközi értekezlet Budapesten 1937 november 6—8

Az előkészítő munka.

A külföldi propaganda megindítója dr. Serédi Jusztinián biboros hercegprimás remek latinsággal megírt meghivója volt, amelyet Heylen Tamás namuri püspök, a világkongresszusok rendező bizottságának állandó vezetője is aláírt. A posta elvitte a meghivóleveleket — a világ minden részébe — mintegy 1500 katolikus főpapnak. Megbecsülhetetlen szolgálatot tett hazánknak a Vatikán állam félhivatalos lapja, az Osservatore Romano, mely a budapesti világkongresszusról sorozatosan beszámolt. Ugyanezt tették a világsajtó vezető lapjai is, amelyeket a kongresszus sajtóirodája látott el következetesen friss hirekkel. Azonkívül szétküldötték mindenfelé a világkongresszus plakátait és különböző nyelven megírt propaganda füzeteit.

Augusztus és szeptember hónapokban pedig az Előkészítő Főbizottság megbízott emberei és az IBUSz kiküldöttei hosszabb szervező utat tettek meg. Az út célja volt, hogy közvetlen megtárgyalják a zarándok csoportok útvonalát hazánkba és azok budapesti programját. A kiküldöttek mindenütt feltünő nagy érdeklődést tapasztaltak, még a legkisebb országokban is külön vonatokról beszélnek. Az érdeklődés láttára a világ összes nagy utazási irodái a legnagyobb készséggel hajlandók bekapcsolódni a szervezési munkába.

Magyar keleti szőnyegek vétele eladása

Izsáknál Piac 68.

Kedvező fizetési feltételek

Debrecen sz. kir. város polgármestere.

VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETMÉNY.

Debrecen sz. kir. város állatállománya részére szükséges takarmánynemüek fedezésére 1200—1800 q zab, 300 q kismalmi búzakorpa, 150 q olajpogácsa, valamint 3000 q széna és 1000 q lucerna-széna beszerzésére nyilvános versenytárgyalást tart. — Az ajánlatok a gazdasági ügyosztálynál, (városháza, magasföldszint 12. sz.) beszerezhető ajánlati minta és verseny tárgyalási hirdetmény-minta felhasználásával teendők meg. Az ajánlatok sértetlen borítékban elhelyezve Debrecen sz. kir. város közigazgatási iktató hivatalába 1937 évi november hó 4 napján, déli 12 óráig személyesen, posta útján pedig úgy kell benyujtani hogy az ajánlat a megállapított határidőben a város közigazgatási iktató hivatalába beérkezzék. — Debrecen, 1937. október 23. **Polgármester.**

Debrecenben nagyot csökkent a születések száma

Debrecenben a természetes szaporulat igen visszacsett és évek óta nem éri el azt a számot, melyet az anyakönyvi hivatal 1914-ben kimutatott. A város lakóinak száma sok ezerrel növekedett azóta és még ez a növekedés sem eredményezte azt, hogy elérje a születések száma az 1914-es esztendő kimutatott születések számát.

A debreceni anyakönyvi hivatal adatai szerint a városban 1914-ben 3275 gyermek született, míg 1936-ban csak 2728 volt a születések száma. Az anyakönyvi kimutatást átvizsgálva 1914-től azt kell megállapitani, hogy egyik évben sem érte el az 1914-es évi születések számát, tehát 22 év óta csökkenő a születések száma a városban. Jelenleg is 547-tel született kevesebb gyermek Debrecenben, mint 1914-ben.

Érdemes a figyelmre ez a kimutatás már azért is, mert 1914-ben Debrecennek csak 96.000 lakója volt és mégis 3275 gyermek született. A városnak 1936-ban már 122.607 volt a lakója és mégsem érte el a születések számának az 1924-es esztendő 96.000-lakosú város természetes szaporulatát. Hiányzik így egy 27.000 lakosú kisváros teljes szaporulata.

Ezek a számok bizonyítják, hogy a magyarság élete fája van megtámadva, mert a születések számának csökkenése magával vonja a magyar létszám csökkenését, a nemzet gyengülését.

SZÍNHÁZ

HETI MÜSOR:

Vasárnap délután fél 4-kor: Sárgapitykés közlegény.

Vasárnap este 8 órakor: 3:1 a szerelem javára

Hétfőn este 8 órakor: Illatszertár.

Kedden este 8 órakor: 3:1 a szerelem javára.

Szerdán este 8 órakor: 3:1 a szerelem javára.

Csütörtökön este 8 órakor: Lonjumeaui postakocsis.

A színházi iroda hirei:

Ma vasárnap délután mérsékelt helyárakkal

»*Sárgapitykés közlegény*«

Pogány, a két Jurik, Halassy, Kömüves, Szabó Ernő, Sugár Mihály, Kamarás stb. és egész héten csütörtökig:

»*3:1 a szerelem javára!*«

Mulatság, Ábrahám-slágerek, sportoperett!

Csütörtökön, pénteken és szombaton operaelőadás! A Városi Dalárda előadásában *Adam* híres vígoperája a

»*Lonjumeaui postakocsis.*«

Folytassa sportnapját: a »A Ferencváros—Bocskay mérkőzésről hazajövet nézze meg a pompás sportoperettet:

»*3:1 a szerelem javára!*«

Szombat délután rendkívül mérsékelt helyárakkal a

»*Marika hadnagya.*«

A könyv világából

A világ legöregebb könyvt Párisban, a Nemzeti Könyvtárban van. Prisse Papyrus néven ismerik, Krisztus előtt 3350-ből származik és egy tudós találta meg az egyik thébai sirban, akiről el is nevezték a leletet.

A világ legdrágább könyve az a Guttenberg-biblia, amelyért dr. Vollbehr kerek 1,300.000 aranymárkát adott pár évvel ezelőtt.

A világ legnehezebb könyve az »Ithaka története«, amelyet egy Habsburg főhercegadott ki Prága címmel, évtizedekkel ezelőtt, 48 kilogramm.

A világ legkisebb könyve, 10×6 miliméter. 1897-ben nyomtatták Pádnában, 280 oldal, többek között Galileinek eddig még másutt meg nem jelent, 1615-ből származó levelét is ott lehet elolvasni.

— **Női betegségek gyógyitásánál** a természetes **Ferenc József** keserüvizet gyakran alkalmazzák, mert reggel éhgyomorra egy pohárral könnyen bevehető, rendkivüli enyhe hashajtó hatása pedig gyorsan és minden kellemetlenség nélkül jelentkezik. — Kérdezze.

Szedlák
és
Vámos
utóda
uri szabók divatterme
Dobozy átjáró
Piac-utca 26. sz. VIII. ajtó

Alapitva 1874 - Telefon 2293

Bőrkabát
Bunda
Télikabát
Grünfeld ízlés
Grünfeld minőség
Grünfeld ár!

Tekintse meg 10 csodás kirakatunkat Kistemplom mellett.

Férfi ruhát
Női kabátot
Vágó Sándortól
Takarékosságra is a legolcsóbb árban
Csapó-utca 10.

HIREK

Mindenben első a „Debreczen"

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata október 31—november 7-ig: »Nap« gyógyszertár, Piac u. 1. »Muraközy« gyógyszertár, Piac ucca 72. »Aranyegyszarvú« gyógyszertár, Kossuth ucca 8. »Arany János« gyógyszertár, Csapó ucca 66. »Mátyás király« gyógyszertár, Nyilastelep, Vámospércsi út.

Halottak napja

Gondoljunk ma
A halottakra!
Nagy temetőben
Kicsiny hantokra!

Kegyelet szárnyán
Szálljon ma imánk:
Örök nyugodalmat
Adj nekik Atyánk!

Hulljon minden sirra
Ma könnyecsepp és virág,
Áldozattal égjen
Lelkekért a láng!

Megtisztult lelkek
Örök-valóságba
Oda várnak egyszer
A viszontlátásra!

BALOGH VILMOSNÉ.

MINDENSZENTEKRE
koszorukat saját érdekében vásároljon
a „Rózsa" virágcsarnokban
Kossuth u. 3.

— **Vasárnapi istentiszteleti rend a református templomokban.** Nagytemplomban délelőtt 10 órakor dr Farkas Pál, ág. dr Lencz G. Sándor. délután 5 órakor Csánki Gábor. — Kistemplomban délelőtt 9 órakor pr. Kolozsváry Kiss László, ág. Szenes László, délután 5 órakor ref. emlékünnepély. Kossuth uccai templomban délelőtt 10 órakor pr. Baja Mihály, ág. Tamás Ferenc, délután 5 órakor ref. emlékünnepély, Görömbey Péter. — Árpádtéri templomban délelőtt 10 órakor pr Márki Kálmán, ág. Nagy Sándor. — Ispotály templomban délelőtt 10 órakor pr. Molnár Ferenc, ág. Kulcsár D. délelőtt félkilenc órakor levente istentisztelet Kulcsár Dezső, délután 5 órakor Kulcsár Dezső. — Homokkertben délelőtt 9 órakor gyermekistentisztelet Kovács József, 10 órakor pr. Papp Géza, ág. Szilágyi László, délután 5 órakor Bittó Zoltán. — Kerekestelepen délelőtt 10 órakor pr. Erdei Mihály, ag Bíró József, délután 5 órakor ref. ünnepély. — Wolaffkatelepen délután három órakor Balázs Lajos. — Nyilastelepen délelőtt 10 órakor Csánki Gábor, délután 3 órakor Görömbey Zoltán. — Csapókertben délelőtt 10 órakor pr. **Makláry Károly,** ág. Uray Sándor, délután 3 órakor Nagy István. Nyulason délelőtt 10 órakor Tőke László. — Téglavetőben délután 3 órakor Kovács Árpád. — Téglaskertben délelőtt 10 órakor pr. és úrvacsorát oszt Birinyi János. — Pacon délután 2 órakor Papp Géza. — Pallagon délelőtt 9 órakor v. Szabó Endre. — Szigáton délután 3 órakor Kulcsár Ferenc. — Kádárdülőben prédikál és úrvacsorát oszt Rápolthy Árpád.

x **Polgár fodrásznál a Gambrinus passageban, Böske manicürös, telefon 26—54. szám.**

Gönczy József
uriszabósága
Rákosi Jenő (Király) u. 5.
Arban olcsó, kivitelben elsőrendü!

Villanyondulálás Modern frizurájat készittesse ROZSNAL Mikis u. 7. 3 P

— **Istentiszteletek a görög katolikus templomban.** Reggel 7 órakor reggeli istentisztelet. — Félkilenc órakor requiem Miklossy István püspök lelkiüdvéért. — Délelőtt 8 órakor diákmise 9 órakor katonamise. — 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos mondja. — Háromnegyed 12 órakor csendes szentmise. — Délután félnégy órakor rózsafüzér ájtatosság. — 4 órakor vecsernye, utána az októberi ájtatosság befejezése. — November hó 1-én, hétfőn délután hat órakor gyászszertartás, szentbeszéddel.

— **Az evangelikus templomban** vasárnap délelőtt 8 óra 30 perckor ifjúsági ünnepi istentisztelet úrvacsoraosztással. Prédikál és úrvacsorát oszt Labossa Lajos. — Délelőtt 10 órakor a gyülekezet ünnepi istentisztelete úrvacsoraosztással. Prédikál és úrvacsorát oszt Pass László. — Délután 3.30 órakor középiskolai lányok bibliakörének bibliát magyaráz Labossa Lajos. — Délután Püspökladányban, este Hajdúszoboszlón szórványistentiszteletet tart úrvacsoraosztással Pass László. — Este hat órakor a Miklós uccai templomban evangelikus egyházi énekkar, egyházi hangverseny keretében vallásoestélyt tart.

— **Gyászistentisztelet a Hősök temetőjében.** Halottak napján, november 2-án délelőtt tiz órakor a Hősök temetőjében tábori gyászistentiszteletet tartanak a hősi halottak emlékére. A tábori misén a római katolikus és görög katolikus vallásu honvédek jelennek meg. Ha az időjárás esős lenne, akkor a misét a gör. kat. templomban tartják.

x **Vágó tűzifa** és széntelepe **Margit fürdőnél.** Katonatisztek, altisztek, Unió-tagok legolcsóbb beszerző helye. **Telefon : 10-24. szám.**

Üzletemet
a Magy. Általános Hitelbank épitkezése miatt
a szomszédos SVETITS bérházba
a kapu alatti
trafik helyiségébe helyezem át. Ezalatt a pár nap alatt finom férfi, fiu és gyermek ruháimat a szokottnál jóval ÓLCSOBBAN árusitom a régi helyiségemben.
Bartos Géza
a volt Szántó ruhaüzlet tulajdonosa.

— **Vasárnapi miserend a Szent Anna uccai plébánia templomban és kápolnákban.** Rendes szentmisék reggel 6 7 8 9 órakor Fél 10 órakor nagymise, amelyet dr Beöthy György apát tart, szentbeszédet mond Lengyel László a Theréziánum prefektusa. A további szentmisék a szokott időben. — Kertségekben : Csapókertben dr Kummergruber Emil. — Homokkertben : Rassovszky Kálmán. — Józsán : dr Szabó János. — Hajdúsámsonban : Novák Gyula — Augusztában : Horváth Gyula. — Pallagon : dr Báttky Miklós. — **Hétfőn, Mindszentek napján.** Rendes vasárnapi miserend. Fél 10 órakor nagymise, melyet tart dr Beöthy Gy. apát, szentbeszédet mond dr Hutay Ferenc, a Szent László Kollégium igazgatója. — A kertségi kápolnákban a vasárnapi miserend az irányadó. Délután három órakor szentolvasó, utána körmenet a temetőbe, majd a templomba visszatérés után szentbeszéd, — halotti litániával — Kedden, Halottak napján, rendes miserend, fél 10 órakor nagy gyászmise, melyet pontifikál dr Lindenberger János. — Hajdúsámsonban vasárnaptól november hó 7-ig misszió, Horváth Domonkos ferencrendi atya részvételével.

— **Evangelikus vallásos estély.** A reformáció ünnepén, vasárnap este 6 órakor a Miklós uccai evangelikus templomban az evangelikus egyházi énekkar egyházi hangverseny keretében vallásos estélyt tart a következő műsorral : 1. Bach : Praeludium, orgonán Kálmán György. 2. Dr Gyulay Zoltánné előadása : A reformáció és a nő. 3. Kapi Gyula : a XIX. zsoltár, vegyeskar 4. Schütz XVIII. zsoltár Papp Julia énekszólója, Berendy Béla és Tóth Elemér hegedű- és Kálmán György orgona kisérete mellett. — 5. Kodály CL genfi zsoltár, női kar. 6. Reményik Az óriás. Szavalja : Rupprecth Béla. — 7. Luther—Bach : Miatyánk, ki vagy a mennyekben, vegyeskar. 8. Kálmán György : A gályarabok. Postludium, orgonaszám. Az énekkart vezeti Elefánty Sándor karnagy. Műsor ára harminc fillér.

— **Az István Gőzmalom** felhivja az igen tisztelt őröltető közönség szíves figyelmét, hogy a malomiparban rendeletileg életbeléptetett 8 órás munkaidő következtében reggel 7 órától délután 4 óráig áll vámőröltetőinek rendelkezésére.

—=—

— **A volt 39-es bajtársak Mindszentek napján,** november 1-én délelőtt 11 órakor megkoszoruzzák a nagyerdei 39-es hősi emlékművet. Az emlékműre Besztercebányai Klein László tábornok helyez koszorút. A bajtársak minél számosabb megjelenése kéretik.

KÁLYHAELLENZOK,
KÁLYHAELŐTÉTEK,
FATARTÓK,
PÁNCÉLOSAJTÓK,
SZÉNVEDRÁNNAK,
KOKSZTÖLTŐK
nagyválasztékban és olcsó árért kaphatók
a Debreceni Vas- és Rézbutorgyárban
Ispotály-u. 5. Ferenc József-út 56.

— **Értesítés.** Tisztelettel értesítjük villamosáramfogyasztó közönségünket, hogy hálózatunkon eszközlendő javítások miatt f. év november hó 1-én hétfőn, az alábbi helyeken és időben az áramszolgáltatás szünetelni fog: Reggel 8 órától délután 15 óráig: Sámsoni út és környéke, Katztelep, Csapókert és Kineseshegy. Reggel 8 órától 9-ig és délután 14—15 óráig: Csapó u. vége, Árpádtér, Rakovszky, Dobozi ucca, Kút, Nyil, Homok, Apaffy, Csonka u, Kassai út, Hadházi ucca, Kórház ucca, Simonyi út páratlan oldala, Vilmos cs. út eleje, Nagyerdő, Pallappuszta. Délelőtt 11 órától délután 15 óráig: József kir. hg. u. eleje. Hatvan u. eleje, Réritér, Pulszki u., Bethlen, Thaly Kálmán, Honvéd, Kertész, Bundi, Görbe, Hajó, Csemete, Kar, Pesti u., Mester u. páratlan oldala, Böszörményi út, Pozsonyi út, Köntöskert, Szotyoritelep, Hatvanuccai kert. Vil. Vállalat.

Valódi WIPLÁBÓL csináltassa műfogát, pénzéért tökéletes ellenértéket kap, mert irásban garantálják a valódiságot a munkán rajta van az M. W. L. Wipla.

— **A Mezőgazdaság** október 15-i száma az időszerű számtalan apró, tanácsadó cikkek mellett a Kompolti Növénynemesitő Telepet mutatja be, számtalan érdekes foto keretében, riport formájában. Az emberi és állati ösztönökről számol be igen értékes tanulmányban. Nitrogén trágyázásnak homokon levő döntő jelentőségéről ad pontos felvilágositást és statisztikai kimutatást. A dúsan illusztrált szaklapból a Mezőgazdaság kiadóhivatala, Budapest, V., Vécsey u. 4. I. em. 5-a. e lapra való hivatkozással egy alkalommal díjtalanul küld mutatványszámot.

x **Vattay Margit tánciskolájában,** november hó 8-án diáktanfolyam kezdődik, Kossuth ucca 11. szám.

— **Kik lehetnek tanoncok.** Az iparügyi miniszter új rendelete úgy intézkedik, hogy azokban az iparokban, ahol az iparügyi, illetve kereskedelmi miniszter magasabbfokú iskolai előképzettséget nem ir elő, aki legalább az elemi iskola hatodik osztályát sikerrel elvégezte. Akinek ennél kisebb iskolai végzettsége van, vagy pedig egyáltalában nincs iskolai végzettsége, azt tanoncul alkalmazni csak abban az esetben lehet, ha erre az iparhatóság engedélyt ad. Az iparhatóság viszont az engedélyt csak méltánylást érdemlő rendkivüli esetekben adhatja meg.

Debrecen sz. kir. város adóhivatala. 49.500/1937. aü.

KÉPKERET SZENTKÉP KERETEZŐBOLTBAN
PIAC U. 89.

Gyümölcsfa, Rózsa, Díszfa, Díszcserje.
Évelő virág, Szőlővessző kapható,
Nagyban is megrendelhető.

UNGHVÁRY
JÓZSEF CEGLÉDI FAISKOLAJÁNAK
DEBRECENI
LERAKATABAN
Bejárat Bethlen-u. 14 szám helyett
GARAY-UTCA 5 SZ. ALATT.
Egyedüli megbízott
Kocsák György

ANYAKÖNYVI HÍREK

Házasságok: Papp Gyula cipészsegéd—Csonka Ibolya, Berki Lajos MÁV npsz.—Kiss Róza, Dihen Imre gyárimunkás—Makkos Margit, Barna Béla szerelőmester—Cserép Zsuzsa, Kiss László építőiparos gyakornok—Tolvaj Róza, Csegezi Károly kertész—Papp Erzsébet, Lesló László fodrászsegéd—Bota Zsuzsa, Szabó Sándor műszerész—Bakó Magda, Fehérvári János MÁV asztalos—Szabó Erzsébet, Tóth Gyula üzletvezető—Pintér Teréz, Pénzes István fm.—Szász Zsuzsa, Geréby Pál gazdálkodó—Tirger Teréz, Kiss Imre MÁV npsz.—Nagy Róza, Szabó Pál szabómester—Gönczi Ilona, Lukács István MÁV fékező—Lipusz Róza, Lipták András kereskedő—Pocsai Ilona, dr Szarvady Pál MÁV titkár—Czabán Erzsébet, Szőllősi Sándor asztalos—Wallner Mária, Cs. Hamar László fm.—Tornyos Anna, B. Kovács Zsigmond erdőőr—Kovács Róza.

Halálozások: Vásári Sándorné ref. 35 éves, Varga u. 42. Özv. Kósa Antalné ref. 80 éves, Szondi u. 6. Popovics Balázs gör. kel. 76 éves, Mester u. 29. Hunyadi Imre ref. 29 éves, Hajdúhadház.

Születések: Fekete Zsiga npsz., fiú József. Deák István postatiszt, fiú István. Herman István gazdálkodó, fiú Ferenc. Bodnár Sándor npsz., fiú János. Király Albert soffőr, leány Ibolya. Leitner Lajos lakatos, leány Ágnes.

x **Dr. Szarvas Andor** orvos rendelőjét áthelyezte Kossuth u. 9 alá.

— **Az Árpád téri egyházrész október 31-iki ünnepélye.** Az Árpádtéri egyházrész ma vasárnap délután hat órakor a Kassa út 12. szám alatti gyülekezeti teremben reformációi emlékünnepélyt rendez. Előadást tartanak s szerepelnek a következők: Márki Kálmán h-lelkész. Dr Kosdy János ny. lelkész. Azonkivül értékes műsor egészíti ki az ünnepélyt.

x **Értesítés.** Üveges-, üvegesiszoló- és tükörüzememet Csapó 13. alá helyeztem át. **Stefanszky Gyula.**

—**Nem akart a 13-as moziszékre** ülni Grünfeld Tibor kanizsai kereskedő s ez okozta vesztét. Inkább áliva nézte az előadást. A közönség figyelmeztette, hogy üljön le. Botrány támadt. Rendőr. Igazoltatás. Kiderült, hogy a babonás fiatalember sikkasztás gyanuja miatt körözés alatt áll s őrizetbe vették.

— **OLVASÓINKHOZ. Lapunk legközelebbi száma a közbeeső Mindszent ünnep miatt, szerdán reggel a rendes időben jelenik meg.**

x **Orvosi hír.** Dr Borsos Ida bőrgyógyász-kozmetikus rendelőjét áthelyezte Batthyány ucca 12. szám alá.

— **Tisztelettel értesitjük** a gör. legényegylet ismerőseit és barátait, hogy a vasárnapra hirdetett müsorosest egyházi gyász miatt elmarad. Az elnökség. (:)

x **Orvosi hír.** Dr Árvay László OTBA körzeti orvosa rendelőjét Batthyány ucca 12 alá helyezte. Telefon: 30—60.

— **Bartalis tánciskolájában** az új tánctanfolyam november hó 3-án kezdődik. Swing tanítás. Tánchemutatót nézze meg, saját érdekében. Hangulatos össztáncok.

— **Elutasitották Meskó Zoltán peticiós panaszát** a közigazgatási biróság tegnapi tárgyalásán. Meskó ugyanis indulni akart a Gömbös Gyula halálával megüresedett abádszalóki kerületben, de nem kapott kellőszámu ajánlást. A panaszosokat kötelezte a biróság 5600 pengő eljárási költség megfizetésére.

— **A piacuccai egyházrész** október 31-én a Kistemplomban, délután 5 órai istentisztelet keretében reformációi emlékünnepélyt rendez, melynek műsorában Oláh Zsigmond theológus szaval, Timáry Mária hegedűszólót ad elő Musza Ferenc kántor orgona kisérete mellett a Dóczy leányénekkar énekel. Dr Révész Imrené főtiszteletü asszony vezénylésével. Mindenkit szivesen hivunk és várunk. Belépődij nincs.

x **Schaff tánciskolájában** a Koronában november harmadikán ujtafolyamok kezdődnek. Gazdálkodóknak 5—7 óráig. Iparosoknak 8 10 óráig.

x **Balásházy Józsefné** szül. Kajos Mária férjével és szük családi körben e hó 24-én ünnepelte egyhelyben álló fűszerüzletének 25 éves fennállását.

x **Acs Eta** varrodáját Csapó ucca 1. alá helyezte. Izléses munka. Szolid árak.

Az emberiség barátja. Számtalan könyv, tudományos értekezés, vers és ének foglalkozik a ká[illegible]-tmtalan festménynek kávé a témája. minden művé gálja, hogy a legpomp mindes nevű, sze mert gyü közkedvel gon való hanem a l heti. A kávé donságokkal a világon egyet. XIII. század elején bizonytalan híre Europa. Orvosok már amikor Abesszíniából a kávé élvezetének szokása Törökországba elterjedt, felismerték élénkítő hatását. 1652-ben első nyomát Londonban találjuk. További százötven évvel később a kávéházak és a kávéivás szokása [illegible] Európában fel- Ferdinánd az n írja naplóyi győzelem jrámon Buven mérték kávéházat k utcájátcában — ma! A denekelőtt ültetvényei igszükséglet fekávétermelés 1¼ Ez a hatalmas kg-os zsákokba töltve, éppen körüléri az egyenlitőn a földet: 40.000 kilométeres óriási abroncsot képezve.

Nincs nap Meinl Kávé nélkül
Mágnás-keverék ½ kg 3.70

x **Szepessy tánciskolájában** ma délután 6-8-ig; este 9-től 12-ig össztánc. 4-én újtanfolyam kezdődik. Diákoknak 6—8-ig, felnőtteknek 8-tól 10-ig. Piac ucca 9.

x **Tisztelt jóbarátaim** és kedves vendégeim. Van szerencsém értesiteni, hogy november hó 7-én a Látókép csárdában megnyitó bográcsos vacsorát rendezek. Tisztelettel Rózsa János.

— **Rejtvény.** A múlt vasárnapi számunkban megjelent rejtvénymegfejtésekért a következők részesültek jutalomban: **1. mozijegyet nyert:** Selényi Zoltán, Baranyi ucca 1. **1 színház jegyet nyert:** dr Janka Dezső, Bethlen ucca 50. Dáry Ily, Eötvös ucca 66. Szabó Juliánna, Gyepüsor. — **1—1 kötet könyvet nyert:** Füzessy Ferenc, Városi Takarék, v. Forgács Gábor, Werbőczy ucca 2. **A mozi, illetve a színház jegyeket kérjük szerdán délután 5—6 óra között a kiadóhivatal pénztáránál átvenni, — mivel azok csak a szerda esti előadásra érvényesek.**

x **Gomb raktáramat** mindenféle szinben, divatban, olcsón tekintse meg. Sok pénzt takarit meg. Horovitz Széchenyi ucca 1. szám.

— **Blokkos rögtönitélő rendőrök** fognak a közlekedési kihágások ügyében azonnal intézkedni s a helyszinen elitélik a kihágást elkövetőket. Természetesen csak a jelentéktelenebb kihágásokat intézik el ilyen rövid uton, azokat, melyeknél a büntetés összege nem haladja meg a tiz pengőt.

Dudás urifodrász-szalon
Kossuth u. 8.

— **Nem történt gyilkosság Kismarja községben.** Hirt adtunk arról, hogy Kismarja községben halva találták Simándi Benjámin 58 éves gazdálkodót. A gazdálkodó testén kékes elszineződéseket találtak és arra következtettek, hogy a siketnéma gazdálkodót bántalmazták és attól halt meg. Dr Zsögöd Jenő vizsgálóbiró elrendelte a boncolást és megállapitották, hogy nem történt büncselekmény. Simándi, aki siketéma volt, agybénulást kapott és bizonytalan járása következtében ütötte meg magát. Bántalmazás nem történt, büncselekmény nincs, a temetési engedélyt megadták.

— **Istentiszteletek a baptista imaházban.** A Szappanos uccai imaházban vasárnap délelőtt fél 10—fél 11 óráig prédikáció, délután 6—8 óráig vallásos estély, vegyeskar és zeneszámokkal. — Szerdán este 7—8 óráig bibliaóra. — Pénteken délután 7—8 óráig imaóra.

x **Tánctanfolyam kezdődik** november hó 16-án a Munkásotthonban. Vasárnap, csütörtökön össztánc.

— **A Déri-múzeum** ma vasárnap délelőtt 9—1 óráig nyitva. Belépőjegy nincs. A Füvészkert ucca 2. szám alatti iskola épületben berendezett Thaly-szobát az igazgatóság engedélyével bárki megtekintheti. Belépőjegy 20 fillér. Hétfőn, azaz november hó 1. napján a múzeum egész nap zárva. A Közművelődési Könyvtár vasárnap és hétfőn az ünnepekre való tekintettel szintén zárva.

x **Táncvizsga a Koronában** ma este. Leckedij 60 fillér. Uj tanfolyam harmadikán kezdődik, tanuljon Swinget.

— **Utolsó októberi rózsafüzérájtatosság a csapókerti róm. katolikus templomban.** Ma vasárnap lesz az utolsó októberi rózsafüzérájtatosság. Délelőtt 10 órakor nagymise oltáriszentségkitétel, délután 5 órakor rózsafüzérájtatosság, litánia, oltáriszentségkitétellel. Mindszentek ünnepén délelőtt 10 órakor nagymise, délután fél hét órakor megemlékezés a halottakról, utána haloti litánia.

Kummergruber Emil.

— **Kollégiumi Diákszövetség** szerdán este tartja összejövetelét az Angol Királynő zöldtermében. Csikesz Sándor rektor ismerteti a jubiláló Kollégium ünnepségeinek sorozatát, melyekből a Szövetség méltóan igyekszik kivenni részét. Nyilvánosság számára elsőizben történő ismertetését — nagyfoku elfoglaltsága miatt — előadó pontosan 6 órakor kezdi. A tagokat a rendezőség pontos megjelenésre kéri. Utána Juhász László lelkész a Kollégiumnak egyetemmé fejlesztése érdekében folytatott küzdelmeit ismerteti, az ellenvélemények és törekvések világánál. Fejtegetését értékes hozzászólások követik. Majd Nagy Jánostól, Csobán Endrétől anekdoták, Nagy Sándortól Kántus régi multja, Szemes Károlytól Hatvani professzorra vonatkozó fejtegetés vannak müsoron. (:)

Ha elegánsan akar öltözködni keresse fel
Fábián Béla női divatszalonját
Péterfia ucca 19.

GYÁSZ ROVAT

Popovits Balázs, a városi nyomda hosszú időn át volt korrektora, életének 76-ik évében hosszas szenvedés után elhunyt. Szakmájában igen kiváló volt és halála széles körben keltett részvétet. Temetése **ma vasárnap délután félhárom órakor** — tehát nem a gyászlapon jelzett időben — lesz a Köztemető ravatalozójából. — Lakás: Mester ucca 29. — Gebauer-cég rendezi.

Ifj. Erdély Sándor életének 26-ik évében elhunyt. Temetése hétfőn délután négy órakor lesz a Köztemető ravatalozó termeből. — Lakás: Százados ucca 19. — Temetését Bartha temetkezési vállalata végzi, (püspöki palota).

Id. Nagy János életének 85. évében elhunyt. Temetése hétfőn délután 3 órakor lesz a Köztemető 2. A) ravatalozó termeből a református egyház szertartása szerint. Lakás: Bercsényi ucca 10. — Temetését: Fehértói vállalata végzi.

Hunyadi Imre 36 éves. Temetése Hajdúhadházra való szállítás után hétfőn délután három órakor lesz a háznál tartandó ima után Csurka „Kegyelet" temetkezési vállalat végzi.

Özv. Pecze Istvánné szül. Jeremiás Juliánna 64 éves. Temetése vasárnap délután három órakor lesz a hármasteremből. Csurka „Kegyelet" temetkezési vállalat, Dégenfeld tér 2. szám végzi.

Köszönetnyilvánítás. Ezúton is hálás köszönetünket fejezzük ki mindazon rokonainknak, jó barátainknak és a fodrászszakosztály tagjainak, akik felejthetetlen férjem végtisztesség tételén megjelentek, fájdalmamban osztoztak.

özv. Bella Ferencné és családja.

Köszönetnyilvánítás. Vitéz Kovács István m. kir. gazdászati főhadnagy, a m. kir. Bocskay István 11 hajdúezred III. zászlóalj gazdasági hivatalának a főnöke temetésén megjelent testületeknek, bajtársaknak, barátoknak és jó ismerősöknek megható részvétükért és vigasztaló szavaikért hálásan mondanak köszönetet a

Kovács Testvérek.

Köszönetnyilvánítás. Felejthetetlen férjem és testvérem Kovács Béla katonai karnagy elhunytával nyilvánított jóleső részvétet hálásan megköszönjük.

A gyászoló család.

Gerendai Debrecen
Sírkőgyár
Raktár: Hunyadi-utca 14.
Telefon: 30-24 és 19-47,
Gyár: Salétrom-utca 3.
Közvetlen behozatal Svéd- és Olaszországból. Készít sírköveket mindenféle gránitból és márványból, sírboltokat s temetői munkákat legolcsóbb árban. Kérjen díjmentes költségvetést és rajzot.

— **Tüzoltótiszti képesítés.** A második felügyelői tüzrendészeti tanfolyam a szombaton megtartott elméleti záróvizsgával befejezést nyert. Képesítést nyertek többek között **Biró** Sándor tüzoltógyakornok Debrecen, **Rácz** Imre önkéntes tüzoltótiszt Hajdunánás, dr **Soós** Ferenc városi számvevőségi gyakornok Hajduszoboszló.

— **Éneklő kanári madarak** kalitkával együtt eladók. Pesti ucca 57., **keresztépület.**

— **Összeszurkált holttestet fogtak ki a Tiszából.** Péntek este Nagykörös község határában a Tisza partján egy 15 éves fiu holttestére akadtak, amelyen késszurástól eredő 10—12 seb volt. Ruhájában talált irásokból kiderült, hogy a meggyilkolt Bognár János kunhegyesi földmivesfiu.

— **Az államvasutak igazgatósága közli, hogy a közalkalmazottak arcképes igazolványainak érvényesitése** az illetékes üzletvezetőségeknél november 1-én kezdődik és 1938 január 31-én végződik. Az 1937. évben kiállitott, illetőleg érvényesitett arcképes igazolványok 1938 január 31-ig akadálytalanul felhasználhatók.

— **Felhivás a háztulajdonosokhoz.** Felhivjuk a háztulajdonosokat, hogy a **novemberi házbérbevallás, 2. a közüzemi költségek adómentesítése, 3. a burkolási járulékok és 4. a kormányhoz intézendő országos emlékirat ügyében egyesületünk irodájában (Ferenc József út 28. C. I. emelet, délelőtt 9—12 óráig és délután 4—6 óra között sürgősen jelentkezni sziveskedjenek. Debreceni Háztulajdonosok Egyesülete.** (:)

x **Porcellánfestés tanitását** november hó elsejétől megkezdi, tanitványokat délelőtt 12—1 között fogad dr **Futóné Rácz Ilus iparművésznő, Piac ucca 71. II. em.**

— **Baromfilopás.** Háló Károly, Kassa út 35. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki az éjszakai órákban zárt tyúkketrecéből ellopott tizenhat darab tyúkot.

— **Nagy reformáció-ünnep Gyulán.** Gyulán, Békés megye székhelyén az egész megye bevonásával nagyszabásu ünnepet rendeznek a reformáció évfordulati napján. A rendezést **Harsányi** Pál, a békésbánáti egyházmegye esperese irányitja. Az ünnepi beszéd tartására **Juhász Nagy** Sándor egyházkerületi tanácsbirót kérték fel.

Rongyot tisztát vesz lapunk nyomdája

Megbizható minőségü finom gyapjuszövetet
CSAK SZAKÜZLETBEN VÁSÁROLJUNK!
Óriási választék
Feldheim Dezső
posztó üzletében
Piac ucca 41. szám.
Takarékosság. Címre ügyelni!

Néhány szó ágytollunkról

Az ágynemüinkbe leginkább használatos toll: a kacsa, liba és a tyuktoll, melynek forgalombahozatalát nálunk leginkább a kiskereskedelem bonyolítja le. Sajnos, a kiskereskedelem nem láthat el bennüket „kimondottan egészségügyileg tiszta tollal", mert a vevő sohase tudhatja azt, hogy a vásárolt tollak, ha látszólag tiszták is; vajjon egészséges állatokról kerültek-e le. A kereskedő sincs abban a helyzetben, hogy ezt tudhatná... Nem is utolsó dolog e felett gondolkodnunk, mert hiszen az életünknek egy nagy hányadában, az életerőnket szolgáló pihenő időnket az ágynemüinkben töltjük s bizony-bizony a legszebb természetes tollak sem kimondottan tiszták: por, piszok mindenikben van, még ha nem is látható az. A mai modern kultúra ezen a téren is igyekszik egészséges állapotot teremteni. Nyugat-Európa több államában már törvényes rendelkezések vannak, hogy mindenféle ágytollat használatba, illetve forgalombahozatal előtt higiénikus kezelésnek kell alávetni. Ez a kezelés áll az „előzetes osztályozással" először a „portalanitásból" s az idegen anyagok, mint a tépésnél közzékerült kukoricaszemek, kavics, aprócsontok, stb. elkülönitéséből, utánna pedig jön a mosás, amely minden nem látható tisztátalanságot, zsirt, kellemetlen szagot eltávolit. Ez a mosás a legszebb tollnál is hihetetlen szennyet mutat s nem mindig elegendő csak a hideg vagy meleg vízben való mosás: sok esetben a vegyészmérnök tudására van szükség a kellő eredmény elérése miatt. A mosás után jövő víztelenitést követi a tollnak feleleventése, szárítása: felgőzölés útján. Ez a felgőzölés egyben a legkifogástalanabb fertőtlenitést szolgálja, természetes, hogy ez csak e célra szerkesztett gépekben történhet meg.

Az ágytoll rendszerint a háztartasokban 2—3, esetleg több generáción keresztül használódik s a mindennapos igénybevételek megviselik, mint minden más anyagot; hát még a betegségek, amikor lázak izzadmányait veszik fel, még jó, hogy utána a huzatokat kimossák, míg a toll marad mosatlan: holott ilyenkor volna helye az összetört, átizzadt tollak portalanitásának, felfrissitésének, fertőtlenitésének. Egy ilyen felfrissités után nem ismerünk rá a tollra: ha súlyban kevesebb lesz is, de nem akar a tokokban férni. Még a legtisztábban kezelt ágynemüink tollát is szükséges lenne 2—3 évenként egyszer felgőzöltetni s talán sok betegség továbbvitelének állnánk ezzel útját, amellett, hogy ezzel a frissitő gőzöléssel ágytollainknak tartósságát eszközölnénk.

Fenti soraimat gondolkozásra és megszivlelésre ajándom s legközelebb még megirom a lehetőségeket a keresztülvitelre, mert itt, helyben is üzemben áll, sőt most szerelődik nagyobbra egy kimondottan e célra berendezett gyár.

Asztalos Gerzson.

— **Vészy József főszerkesztő nyugalomba vonul.** Vészy József a Pester Lloyd főszerkesztője, november 1-én megválik állásától és nyugalomba vonul. A lap főszerkesztői állását Ottlik György veszi át.

Csillagok

Tündérkém, alszol? Mélyül a sötét
s a fák hajába apró ékszerül
kis csillagokat tüzdel be az ég.

Az erdőt járom az éjtszakában
s érzem dobogni szivedet is az
éjtszakai madarak dalában.

A végső fáknál fütyül a vonat
messzire fut a fénylő sinken,
füstje beködli sápadt arcomat.

A töltés magasa mellett állok,
csillagok úsznak könyeim vizében,
körülfénylik a bús, alvó világot

s felkéklenek egy kisleány szemében.

GÁRDOS MIKLÓS.

— **Tisza Istvánról emlékezik meg a Tisza István Tudományos Társaság I. osztálya ezidei első felolvasó ülésén.** A Tisza István Tudományos Társaság a jövő héten ismét megkezdi értékes felolvasó üléseinek sorát. A Társaság I. osztálya szerdai ülésén Tisza István emlékének óhajt áldozni akkor, amikor az első felolvasó ülés programjába Barabási Kun József „Tisza István és a szabadelvü párt 1905 szeptember 14-i értekezlete" cimü előadását vetette fel. Vályi Armand vendégelőadó pedig „Bevezetés a történetirás elméletébe" c. értekezését fogja felolvasni. A felolvasó ülés szerdán délután fél hat órakor lesz a Déri muzeum előadótermében. (:)

Üzlethelyiség
központban kiadó.
Cim a kiadóhivatalban.

— **Filléresgyors indul Egerbe,** nov. hó 7-én. A vonat indul Debrecenből reggel 4.48 órakor Egerbe érkezik 9.44 órakor, Egerből vissza indul 19.44 órakor, Debrecenbe érkezik 0.13 órakor. Menettérti jegy ára az egri vár ásatásaihoz szóló belépőjeggyel együtt 4.90 pengő. — Jegyek kiadása hétfőn reggel 9 órától a MÁV Menetjegyirodában.

x **Őszi ruha, télikabát, szmoking** különlegességek elsőrendü minőségben, rendkivül olcsó árban Fodor uriszabónál, Békés Lajos cég volt főszabászánál, Arany János ucca 15.

Nyilatkozat

Bernfeld Sámuel által e lap október 26-iki számában közzétett „Helyreigazitási nyilatkozat" tartalma valótlan azon részében, hogy ügyünkben tárgyalás nem volt, panaszomat a tárgyalás előtt vontam vissza és a nyilatkozat tendenciózus beállitásával elferditi a valóságot. A valóság az, hogy a Bernfeld Sámuel elleni rágalmazási panaszomat a tárgyaláson vontam vissza, mert előzőleg irásban elégtételt szolgáltatott és kötelezte magát, hogy ezen irásbeli nyilatkozatát a legközelebbi hitközségi közgyülésen előszóval is megismétli.

Grünfeld Zoltán.

SPORT

A kupagyőztes Ferencváros — a győzelem nélküli Bocskai a Stadionban

Sportszempontból és társadalmi szempontból is kimagasló esemény lesz ma, vasárnap délután a nagyerdei stadionban, ahol a késői ősz teljes pompájában ragyog, a Bocskai—Ferencváros találkozó.

Debrecen közönsége és a vidéki mellett csak a honi pálya, a honi közönség áll és az a tudat, hogy pontra van szüksége és az a nyugodtság, hogy neki ezen a mérkőzésen nincs mit veszteni, csak nyernivalója.

És kérdés, nem-e fáradt a Ferencváros, hibátlan-e a sokszor csikorgó zöld-fehér gépezet?

A másik oldalon a nagy kérdőjel: megbízható-e már az új Bocskai védelem és nyújtja-e azt a nagy játékot a csatársor, amelyre tudásánál fogva képes, de eddig adós maradt ennek igazolásával.

Nagy küzdelemre és fair játékra lehet számítani: ez már hagyomány a Bocskai—Ferencváros találkozókon és még Toldi sem panaszkodhat, itt mindig nagyot is játszik, itt senki sem bántja, ugratja.

Két igen stílusos, talán a két legszebben játszó magyar csapat ütközik meg. Ősszel már sokszor rabolt pontot itthon is, idegenben is a Bocskai a Ferencvárostól, de az más Bocskai volt, de viszont erre a bravurra, ha jól megy, a mostani is képes. Ujpest ellen már mutatta oroszlánkörmeit. De azért nyugodjunk bele, ha ki is kap reálisan a Bocskai, ha jobb a Ferencváros, de akkor is, ha szerencsésebb. Csak ne játékvezetői tévedéssel veszítsen a Bocskai, mert ebből már elege van az utóbbi időben.

A mérkőzés negyed 3 órakor kezdődik. Vezeti Viczenik. (Két pesti határbíró segédkezik.) A csapatok így állanak fel:

Ferencváros: Háda — Tátrai, Korányi — Magda, Polgár, Lázár — Táncos, Kiss, Sárosi, Toldi, Kemény.

Bocskai: Varga — Palotás, Bikfalvy — Orosz, Boros, Belesik — Markos, Finta, Teleki, Takács, Hajdu.

Az előmérkőzés is érdekes. Negyed 11 órakor Textil—Mátészalkai TK, vezeti Rose. Nyílt küzdelem, ha a Textilnek jól megy, győzhet is.

Negyed 1 órakor DEAC—Püspökladányi MÁV TK. Vezeti Takács. Az esélyesebb a ladányi csapat, de ha a DEAC megerősödve áll fel (Kapros, Kösztner stb.) és lelkesen küzd, pontot szerezhet.

Debrecenben délelőtt 10 órakor a DEAC pályán Klinika AC—Debreceskei MOVE II. bajnoki, vezeti dr Bornyi.

Vidéken: A DVSC Mátészalkán az MVTE ellen játszik és győz is bizonyára. Nyírbátorban a Báthori SE—NyTVE mérkőzés, a nyíregyházi csapat győzhet. Nyíregyházán a Villanygyári SE áll nagy akadály előtt, a jó NyKISE ellen áll ki és nehéz lesz a két pontot elhozni. Karcagon a MOVE ellen az NyVSC küzd.

A II. osztályban Berettyóújfaluban a Bihari Turul a DVSC II. ellen játszik s ez dönti el az elsőséget. Vezeti Kovács L. Tiszalökön a Kisvárdai LE, Nagykállóban a PIAC vendégszerepel.

Budapesten a Hungária—Szeged, Elektromos—Budai 11, Törekvés—Kispest, Győrben a Győri ETO—Budafok mérkőzés kerül eldöntésre.

Női kabátokban, szőrmebundákban, női ruhákban
legujabbat
legolcsóbban
hozza
Grósz Jenő
Debrecen, Piac ucca 51.
Telefon 17-89.

egy abban, hogy ünnepelni akarja és örömmel ünnepli a legendás hírű ferencvárosi fiúkat, hogy győztesen tértek haza Rómából és megnyerték az igen értékes Középeurópai Kupát. Csak a Ferencváros, a szívvel-lélekkel küzdő Fradi képes ilyesmire; ezt csinálták elődei egy angol túrán, ezt csinálták a világbajnok Uruguay legyőzésével és ezt csinálták a mostaniak, a méltó utódok. Debrecen az első, hogy ünnepelheti és falai között fogadhatja őket és súlyt, díszt, értéket ad az ünneplésnek, hogy Debrecen első polgára, dr *Kölcsey Sándor* polgármester üdvözli és jutalmazza meg a ferencvárosi fiúkat.

Sportszempontból is jelentős a mérkőzés, hiába látszik biztos nyerőnek a Ferencváros, hiszen a bajnokság élén álló a lista végén kullogó pontnélküli Bocskaival kerül össze.

De az erőviszonyok csak látszólagosak és bár a reális esélyes a Ferencváros, mégis nyílt a mérkőzés. Minden részében jobbnak látszik a zöld-fehér együttes, a Bocs-

Zsírszalonna, háj,
valamint sertés-, marha- és borjuhus szükségletét legolcsóbban
Bődénél szerezheti be

Kalapot Frank Imrétől
Arany Bika — Takarékossá

BDB
KARINA HARISNYÁN
NEM FUT LE A SZEM
A HARISNYATARTÓNÁL
Kapható Benyáts Emil cégnél

Ujpest-Szürketaxi 3:3 (2:0)

A 7. percben Zsengellér szöktette Salamont, a szélső beadását Kállay továbbította és Kocsis közelről a hálóba juttatta. (1:0.) Az újpesti csapat sokat támadott, de újabb eredményt csak 11-esből tudott elérni a 35. percben, amikor Salamon labdáját Odri kézzel érintette. A 11-est Kocsis értékesítette. (2:0.)

A második félidőben váratlanul a Szürketaxi jó formát mutatott. Három szögletrugás után a 7. percben Takács a sarokba csúsztatta labdáját. (2:1.) A gól fellelkesítette a Szürketaxit és megzavarta az újpesti csapatot. A 12. percben Kovács előre ívelt labdáját Takács élesen gólba fejelte. (2:2.) A kiegyenlítés után élénkebb és izgalmasabb lett a játék. Az Ujpest védelem sok meleg percet élt át. Eleinte a Szürketaxi volt fölényben s a 41. percben meg is szerezte a vezetést. Miklósi félpályáról küldött szabadrugását Darázs Takács elé fejelte és Takács azt a hálóba lőtte. (3:2.) A 45. percben szabadrugás után nagy kavarodás támadt, amelynek végén a távolabb álló Balogh a játékosok feje fölött a hálóba emelte a labdát. (3:3.)

FUTBALLBIRÁK NYERTÉK A TISZTVISELŐ BAJNOKSÁGOT.

Szombaton fejeződött be a Tisztviselőbajnokság, a Futballbirák 3:1 arányban megverték a Bankosokat és így **elsők lettek.** Második az Igazságügy, harmadik a Bankosok csapata. A Futballbirák teljesítménye igen szép és teljes dicséretet érdemel a csapat. A mostani mérkőzésen a gólokat dr Thomas, dr Bornyi és dr Kiss lőtték.

KISOK BAJNOKSÁG.

Állami gimnázium—Piaristák 1:0.

Szombaton délután játszotta a két csapat KISOK bajnoki mérkőzését. A mérkőzés igen szép mezőnyjátékot hozott. Mindkét oldalon igen jó lábon állottak a védelmek, s a mérkőzés sorsát a második félidő utolsó perceiben tizenegyes döntötte el, melyet Beluch értékesített. A reáliskola csapatában dicséret illeti meg a védelmet, mig elől Moldován és Beluch játszott jól. — A piaristáknál a védelmen kivül Bedits, Geiger és Fekete emelkedtek ki a mezőnyből.

Ref. főgimnázium—Fémipariskola 2:0 (1:0). Vezette: Szántó. Megérdemelt, biztos győzelem. Góllövő: Csete Balla. A Középiskolai labdarugóbajnokság élén most a debreceni ref. főgimnázium és az állami gimnázium áll Ma vasárnap délelőtt a Kereskedelmi iskola sporttelepén Kisvárdai gimn.—Kereskedelmi játszik.

Ma délelőtt féltíz órakor a dohánygyári pályán Kontsek FC és a Hangya mérkőzik. Kontsek-cég kéri Vass Sándort a pontos megjelenésre.

Közgazdaság

TERMÉNYTŐZSDE.

A búza 5—10 fillérrel gyengült.

A készárúpiacon a búza árát 5—10 a tengeriét 10 fillérrel szállitották le, a többi árak változatlanok.

Búza tiszavidéki 77 kg 20.40—20.75 78 kg 20.70—21.05, 79 kg 20.95—21.25 80 kilós 21.10—21.35. — Felsőtiszai 77 kg 20.30—20.70, 78 kg 20.60—20.90 79 kg 20.85—21.20, 80 kg 21.00—21.30 rozs pestvidéki 18.70—18.80, rozs más származású 18.80—19.00, takarmányárpa elsőrendü 16.50—17.00, középminőségü 15.75—16.25, sörárpa kiváló 21.00—23.00, prima 19.50—20.50, sörárpa 18.50—19.25, zab elsőrendü 16.00—16.70, középminőségü 16.50—16.60, tengeri ó 13.90—14.00, új 11.10—11.20 korpa 12.70—12.85, nyolcas liszt 14.50—15.30.

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK.

Búza mázsája 19.00—19.70 pengő, rozs 17.30—17.60, árpa 15.50—16.00, ótengeri 12.40—12.50, újszemes 9.60—10.20, csöves 7.60—7.80, lucerna 5.40 6.80, széna 4.50—4.80, here 4.50—5.10 szalma 1.40—1.80, cukorrépa 2.00—2.20, takarmányrépa 1.40—1.60, fehér tök 2.00—6.00 pengő mázsája.

Kabátot, Ruhát
Schreiber Adolfnál
vegyen Ferenc József út 19.
HOL:
Női télikabát szőrmegalérral P 27.—, 30.—, 35.—
Női télikabát Diagonál szövet, Crepdesin bélés, szőrmegallérral P 40.—, 45.—, 50.—
Női télikabát különleges model fason szőrmével P 60.—, 70.—
Női ruha szövetből, divatszinekben P 16.—, 18.—, 20.—
Női reklám alj több szinben 3.98
Női szövet alj, finom kivitel P 6.50, 7.50, 8.50
Női kötött bluz Ia. minőség 5.80
Harisnyák, kesztyük, kombinék olcsó árban.
Takarékosság bevásárlási üzlete.

Megszállott területi hirek

Szatmáron a pénzügyigazgatóság közel háromszázezer lei összegig letiltást eszközölt a város vagyonából, mert nem fizette be a költségvetés alkalmával megszavazott összeget a szegény diákok taníttatására.

Románia hivatalos körei megkezdik azoknak névsorát közölni, akik a határok megerősítéséhez hozzájárulnak. Ugy, mint egy báli tudósítás után a »jótékony« célra adományozott összegek nyugtázását. Egészen bizonyos, hogy ennek a nyilvános nyugtázásnak nemcsak az a célja, hogy a befolyó összegeket ellenőrizzék, hanem az is, hogy a kisebbségeket is kényszerítsék ilyen célú adományozásra . . .

Ambrus Zoltán községi jegyzőt a temesvári tábla folyosóján véresre verte Lungu Joachim volt községi alkalmazott, akinek bűnperében a jegyző az igazságnak megfelelően, nem kedvezően vallott.

Romániában az általános áremelkedésben a szén se maradt el, mert vagononként most emelték az árát ötszáz leuval.

Az általános drágulást követi országosan a villanyárának felemelése is, ami már Kolozsváron be is következett.

Sepsziszentgyörgyön a városi bizottság hétszáz leiben állapította meg ölenként a tüzifa árát, mire teljesen eltünt a piacról a fa.

Károly román király közelesen Angliába megy, hogy az angol királyi pár vendége legyen.

A Balkán Szövetség kérdésének ügyében Tatarescu miniszterelnök még a bekövetkező kormányválság előtt Törökországba utazik.

Romániában az ősz elején csupán ötszázezer munkanélkülit tartottak számon, ez a szám azonban emelkedni fog a téli munkabeszüntetések bekövetkezésével.

A román sorsjegy több milliós főnyereményét Brassóban nyerte meg egy varróleány, egy tisztviselő, egy bankigazgató és egy ácsmester.

Szatmáron Gönye György fiatal magyar vasutast elbocsátották állásából, minden indoklás nélkül. A szerencsétlen magyar fiatalember végső elkeseredésében szokatlan lépésre szánta el magát: feljelentést adott be a bíróságra hivatalos hatalommal való visszaélés címén ismeretlen tettes ellen.

Izléses munka, előzékeny kiszolgálás, szolid árak
KECSKÉS MARGIT női divatszalonjában, Simonffy utca 2/a. sz.

HIRDETMÉNY

Felhivja a városi adóhivatal a házbirtokosokat, hogy a birtokukban levő házak után az 1938. évre szóló házbér bevallomási ivet f. évi november hó 1. és 30 között terjedő hónapban a hivatalos órák alatt, délelőtt 8—12 óra között a városi adóhivatal III/a kivetési osztályánál (Városháza nagyépület I. emelet, számvevőségi folyosó 26. sz. ajtó) a következmények terhe mellett nyujtsák be.

A bevalláshoz szükséges előirt nyomtatvány ürlapok — bevallási ivek — ugyancsak a fent megjelölt hivatali helyiségben az előállítási ár (10 bérleményig szóló 6 fillér, azon felüli nagyobb darabonként 12 fillér) megtérítése ellenében szerezhető be.

Figyelmezteti a városi adóhivatal a házbér bevallás adására kötelezett háztulajdonosokat vagy haszonélvezőket, illetve zárgondnokokat, hogy a bevallási iv benyujtásának elmulasztása a kivetendő 1938 évi házadó után 5 százalékos, illetve 10 százalékos bírság előirását vonja maga után.

A házbér bevallási ivet minden egyes, akár adómentes, akár nem adómentes házról, valamint a bérbeadott, ingyen átengedett (majoros) tanya épületekről is, külön-külön kell kiállítani és beadni.

A bevallás kitöltésénél a helyiségek számának részletes beállításán és azok használója nevének, foglalkozásának pontos feltüntetésén kivül lényeges kellék, hogy abba az 1937 november hó 1-i állapot szerinti egész évre átszámított összes bért (készpénz, természetbeni vagy ellenszolgáltatás, átalakitási költség stb.), — tulajdonosnál vagy ingyen átengedett helyiségeknél pedig annak egész évre átszámított haszonértékét még az érdekelt bérlő elismerő aláirása előtt pontosan beirja a kiállitásért szintén felelős vallomást tevő.

Az üresen álló helyiségeket, még ha azok már előzőleg külön voltak is irásban jelentve, — lehetőleg az előző évi vallomási iv sorszáma alatt feltétlenül be kell állitani és értékelni is kell. Viszont a vallomási ivbe üresnek beállított bejegyzés a külön irásbeli bejelentést nem pótolja adótörlés szempontjából.

Városi adóhivatal.

Debrecenben

a kora reggeli órákban olvashatják a

PESTI NAPLÓT

Tartalma és hírszolgálata vezet.

Mátkapároknak és ujházasoknak
sok szerencsét kivánnak legolcsóbb beszerzési helyeink:

NŐIRUHÁK, KABÁTOK a legolcsóbban kaphatók GRÓSZ JENŐ DIVATÁRUHÁZÁBAN. PIAC-UTCA 51.

Jöjjön olcsón ASZMANN úridivatcikkei.

Fényt és hangulatot visz otthonába ha GULYÁS CSILLÁR-RÁDIÓ SZAKÜZLETÉBŐL VÁSÁROL PIAC-U.59. TELEFON: 32-19

BÉRAUTÓT elegáns kocsit eljegyzésre, esküvőre, keresztelőre SZIKSZAYTÓL rendelem. FERENC JÓZSEF ÚT 60. TELEFON: 12-45

TORTÁKAT SANTHA KÁROLYTÓL HATVAN-U.1.

IZLÉSBEN ÉS OLCSÓSÁGBAN IBOLYA VIRÁGCSARNOK VEZET KOSSUTH-U.2. TELEFON:17-61

SZŐNYEG, ÁGYTERITŐ, Függöny A LEGOLCSÓBB HORN REZSŐNÉL KOSSUTH-U.19

SZLIUKA ISTVÁN szikvizgyár „CSOKONAI" ÁSVÁNYVIZ BIZOMÁNYOS TELEKI-U.100. TELEFON: 21-11 SZ.

Piac-u.37. Ripókülönlegességek magolcsai Nagy Sándornál

Pénz nélkül boldogság nincs, keresse fel a KÖLCSÖNÖS SEGÉLYZŐ-EGYLETET. KOSSUTH-U.8.

ILLATSZERT kölnit, pudert PAPP LAJOS illatszertárából Kossuth-u.1.

KEZTYŰT FŰZŐT SCHON SÁNDORTÓL PIAC-U.14. CSAPÓ-U. SAROK

Szántó Zsigmond kárpitosmester bútorcsarnoka Piac-u.81.

KÖZSZÜKSÉGLETI CIKKEK JÁTÉKOK Kántor Ernő ÉS Tsa NÁL VÁROSHÁZÉPÜLET

NE FŐZZÖN OTTHON olcsóbb, izletesebb a SZABÓ FÉLE MAGYAR KONYHA · SAS-UTCA 3.

KONYHAEDÉNYEKET TÓTH GYULÁTÓL Városházépület.

Legizlésesebb menyasszonyi és alkalmi csokrok ROZSA VIRÁGCSARNOKBAN Kossuth-u 3.

JEGYGYŰRŰK, JEGYEKSZEREK legnagyobb választékban HALÁSZ ékszerésznél

GOMBOT Minden megtalál KONTSEK KORNÉL divatházában KOSSUTH-U.1.

Férfiszövet különlegességek rendkivül olcsó árban kaphatók MIKÓ POSZTÓ-KERESKEDŐNÉL PIAC-U.4.

Kézimunka fonal, cövidáru a legolcsóbb PIKOnál KOSSUTH-U.4.

Legszebb esküvői és alkalmi fejrucák RAMMINGERNÉL SZENT ANNA-U.10.

Művészi fényképek leszállitott árban, Takarékosság könyvecskére is TÖKÉS ILONA MŰTERMÉBEN · CSAPÓ-U.1.

Gyomron át szivhez az ANGOL KIRÁLYNŐ vezet.

Szesz-, gyarmatáru és háztartási cikkek KONTSEK GÉZÁNÁL

LEGNAGYOBB Uridivat és kalapraktár WERNER PIAC-U.70.

Mint egy nagyáruházban, nálunk mindent megtalál.

KÉPES VASÁRNAPJA

A képen látható amerikai állampolgár 2 méter és 37 centiméter magas. Egy utcai felvonuláson ábrázolja a kép. Bi zony elzárja a kilátást a háta mögött álló któl.

Chiang Kai Shek generális, kinai miniszterelnök, Kina védelmének vezetője fogadja a világlapok képviselőit. Középen Chiang Kai Shek, mellett felesége. Balról Kinickercocker, az ismert amerikai haditudósító.

Hány debreceni lunátikus volt?

Irta: Kardos Albert.

Erre a kérdésre, ha Jókai után indulunk el, azt kell felelnünk: egy sem. Mert Jókai híres elbeszélésében: „A debreceni lunátikus"-ban, amelyből tulajdonképen származott a debreceni holdkórosok iránti irodalom- és iskolatörténeti, valamint orvostudományi érdeklődés, van bőven szó lunáticizmusról, de nem szerepel egyetlen lunátikus sem. Az elbeszélés hőse, **Dallos Ádám** ugyanis minden

Biró István, az első debreceni lunátikus.

egyéb, csak nem lunátikus. Dallos, aki a Kollégiumban esküdt diák, a tűzoltótársaságban „nagybotos", a főiskolai kántusban „első bassista" volt, csak azért keverte magát lunátikus hírébe, hogy könnyebben eljuthasson szíve választottjához, Tóbiássy Mózes professzor mostohaleányához, a szép Veronikához. Egyébként Dallos Ádám nevű diákot az elbeszélt esemény idején, a szabadságharc előtti években éppen oly kevéssé ismer a Kollégium története, mint ahogy Tóbiássy Mózesnek és a vele folyton vitatkozó Harangi Ézsaiásnak a neve sem fordul elő a professzorok századokra terjedő hosszú lajstromában. Mindezek a nevek, valamint a nevek köré fonódó, jóízű humorban megfürösztött történetek Jókai aranyos képzeletéből fakadtak és legfeljebb annak bizonyítására szolgálhatnak, hogy a debrecenieket a tunaticizmus még a Jókai debreceni tartózkodása idején, vagyis az 1849. év első felében is sokat foglalkoztatta.

*

Ha Jókaiból annyit elfogadunk, hogy a debreceni lunátikus kollégiumi diák volt, akkor forduljunk a Kollégium történetéhez, melyet eddigelé legmegbízhatóbban **Balogh Ferenc** hittanár írt meg (1904). Balogh Ferenc ebben a művében — igaz, hogy csak jegyzetképen — megemlékezik a lunátikus deákról, meg is nevezi **Biró István** személyében, aki Mezőturról jött a Kollégiumba, az 1833—34. iskolai évre (tehát Arany Jánossal egyszerre) iratkozott be novicius diáknak, de az 1834—1835. iskolai évben betegsége miatt nem vizsgázhatott, betegsége szünetelt a következő két évben, de aztán újra felléphetett, mert az 1837—38. iskolai évet csak megkezdte, de nem végezte el. Balogh Ferenc hozzávetőleg említi, hogy Biró István hosszas betegeskedése szolgálhatott a lunátikus deák mondájának alapjául, de amit ő mondai alapnak vél, azt kétségtelen tényként állapítja meg **Csürös Ferenc** a debreceni lunátikusról a Debreceni Független Ujság 1907. évi képes naptárában közrebocsátott tanulmányában. Csürös ugyanis már nem csupán szájhagyományra, diáktársak visszaemlékezésére támaszkodik, hanem egy a Kollégium könyvtárában őrzött egykorú kéziratra, mely tulajdonkép a Biró Istvánon, mint lunátikuson végzett kisérletekről szóló töredékes feljegyzés. Ezeket a kisérleteket a kézirat tanusága szerint maguk a professzorok végezték, köztük a nagyhirű **Sárváry Pál** és **Kerekes Ferenc**, sőt a kisérleteket érdeklődéssel nézte és hallgatta végig a Kollégium és egyházkerület országos nevű főgondnoka, **Péchy Imre** alnádor. A delejes álomban, mindenesetre öntudatlan állapotban levő ifjútól első sorban azt próbálták megtudni: vajjon kik törtek be az akkori széniornak, Szőnyi Pálnak, Tisza Kálmán későbbi nevelőjének a szobájába és kik fosztották ki a szénjori pénztárt? Ez a vallatás teljes sikerrel járt; az alvó Biró István pontosan megnevezte a betörés és lopás tetteseit, akik — amint az az iskolai törvényszék hivatalos irataiból kitünik — be is ismerték bűnüket, el is vették méltó büntetésüket. Történt pedig mindez az 1834—35. iskolai év téli felében.

Csürös gondos tanulmányából is ugyanarra az eredményre jutunk, mint Balogh Ferenc tudós könyvéből, hogy a debreceni lunátikus élő személy volt, Biró Istvánnak hívták, aki 1833-tól 1838-ig tartozott a Kollégium kötelékébe és akin ez évek folyamán többször, főkép azonban a fentemlített iskolai félévben mutatkoztak a holdkórosság jelei.

•

Tóth Béla a „Magyar anekdotakincs" című művében már több debreceni lunátikusról tud, ámbár munkája e fejezetének csak ezt a címet adja: „A debreceni lunatikus".

Első sorban Biró Istvánnal foglalkozik, akiről elmondja mindazt, amit Balogh Ferenctől és Csürös Ferenctől ismerünk. De Tóth Bélától azt is megtudjuk, hogy Biró István kigyógyult betegségéből, elvégezte a jogot és mint szülővárosának, Mezőturnak tekintélyes ügyvédje és közkedvelt polgára halt meg 1873-ban, 54. vagy 55. évében, mert 1818-ban született. Más és teljesen megbizható forrásból azt is tudjuk, hogy Biró István gondos nevelésben részesitette gyermekeit, akik közül egy, Tamás, magasan ivelő hivatali pályát futott be, mert mint a kereskedelmi minisztériumnak a Ferenc József-, Lipót- és Szent István-rend tanácsosa vonult nyugalomba. Biró István és családjának története egyszersmind érdekesen mutatja a népi rétegeknek a XIX. században végbement emelkedését, mert ő mint hajfésűt viselő parasztembernek a gyermeke született, viszont a fia, mint Szent István-keresztes méltóságos úr halt meg.

Tóth Béla azonban könyvének ugyan azon a helyén bemutat egy másik debreceni lunátikust is, **Tatai Mihályt**, aki szerinte jobban mondva Tóth Bélának a forrása, Hőke Lajos szerint, Biró Istvánnal egy időben volt kollégiumi diák és akin ugyanazokban az években, 1834—35-ben jelentkezett a holdkórosság. Tatainak kollégiumi viselt dolgairól csak annyit említ ez a forrás, hogy holdtöltekor éjjeli álmában hosszú beszédeket tartott, melyek annyira megerőltették, hogy reggel kimerültnek érezte magát. A két álomkóros egymáshoz való viszonyáról is van e forrásban szó; t. i. Biró István irtózott Tataitól és mikor egyszer Tatai hozzá akart menni, alvó állapotában így kiáltott fel: „Tatai most jön a kapuban, ne bocsássák be hozzám, ki nem állhatom!"

Ezt a följegyzést ajánlom az orvosoknak figyelmükbe, mert nekem az a sejtelmem, hogy a latin mondás ellenére: **similis simili gaudet**, a holdkórosok idegenkednek egymástól.

Tóth—Hőke szerint Tatai Mihály hamar kigyógyult, elvégezte a teológiát és Ókécskén lett református lelkész. De az 50-es években, meglett térfi korában ismét mutatkoztak rajta a betegség jelei, nem annyira holdkórosságban, mint hipnotizmus formájában. E jelek közül legérdekesebb az, hogy 1856-ban Ókécskén megérezte a kalábriai földrengést; ezt komoly tanu, Dobos János, ceglédi híres református pap hagyta fenn róla.

Bár Hőke Lajos (1813—91) debreceni diák volt, sőt egy pár hónapig (1845 márc.—ápr.) helyettes tanárkep is működött a Kollégiumban és igy jól emlékezhetett a lunátikus esetekre, mégis szükségesnek tartottam visszaemlékezéseit irott adatokkal ellenőrizni. E végett utánanéztem: volt-e és mikor volt a Kollégiumnak Tatai Mihály nevű diákja. A kollégiumi levéltárban őrzött beirási anyakönyv és osztályozó névsorok szerint Tatai Mihály csakugyan a Kollégium diákja volt, még pedig kétszer is subscribált, először az 1829—30., másodszor az 1934—35. iskolai évre, mert közben egy évet az akkor megnyilt kecskeméti református kollégiumban töltött. — Egyébként Hegyközszentmiklóson, Biharban született 1913-ban, papi családból származott, testvéröcese volt annak a Tatai Andrásnak, aki a református iskolai életben jó nevet szerzett magának, mint tanár, iskolaszervező és főkép mint tankönyvszerző.

Tatai Mihály betegsége ellenére is elvégezte a teológiát, habár a prima classisnál nem vitte feljebb, vagyis csak elégséges rendű volt, fel is szentelték pappá. Lelkészi pályájának legnagyobb részét, 1847—70-ig Ókécskén, Szaboleska Mihály nevelő falujában töltötte és bizonyára ott ült Szaboleska Mihály elemi iskolai vizsgálatain, legalább is az 1867—69. években, mint lelkészelnök, de Szaboleska sem nevét nem említi, sem alakját felismer-

hetőleg nem örökíti meg ókécskei benyomásokkal és gyermekkori emlékekkel sürün teleszött költeményeiben, még a „Hír a mi falunkból" felírással jelzett életképeiben sem.

Annál többet foglalkozott Tataival egy másik íróember, a már sokszor említett Hőke Lajos, aki ha alkotó írói erővel rendelkezett volna, erről a második debreceni lunatikusról olyan érdekes művet szerezhetett volna, mint Jókai a maga Debreceni lunátikusaban. Hőkétől azonban csak egy tárcaszerű művecske telt ki. Mikor ugyanis Tatai 1870 május 31-én meghalt, Hőke Lajos megemlékezést írt róla a „Fővárosi Lapok" tárcarovatába ilyen címmel: **Egy delejes alvóról.** (Tatai Mihály.) Hőke Lajos jól ismerte Tatait, egykoru volt vele s egy időben diákoskodtak a debreceni Kollégiumban. A baráti viszonyt az életben is fenntartották, sőt Tatai olyan bizalommal viseltetett iránta, hogy reábizta a **szellem segítségével** készített kátéját, mely azonban Hőke kezéu elveszett. Hőke visszaemlékezéséből az állapítható meg, hogy a diákkorában holdkóros Tatai élete későbbi folyamán a spiritizmusnak adta át magát. Az ő külön szelleme útján érintkezett meghalt barátaival, ugyanez a szellem vezette ujjait, jobban mondva az ujjai között tartott gyufát, mikor az előtte levő nyomtatott könyvekből betüket bökdösött ki, melyek neki értelmes szöveget adtak. Ilyen betübökdösés útján, amely egyébként az 1850-es években majdnem olyan divatos volt, mint az asztaltáncoltatás és asztaliratás (lásd: Arany János: **A képmutató**) állította össze Tatai a maga katekizmusát, melyben olyasmit fejtegetett, hogy az istenség a gyermekemberiségnek Mózes, az ifjuemberiségnek Jézus által nyilatkoztatta ki magát, most pedig a **fadelej** útján közli a maga akaratát.

Hőke Lajos tárcájának bővebb ismertetését nem folytatom, mert minden érdekesebb részletét, pl. a kalábriai földrengésnek Ókécskén való megérzését, Tatainak elhalt ismerősökkel való beszélgetését, átvette Tóth Béla említett művébe; itt legföljebb azt a megjegyzést teszem, hogy Tóth Bélának a debreceni lunátikusokat nem az **Anekdotakincsben** kellett volna bemutatnia, mert életük és betegségük történetében semmi adomaszerű nincs, hanem egy másik gyüjteményes munkájában, a **Magyar Ritkaságok**-ban. Ebben ugyanis külön hosszú fejezetet juttat egy másik lunátikusnak, **Berzeviczy Flórián** egri kispapnak, aki a holdkórosságban három évvel megelőzte debreceni diáktársait s akinek betegségéről egykoru tudományos leírás jelent meg.

Amit Hőke ilyen nyiltan és részletesen megirt Tatairól halála után három héttel, azt bizonyára tudták és beszélték Tatai életében is, ha mások nem, Ókécske lakosai és a református egyház hivei. A hivek azonban nemcsak beszéltek Tatai spiritiszta viselt dolgairól, hanem vádat is emeltek ellene, még pedig több izben. Ez annál inkább megtörténhetett, mert Ókécskén sem uralkodott krisztusi türelem és keresztyéni szeretet a lelkipásztor és nyájának legalább egy része között és mert a községháza évekig tartó harcot folytatott a paplak ellen, amihez hasonló dolgokat jól ismerünk Tolnai Lajosnak, az ifjopapnak életéből és Móricz Zsigmondtól a **Fáklya** c. regényéből.

A községi biró és jegyző által irásba is foglalt vádak közül különösen az érdekel bennünket, mely szerint Tatai Mihály a keresztyén vallás ellen való tudományt terjeszt és hogy valami titkos bűntársaságnak a feje volna.

E vádaktól a presbitérium tisztázta agyan papját 1858 okt. 24-i gyülésén, de azért a sugás-bugás tovább folyt a hatvanas években is, amikor a papellenesek olyasmit beszéltek, hogy Tatai egy spiritiszta, jobban mondva ördöggel cimboráló társaságot hozott össze. A községházán akkor már Tatai barátai ültek és a titkos társaságot nemhogy bűnnek, hanem hazafiui érdemnek magyarázták, mert ilyen titkos összejövetelekben várták akkor Kossuthot, Türr Istvánt és Garibaldit.

Az egyházi és világi hatóságok föl mentő határozatához mi is készséggel csatlakozhatunk, de azért a kétségtelen adatok szerint csak ki kell jelentenünk, hogy Tatai Mihály debreceni diákkorában lunátikus, ókécskei lelkészkorában pedig spiritiszta volt, ami nem bün, hanem betegség, legalább is tévelygés, mégpedig minden valószinüség szerint egymással kapcsolatos beteg tévelygés. (Folytatjuk.)

Tegnap, ma, holnap . . .

Tegnap még éreztem keze melegét,
Ma e kéz letépte álmom legszebb selymét
hogy holnap más kezét keresse, az enyém helyett.

Tegnap a szeme szemembe nevetett,
Ma e szem tőlem ezüst derűt lopott,
mert holnapra egy szemtükréből uj szikrát kapott.

Tegnap nekem mesélt remegő szája.
Ma, e száj hideg daccal le volt zárva,
de holnap másnak vall szerelmet áldott szeliden.

Tegnap lélekzázban meghalt von' értem,
Ma, vágyakinesét mind-mind visszavette,
mert holnap uj lélekrejtelmet kutat keresve.

Tegnap a szive csak értem dobogott,
Ma, egy pihegő szájtól uj lángot fogott
s holnap e varázslat tartja ragyogó igában.

Tegnap becézett győztes mámorában,
Ma más pihen keblén meghitten, fehéren,
Igéretes holnapot lát futó perc hevében.

Tegnap álmot szőtt lázas képzelete,
Ma már összeroppant szédítő tömege,
Holnap fájdalmas csalódásban magásbaroskad
egy hazug fénytől, mi lelkét lázba hozta,
egy szivszikrától, mi csak üszköt dobott,
egy pajkos szájtól ami jaj! — gunyosan kacagott

Tegnap uj világa összedőlt lassan . . .
Ma, — meséket tépdes kö nnyhullatón, halkan . . .
Holnap . . . betegen, lázsebesszájjal nevemet sirja.

vitéz SOLTÉSZNÉ GULDÁN OLGA.

Jegyzőkönyv

arról, hogy

PÁRBAJT

vivott hét »hölgy«, amint azt egyik, másik fővárosi lap megírta. Szabályos párbajt, segédekkel, orvossal és véres sebesüléssel. El se hinné az ember ezt a szörnyüséget, ha nem komoly októberben olvasnánk és fényképekkel is nem támogatnák ezt a kulturbotrányt. Ilyen nevezetességre igazán nem akartunk szert tenni. Ezt a hirességet elengedtük volna. Hogy vannak minálunk is magukról megfeledkező nők, azt tudtuk eddig is. De hogy ennyire elferdült izlésüek is vannak, arról ilyen példátlan formában még aligha vehettünk tudomást. Boxpárbajt vívtak, mint valami külleleki apacsok.

Minden izlésünk háborog és tiltakozik még a gondolattól is.

Illetékes hatóság vegye kézbe ennek a »becsületügynek« további sorsát és tanitsa meg az ilyen »hölgyeket« a jónevelltség, izlés minden követelményére. Adjon alkalmat az illetékes hatóság arra, hogy otromba és durva izléstelenségük megtörténte fölött elmélkedhessenek megérdemelt büntetés letülése alkalmával . . .

A magyar jóizlésü társadalom pedig felejtse el ezt az ostobaságot, mint a rossz álmot szoktuk, nehogy mint minden nagyképüség, még ez a szemenszedett majomkodás is követőkre találjon . . .

arról, hogy

A MENNYEZET

nem jó helyen van, mint ahogy azt megállapitotta egyik környéki szőlőbirtokosnál dolgozó kőmives. Kedves, mulatságos történet ez, érdemes megfigyelni minden mozzanatát. Az történt nevezetesen, hogy szüret előtt az illető szőlőbirtokos rendbe akarta szedetni a pincéjét. Nosza, elhivatta ez egyetlen kőmivest a községből, aki különben italszerető férfiú hirében állott. Az italszerető ember rossz ember nem lehet elve alapján, tehát felfogadta a birtokos a mestert. Meg is kezdődött a munka. Cement, malter és a többi kellék kéznél. A munka folyt, három, négy segéderővel dolgozott a mester. Biztonság okáért azonban a birtokos a régi öreg borok hordóinak aknáit lepecsételte, nehogy túl nagy legyen a kisértés. Bort azonban adott a dolgozóknak azon az alapon, hogy pincét reparáló kőmivesnek nem lehet betömni a száját. Annyit azonban, hogy abból a munka hátrányt ne szenvedjen...

Az első nap déluánján azonban baj történt, addig, míg a birtokos elment ebédelni. Amint visszajött, látja ám, hogy a mester igen bizonytalanul izeg, mozog. Gyanus a dolog. Megszólitja, hogy mi történt. A mester mosolyog, fene nagy a kedve, aztán akadozó nyelvvel szakelőadást tartott arról, hogy nem jól van az, hogy a pince mennyezete mindig felfelé áll, nagyon nehéz felverni reá a maltert, cementet. Éppen azon töri a fejét, hogy az egész plafont meg kell arra az időre forditani, míg a munka folyik, hogy kényelmesen szépen, jól belehessen vakolni, aztán persze vissza az egész . . .

Némi motozás után percek alatt rájött a birtokos a különleges épitészeti újitásra. Az 1923-as évből fennmaradó kitünő ezerjó óbor közvetlen beavatkozása sugalta a mestenek újitó elveit . . .

A birtokos sürgősen beszüntette a javitást, a mester a pincegádorban mélyálomba merült, bizonyára arról álmodozván, hogy mi minden szakmabeli újitást vár még tőle a világ . . .

arról, hogy

A LAKÁS

nagy kérdése állandóan fő gondja a gyermekes családoknak. Minél több a gyermek, annál nehezebb a pénzért való lakásszerzés. Olyan hirek ezek, mintha döbbenetes álomban vakmerő álom gyötörné az embert.

Hogy, hát nem elég a gondja egy többgyermekes családapának, még azon is töprengjen, hogy hol fognak lakni akkor, ha már nem akad házigazda, aki kiadja számukra jó pénzért a lakást.

Alig van nap, hogy ilyen irányú panaszokat ne hallanánk.

Tisztelettel kérdezzük, hogy akkor miért zengik illetékesek és illetéktelenek állandóan a több gyermekes családok örömét? . . .

Addig, míg ezen a téren a sok gyermekes családoknak elsősorban kell lakást kapniok, minden szép szó minden ünnepély, minden hangzatos szólam csupán mosolyt keltő játék lesz . . .

Addig, míg tizgyermekes családanyák végső elkeseredésükben arra gondolnak, hogy inkább a fagyosvizü Duna néhány percig, mint egy gyilkosan hideg tél fedél nélkül . . .

•

arról, hogy

A NYUGDIJ

kérdése az, amivel a legkevesebbet gondolnak illetékesek, mintha bizony azok, akiken áll a nyugdijak kérdésének megoldása, reájuk egykor nem is vonatkozna. Azt mondani nem lehet, hogy tulságosan jól megy a sora a nyugdijasok nagy tömegének. Alig, alig élhetnek meg a mai egyre drágulo világban. Azon a mesén már régen túl vagyunk, hogy a nyugdijtehernek mérhetetlen emelkedése miatt vannak bajok az államháztartásában. Az igen magas fizetési osztály nyugdijasainak szaporodó száma miatt lehet, de a kis nyugdijasok illetményei ma már korántsem jelentenek olyan nagy tehertételt. Egyszer már ideje volna erre is gondolni, revizió alá venni a nyugdijakat, sőt a kettős, hármas illetményeket is, mindenek előtt és fölött pedig gondolni kell a mai drágaságra és megélhetési nehézségekre. A most készülő uj nyugdijtervezet a felemelt szolgálati idővel sok jót nem igér . . .

•

arról, hogy

A RADIÓ

műsor egyre több és több gépzenét ad. Vagy hanglemez, vagy filmmuzsika, vagy felvett acéllemez, zselatinlemez és a többi. Sőt már a szindarabok is készülnek, hála a technikának. Holott maga a rádió maga is bizonyos vonatkozásban gép, miért kell azt még jobban gépesiteni . . .

Mondják, hogy sok az ember és kevés a munkaalkalom.

Értjük.

Ha igy haladunk azonban majd az időjárást, híreket is felveszik előbb gépezetre, aztán alkalomadtán »lejátszák« ismét . . .

Miért ne lehetne frisset ,elevent, emberit és mindig aktuálisan valót adni. Ez persze csak afféle jámbor rádióhallgatói óhaj, de ki érdekli a rádióhallgató óhaját, hiszen mi vagyunk a rádióért, nemde . . .

•

arról, hogy

A ROMHALMAZ

áll tovább a város közepén, mintha mi sem történt volna. Alig várjuk azokat az áldott őszi esőzéseket, hogy hozza, hordja az csóvíz a réseken keresztül az úttestre a téglaport, a szemetet, törmeléket . . .

Arról már nem is merünk beszélni, hogy az, ami a város szivében áll hónapok óta felháborítóan nem szép . . .

Dehogy, azt már megmondtuk.

Most még elmondjuk azt is, hogy mi lesz ha egyszer meggondolja magát ez a törmelékhalmaz és egy pecsés emberre ömlik csak úgy puszta unalomból és a változatosság kedvéért . . .

jegyzi: sz. r. i.

Halottak napján gyertyák égnek a sírokon...

Irta: NÁNÁSSY LÁSZLÓ.

Halottak napján az emberiség nagy része egy pár órára kikapcsolódik a mindennapi szürke élet, a hétköznapiság egyhangú folyamatából, — megáll és az ünnepi csendben magába mélyedve elmélkedik. Elcsendesül a gondtalan, léha vigadozás, a felületesség, mely máskor játszi könnyedséggel siklik tovább az életből elköltözés mélységes valósága felett és e napon az emberi szíveket, elméket lefoglalja, lenyügözi az elmulás gondolata.

Az ember e napon — halottak napján — megemlékezik mindazokról, akik már elköltöztek az élők sorából, de akikhez a szeretet örök szálai fűzik.

Ez emlékezés nyomában ellenállhatatlanul feltör az emberek lelkében a nagy kérdés, a súlyos probléma, amelyhez oly rettegéssel, félelemmel közeledik az ember... Az emlékezés nyomában az embert körülvevő gondok és kérdések tengeréből diadalmasan, mindent legyőzően emelkedik ki az Imperator Mors... a Halál megdöbbentő bizonyossága.

Az ember visszaretten, megdöbben, mikor kikerülhetetlenül szemben találja magát e nagy valósággal és

akár a hívő, akár a szélsőséges tagadó lelkében feltámad a nagy kérdés: mi a halál — miért kell meghalnunk?

A legtöbb ember nem tud e súlyos kérdésekre válaszolni, csak szívet-lelket tepő fájdalmat és rettegést érez: ránehezedik az elköltözött szeretteiről való megemlékezés fájdalma s nem tud egyebet tenni, mint összeszedni a szinpompás őszi virágokat s azokat csokrokba, koszorukba kötve leteszi a sírokra...

Halottak napján az egész világon egy nagy menet indul meg: az emberiség hatalmas sorokban vonul a temetőkbe emlékezni.

És mintha a sok kis sirhant egyetlen hatalmas sirhalommá válna, amely mellett ott ál az egész emberiség... Mintha az a megszámlálhatatlan sok kis sirdomb egy hatalmas katafalk volna, mely előtt tehetetlenül vergődve áll a tudós, megilletődve a művész, térdreborulva az ember. És mintha a katafalk szólna hozzánk... „Ember! a halál biztos, csak az órája bizonytalan... Ember! Te is idekerülsz, a te életedet is csak egy kis sirdomb fogja jelezni 1—2 évtizedig s azután emlékeddel együtt jeltelenül örökre el fog tünni... Ember! a halál a te sorsod is, a halál érted is eljön!"

Nézzünk e napon bátran szembe a Halállal, keressük fel a Halált... hogy feltalálhassuk az életet!

Amikor az élők elmennek a halottak városába, a temetőkbe, amikor ott felkeresik szeretett halottaikat, akkor ott a halottak rég elnémult ajkai megnyilnak, elporladt szemeikben újra kigyullad az élet tüze, megdermedt szíveiket megdobbantja a szeretet lüktetése, átszellemülten, minden földi salaktól megtisztultan felmennek az Élet katedrájára s onnan oktatnak, tanítanak, szólnak hozzánk:

Emberek, még a földön küzködő szeretteink! Tudjátok, érezzétek meg, hogy mi halottak nem porladtunk el a sirok mélyében, mi nem is vagyunk halottak, mert mi valamennyien élünk!"

„Tudjátok meg, értsétek meg, eszméljetek rá, nincs halál, nincs megsemmisülés, — csak egy valóság van — az Élet! A halál nem vég, nem örök elpusztulás, — csak egy állomás, melyen túl tovább robog az élet vonata."

Az élet a halál után tovább virul, szinpompába, harmoniába bontakozik, mert az élet örökkévalóság!

Nincsenek halottak, a siron tul is öntudatos egyéniségek vannak s nekünk még a földön élő embereknek is meg kell hallanunk a Mindenszentek ünnepéről a Halottak napjába is átcsendülő diadalmas, fenséges szellemi énekkart, hozsánnát, amely a názáreti Jézus, az Élet Királya felé harsog:

„Halál! hol a te győzelmed?
Halál! hol a te fulánkod?"

Emberek! Édesanyák és édesapák, gyermekek, hitvesek, jóbarátok! — ha halottak napján lelkünk imádságos, emlékező csendjében meghalljuk, megértjük a halottaknak vélt élők hangját, tanítását, akkor

ma a halottak napján nem szabad sírnunk, nem szabad gyászolnunk s igy nem kell az emlékezés virágait reménytelenül szeretteink sirhalmára helyeznünk!

A krisztusi világnézet ragyogó, diadalmas fényözönében meg kell értenünk, meg kell éreznünk, hogy elköltözött szeretteink élnek s e napon lelkük egész szeretetével gondolnak reánk s kapcsolatban vannak velünk. Az a finom fonál, az emlékezés fonala, mely e napon mindanyiunkat összeköt elköltözött kedveseinkkel, — figyelmeztessen minket arra, hogy

kegyeletünk, szeretetteljes emlékezésünk legyen élő hittel, reménnyel, bizonyossággal s igy megnyugvással, békével teljes!

Amint a nap az égboltozaton ragyog s a mi világunkra szórja éltető, melegítő sugarait, éppen úgy ragyog az örökkévalóság mennyboltján a Szeretet Napja — a názáreti Jézus is, Aki felénk sugározza Szent Szívének szeretetsugarait, mert belecsendül értelmünkbe fenséges tanítása, hogy aki Őbenne hisz, még ha meghalt légyen is, élni fog, mert Ő feltámasztja az utolsó napon!

A földi élet a mostani válságos időkben súlyos problémát, nehéz feladatot dob elénk mindennap. Ez a mi keresztünk, ez a mi életfeladatunk, melyet megnyugvással, békével, szeretettel kell viselnünk, ha a názáreti Jézust, a Mestert akarjuk követni, ha az Ő tanítványai, az Ő gyermekei akarunk lenni!

A halottak napján értsük meg, éljük át, hogy a földi élet a sirhantig a megpróbáltatások, a szenvedések zarándokútja

s a siron túl örök üdvösség, örök boldogság, diadalmas öntudatos örök élet várakozik mindazokra, akik a nemes harcot jól megharcolják, a hitet megtartják, a futást bevégzik.

Mily szomorú azok lelke ma, akik a temetőkben keresik halottaikat. Mily megdöbbentően üres azok lelki világa, akik azt hiszik, hogy szüleik, gyermekeik, hitvesük, hozzátartozóik a temető nehéz sáros földje alatt porladnak, többé nem élnek, nem tudnak semmit az életről, hozzátartozóikról, a gyászról, amit elköltözésük okozott. Ezek a szerencsétlen emberek a halottak napján igazán sírnak, zokognak, igazán gyászolnak, mert nem tudják, nem értik, nem hiszik, hogy nincsenek halottak, — a halottak a meghalás pillanatában felébrednek, öntudattal tovább élnek. Ez nem hit, ez nem elképzelés, ez nem filozófia, hanem élő valóság!

Mához egy évre, a jövő év, az 1938. év halottak napján e cikk olvasói közül talán nem is egy-két ember, hanem sokkal többen lesznek már a temetők földje alatt, de a szellemük, a lelkük, az énjük odaát az örökkévalóság hazájában rá fog ébredni, hogy

nincs halál, — a halál csak az anyagi testünk rombadülése, porráválása, de az emberi lelkünk diadalmasan tovább él, mert természete szerint halhatatlan!

A belgiumi Liegeben leleplezték Astrid királynő emlékszobrát, mely a kis Albert herceggel ábrázolja az elhunyt királynőt.

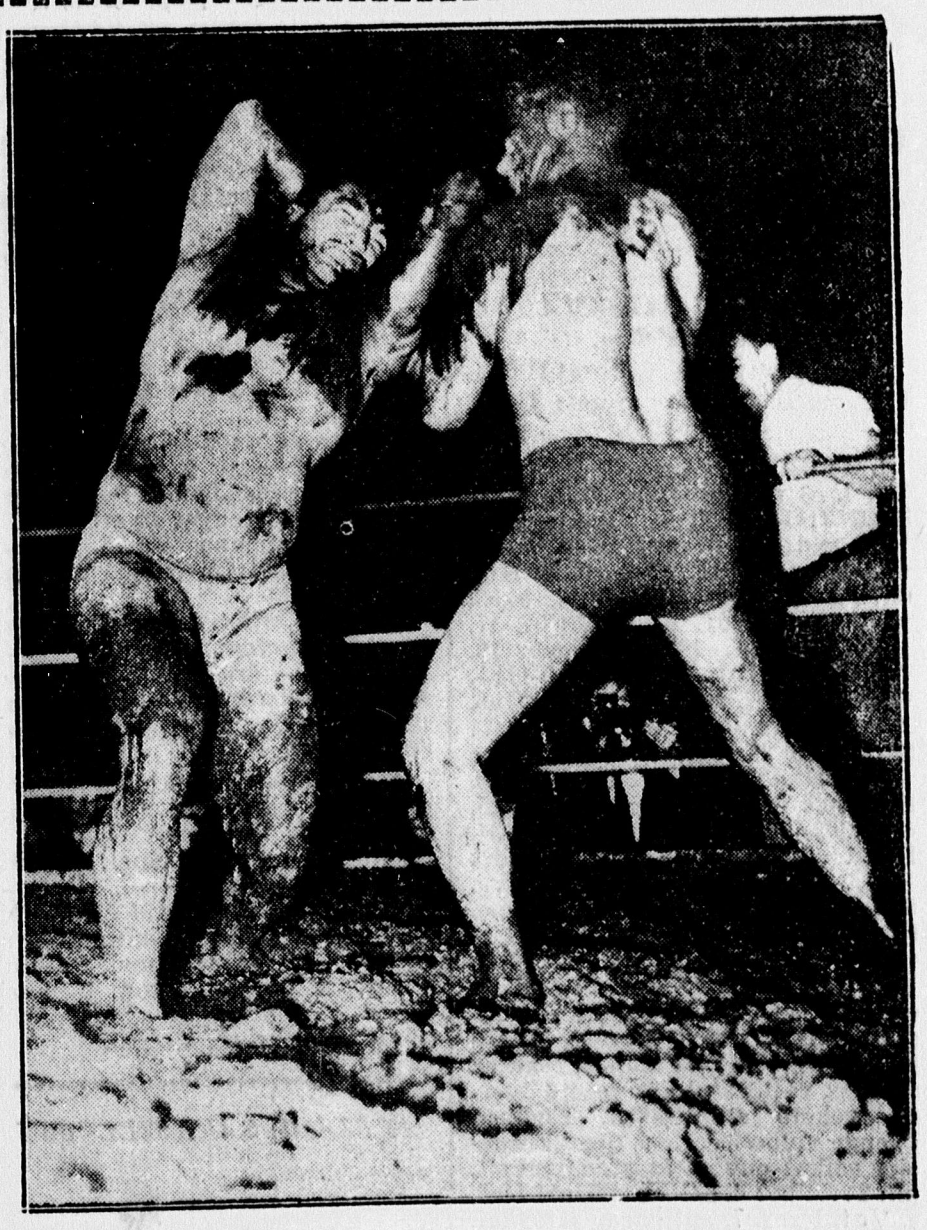

Sanfranciskóban is bevezették az iszapringben való mérkőzést. Az indiai bainok Bhu Pinder mérkőzik a magyar Szabó Sándorral. A küzdők alaposan magukra veszenek az iszapból.

SAKK

11. SZÁMU SAKKFELADVÁNY

G. Schauer. Brassó 1935.

A múlt vasárnapi számunkban közölt 11. számú sakkfeladvány diagrammjában sajnálatos hiba csúszott be. Ezt a feladványt most helyesen alább adjuk.

Sötét: Kh4, Fc1, gy: g3, g6 (4).

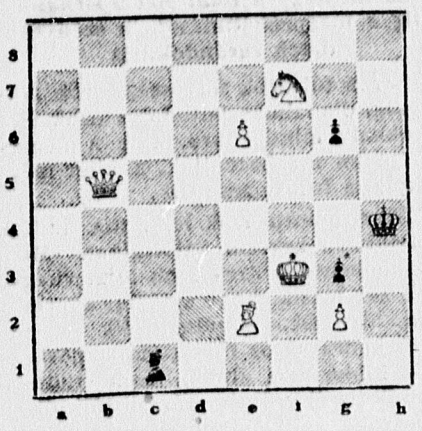

Világos: Kf3, Vb5, Fe2, Hf7, gy: e6, g2 (6).

Világos indul és 2 lépésre mattot ad.

12. SZAMU FELADVANY

Karl Dressler, Berlin.

Sötét: Ke6, gy: f6 (2).

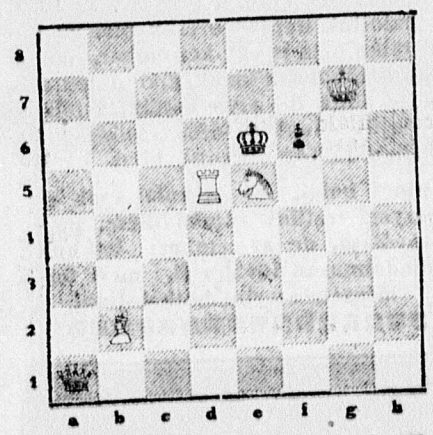

Világos: Kg7, Va1, Bd5, Fb2, He5 (5).

Világos indul és 2 lépésben mattot ad.

12. SZAMU JATSZMA

Indiai védelem.

(Nimzovitsch változat.)

Világos: Bogoljubov. Sötét: Colle. Veldes 1931.

1. d4, Hf6. 2. c4, e6. 3. Hc3, Fb4 (I.). 4. e3 (II.), 0—0. 5. Fd3, d5! 6. Hge2 (III.), dxc! 7. Fxc4, e5!! 8. 0—0! exd? (IV.). 9. Hxd4, a6. 10. Vc2, b5? (c5!). 11. Fe 2, c5. 12 Hf5, Ba7? (V.). 13. a4! Fxc3. 14. bxc3, b4. 15. Bd1! Bd7. 16. Fb2, Fb7. 17. f3! (VI.), He8. 18. cxb. cxb. 19. Vc5!! a5! (VII.). 20. Kf2!! (VIII.), Vc7. 21. Vxc7, Bxc7. 22. Fe5, Ha6. 23. Fxa6, Fxa6. 24. Fxc7, Hxc7. 25. Bac1, He6. 26. He7+, Kh8. 27. Hc6, b3. 28. Hxa5, b2. 29. Bb1, Bb8. 30. Bd6 Hc5. 31. Hc6, Hd3+. 32. Kg3, Ba8. 33. Hb4!! (IX.), Hxb4. 34. Bxb2! és sötét feladta, mert 34:... Hd5-re, 35. Bxa6; 34... Bb8-ra pedig 35. Bxb4 következne. Ilyen játszma nagymestereknek is csak ritkán sikerül.

(I.) Világos a közép megszállásával (4. e4) fenyegetett. Ellenrendszabályként a kezdeményező jellegű szöveglépés mellett csak az ortodox változatokhoz vezető 3.... d5. vehető számításba. Egészen gyenge volna 3.... b6, mert küzdelem nélkül engedi át a centrumot, pl.: 3.... b6? 4. e4! Fb4? 5. e5! He4. 6. Vg4, Fxc3. 7. a3! pazar játékkal. Tartós előnye marad világosnak a jobb 4.... Fb7. 5. Vc2, Fb5. 6. Fd3 után is.

(II.) Rubinstein nevéhez fűződő lépés, mely pozíciós szempontból egyenrangú a gyakoribb 4. Vc2, vagy 4. Vb3 folytatásokkal. Dr. Euwe, Flohr, Eliskases és dr. Dyckhoff játszák nagy előszeretettel.

(III.) Az egyetlen kifogásolható lépés Bogoljubow nagyvonalú játszmafelépítésében. 6. Hf3! 7. 0—0, cxd. 8. exd4, dxc4. 9. Fxc4, Hc6. 10. Fe3! Kapcsolatban 11. Ve2 és Bfd1-gyel a kiegyenlítést hatályosan akadályozta volna.

(IV.) Sötét eddig mintaszerűen »viselkedett«. Energikus megnyitáskezelésével gyors kigyenlítést ért el s ha helyes úton marad — 8.... Hd7! 9. Hg3, Hb6. 10. Fd3, Ve7. 11. a3, Fxc3. 12. bxc3, c5! után — tetszetős ellenjátékhoz jut. A tett lépés elhibázott és felületes, mert a válaszban csak a hibával számol (8. exd? VxV+ 9. KxV, Hg4!)

(V.) 12.... Fxf5! sürgősebb volt. A paripáról hamarosan kiderül, hogy rug és harap.

(VI.) Védi az e4 mezőt és bénítja a b7 futó hatáskörét.

VII.) Nines jobb 19.... Hc6!-ra 20. Bxd7! Vxd7. 21. Fxg7, Hxg7. 22. Hh6+ Kh8. 23. Vxf8++ következne.

(VIII.) Ez a brilliéns lépés felismerése és demonstrálása annak, hogy sötét lépéskényszerbe került. (A 20. lépésben!!) A sakk mélységét és szépségét a feladvány költészet sem tolmácsolhatná hivebben, mint ez a ritka szép hadállás. Sötét bármit húz, elveszett. Jelentősebb variánsok:

A) 20.... Hf6. 21. Hxg7! Kxg7. 22. Vg5+, Kh8. 23. Fxf6+ vezérnyeréssel.

B) 20.... Hc6. 21. Bxd7, Vxd7. 22. Fxg7, Hxg7. 23. Hh6+ és nyert.

C) 20.... Ha6. 21. Bxd7, Vxd7. 22. He7+, Kh8. 23. Hg6 és nyer.

D) 20.... Fc8. 21. Bxd7 és sötét bármivel üt vissza 22. He7+ és nyer.

E) 20.... Bxd1. 21. Bxd1 kapcsolatban 22. He7+ és nyer.

F) 20... h6. 21. Ve5! f6. 22. Bxd7, Hxd7. 23. He7+! Kh8. 24. Hg6+, Kh7. 25. Vf5!! és nyer, vagy 23.... Kh7. 24. Fd3+ és nyer. A többi változat kézenfekvő.

(IX.) A zseniális játszma zseniális befejezése.

Ambrus Sándor.

TUDNIVALÓK

Lapunk 1937 október 10-iki számában leközölt 10. számú Sakkfeladvány kulcslépése: *e5xe6 enpasant* — volt.

Ezen a héten a következők kaptak jutalmat: 1 színházjegyet nyert: Takács Jenő, Bornemisza u. 11. 1 mozijegyet nyert: Fülöp Gyula, Szappanos u. 15. 1 kötet könyvet nyert: Terényi Antal, Baross u. 11.

A mozi- illetve színházjegyet kérjük szerdán, november 3-án délután 5—6 óra között a kiadóhivatal pénztáránál átvenni, mivel azok csak a szerdai előadásokra érvényesek.

A megfejtések igazolására elegendő a világos első lépésének, az u. n. »kulcslépés«-nek közlése. A megfejtések beadásának határideje *péntek este 6 óra. A borítékra feltűnő betűkkel ráírandó: SAKK.* Hetenként három díjat osztunk ki szorgalmas fejtőink között: 1 színházjegyet, 1 mozijegyet és 1 kötet könyvet. *Szelvényt mellékelni kötelező.*

12. SZAMU SAKKSZELVÉNY

Név:

Pontos cím:

Kulcslépés:

Gyöngyös valóban szebb lett, mint amilyen volt

A nagy égés után újra éledő város fejlődése — A vízhiányt igen ügyesen megoldották — Kies fekvésű magyar városok között első vonalban van Gyöngyös

Ebben a hegyekben szegény szük országban külön öröm az embernek az az út, mely a Mátra vidékén keresztül Gyöngyösre vezet, A város fölötti végtelen messzeségbe ködösen kéklik az őszi verőfényben a Kékes 1010 méter magas csucsa, a csonka haza legmagasabb csucsa. Olyan a vidék, hogy az ember nem telik be a látásával. És eszünkbe jut ennek a panorámás tájnak szemléléséné a mult,

az a magyar mult, amikor még egy darabban volt ez a csodálatos ország és nem tudtuk megbecsülni azt a temérdek Isten adta kincset, amit a magyar föld felszíne változatának tenger sokasága nyujtott..

Ma nagy kincs, a legnagyobb kincsek egyike a Kékes, a mátrai egyedül álló csucs, honnan szép időben a régi szép idők hegyóriásai is belátszanak...

Milyen gazdagok is voltunk, menynyi kincsünk és felmérhetetlen gazdagságunk volt akkor és hogy elmentünk minden mellet, ami magyar volt...

Most érezzük, hogy akkor szép minden, amikor már nincsen meg...

Kárpátok égbenyuló ormai, fenyves rengetegek susogó meséi, erdélyi havasok szikrázó fehér világai...

S mind, mind a masé lett, csak a Kékes pipál ködösen, derüsen, fölényesen Gyöngyös fölötti messzeségben, mintha mondaná: csak nyugalom, én kivárom azt az időt, mikor rokonaimmal ismét egy fedél alatt, a magyar ég végtelen kék kárpitja alatt várhatom ennek az országnak népét friss levegőjű magasságomba...

Igy beszél a Kékes és begördül velünk az autó Gyöngyös városába.

A kies, hegyvidéki tiszta magyar városok képe fogad bennünket.

Tisztára olyan ez a város, mint a jó világban a felvidéki és erdélyi kis városok voltak. Megyeszékhelyek és kultúrközpontok. Komoly, rendezett utcák, a némán tátongó egyetlen nagy tér, rendezett anyagi körülményekről beszélő polgárházak, ég felé sudároló tornyok és csend, édes, bús magyar csend, a nyugalomnak, rendnek csendje...

Gyöngyös.

Eddig mindig úgy képzeltük el, ahogy annak idején a világégés közepén lefestették a legutóbbi borzalmas tűzvésze után a magyar lapok.

Még azoknak a véres, zivataros, lángokban álló időkben is szívünk mélyéig megrendített bennünket a hír, hogy Gyöngyös 1917 május havában csaknem teljes egészében a tűz martaléka lett. Eszünkbe jutnak azok az idők. Az egész országban megrendülten olvasták a kis város tragédiáját,

országosan visszhangzott a gyöngyösiek panasza és jajja, hogy maga az uralkodó, IV. Károly király is ellátogatott a porig égett városba Zita királynéval.

Gépkocsin érkezett és a főtéri templom tövében megrendülten nézte a tűzvész pusztításának romjait. És akkor azt mondta a fiatal király:

Ne siránkozzanak, Gyöngyös szebb lesz, mint amilyen volt...

Jól esett akkor az ország népének, de különösen a gyöngyösieknek ez a vigasztalás, de senki se merte azokban az időkben hinni, hogy ez a jóslás, ha mindjárt királyi jóslás is, valóra fog válni...

Aztán repültek a szörnyű magyar esztendők, jöttek az embertelen megpróbáltatások, senki se beszélt a gyöngyösiek nagy bajáról, már-már el is felejtették a katasztrófát és a jóslás szavait, mikor egyszercsak ismét híre kelt ennek a városnak.

Szőlőjéről, boráról zengtek mesébelllő dicséretet és nemcsak itthon, helyesebben, inkább csak külföldön első sorban kapós áru lett a gyöngyösiek kincse: a szőlő...

Majd ujabb hírek keringtek a magyar életben és a Kékes egekbe nyuló és szép világát vitték a hír szárnyán szerte az országban...

És most itt állunk és kivirágzik bennünk a csodálkozás és nyomban zeng fülünkben a jóslás: Gyöngyös szebb lesz, mint volt...

Mert Gyöngyös husz esztendő elszállása után valóban szebb, mint volt.

Ezek a komoly, szép utcák, csupa új építkezés, nagyszerű középületek, templomok, iskolák, parkok, mind, mind a megujhodásnak beszédes bizonyságai.

Itt, ott feltünő ezüstgombos dolmányú, jó kiállású gyöngyösi magyarok, akik a városiasság mellett is megőrizték népi díszüket, milyen kár, hogy csak a férfi-viselet tudta megmenteni magát a divattól...

És megoldották igen elmésen a vízkérdését is ebben a városban. Annak idején éppen a víz hiánya miatt nem tudták a legutóbbi tűzkatasztrófánál se a mentést alkalmazni, ma azonban pompás vízmű áll rendelkezésre.

Kutja a legutóbbi időkig nem volt Gyöngyösnek és állandó vízhiánynyal küzdött.

Azt hinné az ember, hogy völgyben, hegyek közelében minden talpalatnyi földben forrás buzog és csak arra vár, hogy megcsapolják. Azt hinné az ember, holott az igazság az, hogy Gyöngyös városától távol,

az egyre emelkedő Mátra világában sikerült hosszas kutatás után három olyan kitűnő bőségű ártézivíz kutat furni, mely kutak közel kétszáz méter mélységből most már a városi vízmű útján pompás ivóvízzel és bőséges tartalék vízzel látják el a várost.

Kilométereken keresztül vezetik ezt a vizet a városba és most már nem fordulhat elő az 1917. évre emlékeztető csapás.

Első sorban ennek a három kutnak köszönheti Gyöngyös a fejlődését, haladását, mert a hétszáz esztendős mult minden kincse, minden értéke így ezekkel a kutakkal nyert bőséges fejlődési lehtőséget és tápot a további fejlődésre...

A vidék páratlan szépsége, klimatikus gyógyhellyé lépteti elő ezt a várost és környékét.

Hogy mi minden lesz még ebebn a városban és ennek környékében, egyetlen példával tudjuk megvilágitani. Nem akarjuk most leírni azt a páratlan látványt és élményt, amit a Kékesen élvezhet a néző, különben alig is tudnánk azt visszaadni úgy, ahogy az Uristen megadta. Azt látni kell.

Kékes és Galyatető szépségével vetekszik Mátraháza, ahol pár esztendővel ezelőtt egy állástalan mérnök kölcsönpénzen felépíttette saját üzemében a „Napsugár" szállót. Ez a 725 méter magasságban álló különleges magyar csoda bizonyság arra, hogy Gajdóczky Dezső mérnök kezében milyen nagyszerü adottság lehet a természet kincse.

Minden külföldi nyaralót lever ennek a pazar berendezésű magyar vállalkozásnak kényelme és riss, levegős, ékes, szép volta. Lehet a semmiből nemzeti kincset, idegenforgalmi csodát és nagyszerű egzisztenciát teremteni, csak akarni kell és meg kell látni a természetadta lehetőségekben a kiteljesülésre váró adottságot...

Azzal búcsuzunk, hogy ide visszatérünk, mert visszahúz bennünket minden, de minden, amit itt látunk, amit itt megcsodáltunk, mert mindenen éreztük, hogy amit itt van, az nem egy városé, nem egy környéké, hanem az egyetemes magyar életé...

Igy néz ki a japán repülőgépek bomba zápora után Sanghai egyik forgalmas utcája, hol üzlet állt üzlet mellett.

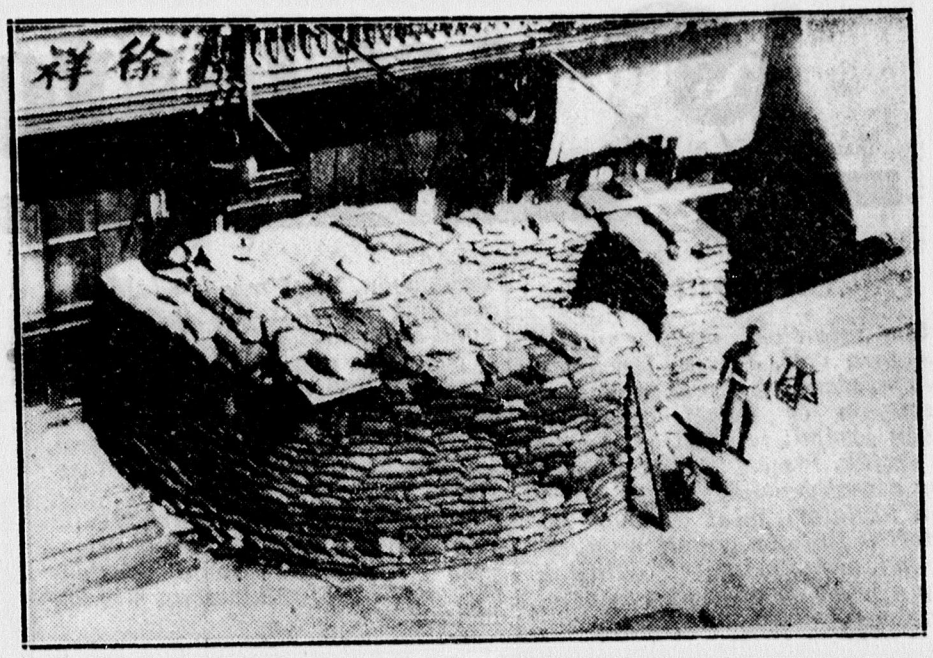

A kinai frontról. Egy homokzsákokból kiépített állás.

A magyar szellem vándorutja

A BUJDOSÓ MOSOLYA

A magyar rokokó első tiszta hangja a bujdosó Rákóczi udvarában szólal meg: Mikes Leveleiben. Rákóczi maga is vonzóan ír latinul és franciául, az egyház és a diplomácia nyelvén: vallásos érzéseiről és történelmi élményeiről. Mikes nem jár ilyen magas tájakon, nem is alkot összefüggő emlékiratot. Az élet kis dolgairól, a bujdosás hétköznapjairól cseveg levélformában.

Ez a gyüjtemény csupa mosoly. Pedig mi oka lehet mosolyra a bujdosónak? Hol van már tőle a kuruc diadal, az európai udvarok fénye, a világ dicsősége: Párizs! Nem siratja őket, csak a szülőföldjét, a kis Zágont. Azt is úgy siratja, hogy tréfának érzik. Csavaros eszü góbé, tele édes mókával: Tamási Áron előde. Udvari ember, a fejedelem kamarása: szíveszakadtáig uralkodik magán, még mikor szerelmét, Kőszegi Zsuzsit nőül veszi is az öreg Bercsényi Miklós gróf.

Jókaiig senki sem ír nálunk ilyen közvetlenül, az élet nyelvén. Mindegy miről beszél, a hangja érdekel, nem a tárgyai. Tengeri betegség, földrengés, török pletyka, az élet minden kis dolga az ő lelke tükrében jelenik meg, derűs székely észjárással, magyar életbölcseséggel Lírai ereje ellenállhatatlan; egyes lapjairól századok mulva sem száradt föl a könny, mint ahol például a fejedelem haláláról ad számot.

Rövid mondatait rokokó ízléssel formálja. Egyetlen elbeszélés-gyüjteménye, a Mulatságos Napok szintén rokokó alkotás. Irodalmunk fejlődésére ugyan sokáig nincs hatása, de mire itthon fölfedezik, itt is régen végbement ugyanaz, ami Rodostóban: a barok átkecsesedett rokokóvá.

A BOHÉM ÉS A SZERZETES

Középkori íróink papok voltak. Balassa óta föléjük kerekedtek a katonák. De még tart a verseny: Balassánál alig kisebb Bornemisza, Zrínyinél Pázmány. A 18. századra is jut egy ilyen író-pár: az első magyar bohém, Amade és a komoly jezsuita, Faludi. Mindkettő rokokó író. Európa sok részét ismerik, de költészetükben a hazai hagyományt ápolják tovább.

Különösen Balassa legnagyobb utóda, a magasrangú katonatiszt Amade László báró, akinek egy dalát maga Arany János zenésíti. Mikes lírai őszintesége még fokozódik az ő rövid kerek dalaiban. Ennek a műfajnak ő az első mestere irodalmunkban; Balassa lírája még túlnyomórészt elégia volt.

Amade dalai nem kerülnek rögtön nyomtatásba. De zenésítve beszárnyalják az országot. Pillangó szerelemről szólnak, operett hangulatú udvarlásról, zengő kurta sorokban, unikum strófákban, kecses törékeny formákban. Minden szavuk jólét, biztonságérzet, játék, szórakozás. Ez az európai udvarok hangja, míg föl nem morajlik a francia forradalom.

A nagy művészet alkonya ez; itt a megújhodás ideje. S már kezd is zörgetni az újító: Faludi Ferenc. Tudatos író. Nem olyan természetes tehetség, mint Amade, de műveltebb, ösztönzőbb. Tanulmányozza régi prózánkat, Pázmányt. Leszáll a néphez, gyüjti gyökeres szólamait, el-ellesi formáit. Csiszolt prózájával Kazinczy útját egyengeti, népi dalkísérleteivel még messzebb mutat, egyenesen Petőfi felé.

Alkotásai derűs rokokó termékek. Szabad prózafordításaiban az udvari ember eszményképét festi, mérsékelt nyelvújítással. Lírája helyzetdalok sorozata, részben ma sem halványult el. Benne ébredezik megint a városi igény. Elhanyagolt műfajok fejlesztésébe kezd: drámája és elbeszélés-gyüjteménye is marad.

Juhász Géza.

Templomépités

Közli: Zsendovics J.

Napsugaras őszi délelőttön a „Tortobágy" malom eresze alatt állok. A szemközti terjedelmes telken kőrakások, rendberakott tégla hasábok között szorgos munkáskezek alatt falak emelkednek. Kérdezem mit építenek? Azt mondják, templomot.

— Fantáziámban a falak, a felhőkbe nyuló torony hamarabb tető alá kerül s hogy ott a torony csucsán a Felfeszített képe, vagy az örökké ébrenlételt hirdető kakas: vagy az örökké valóságot emberi közelségbe hozó fényes csillag fogja e földnek poros vándorát figyelmeztetni a lélek mindig időszerű postulatumára: „Quae sursum sunt querite" (Az örökkévalókat keressétek); ez most, ez a különbség engem most nem érdekel.

Más, több gondolat ötlik a lelkembe! Ha az ember, mikor Istennek házat épít nagy kötömböket rak fel egymásra, titáni pillérekre támasztja a tetőt, szines képekkel díszíti ablakait s a falakra híres művészek életnagyságú vagy nagyobb szentképeket festenek. Szép legyen az Isten háza, szebb, mint a leggazdagabb ember palotája. S amikor kész minden, eljön a püspök beszenteli s átadja az Istennek a templomot, melyet e pillanattól kezdve betölt fenségével az Ur, mint Mózes frigyszekrényét; s a templom némaságában az égő csipkebokor kiáltása visszhangzik: Le itt a hétköznapi élet poros sarunival ember, mert szent ez a hely, ahol állsz!

Isten, a teremtő maga is épít templomot, ilyen szentélyt magának sok sok millió eleven dómot. Csont pillérekre jönnek ott a húsból, vérből, idegből szött falai az Isten templomának; halhatatlan lélek emeli a templomot minden más hasonló teremtmény palotája fölé az isteni teremtő erőnek s az apostollal emígy szenteli fel az Ur szolgálatára: „Nem tudiátok-e, hogy az Isten temploma vagytok s az Isten lelke lakik bennetek?" (Korintusi levél I. 3. 16.)

Ennek az élő templomnak falaira a saját képét festette az Isten, a lélek mélyén pedig mint egy kincses ládába, az emberi lélek frigyszekrényébe; három csodásan szép szentképet helyezett el, amely mindenkivel vele születik, de amelyet mindenkinek saját kezüleg kell felfedezni s egy életen keresztül tökéletessé kidolgozni. Olyanféle eset ez, mint amikor a szerkesztő bácsi a képes gyermek ujságban leközöl egy, csupán konturjaiban megrajzolt képecskét s alá írja: „Na, gyerekek ezt most fessétek ki, szépen színesre, ki hogyan tudja!" És megindul a pályázat! A kis olvasók pissmognak, mázolnak, kennek, fennek s tehetsége, ügyessége vagy türelme szerint mindenik kihoz valamit a rajzból. Egyik képet, másik egy nagy pacnit . . .

Isten is a teremtéskor három szentképet csupán konturjaiban helyezett el az emberi lélekben s azt mondja: „Dolgozd ki őket egy életen át, szinezd, alakitsd, tedd olyan széppé, amilyenné csak tudod, jutalmat kapsz érte; az örök boldogságot." S az ember végzi élete munkáját; festi, színezi a három szent képet. Van aki vérrel, szenvedéssel, szeretettel, imádságos veritékkel; van olyan is, aki könyelműséggel, bűnnel, gonoszsággal. A művész jutalma e pályázaton egy komoly boldogság; a kontáré önön életének siralmas katasztrófája.

A lélek templomának első szentképe az Istennek, az élet s minden élet alfa és omegájának képe; a második az ideális férti képe.

1. Isten képe együtt születik az emberrel s az öntudatra serdült lélektől soha egy pillanatra el nem különíthető. Azt megteheti ez a szabadnak teremtett ember, hogy tagadni fogja az Istent, de nem teheti meg azt, hogy lépten nyomon ne érezze, ne sejtse, tudja, félje akkor is, amikor a legdühösebben tagadja. Az iskolák hittankönyve mindenkinek ad némi általános motivumokat az emberi lélekben készülő Isten képhez, a többit azonban kinek kinek a lelke adja hozzá s mindenki a maga tehetsége, akarata, áhitata szerint festi meg a maga templomképét úgy ahogyan ő, az Istent, — hogy úgymondjam — érzi.

Az imádkozó kis gyermek, ájtatoskodó öreg anyóka, beteg gyermeke ágya fölé hajló édesanya, a tábor keresztje alatt megálló cserkészfiu, az áldozatot bemutató pap, a mellét verő vámos, a káromkodó durva férfi, a gunyolódó szociáldemokrata, a templomfosztogató kommunista, vagy Istent tagadó hitetlen mind, mind a lelkük Istenképét festik, csak más színekkel, más érzésekkel s igy más eredménnyel.

Van művész, van kontár, van képromboló! De mindnyájan a halál után azt az Istent fogják szemtől-szembe bíróul találni, akit egy életen át a saját lelkükbe belefestegettek. Mert fessen bármily finom ecsettel vagy durva kézzel az ember, örökké áll az egy és változatlan Isten s a nagy találkozáskor mégis minden ember a lélek dómja szentképére ismer majd reá s jutalmul mint győzhetetlen valóságot kapja; az élete hosszán lefestett Isten képet.

Ezt az első s legszentebb képét a lelke templomának, ezerféle színnel dolgozza ki élete minden pillanatában a vallásos ember; az, aki nagyon szép Isten képet, a valóságost akar festeni s nagyon is vigyáz arra, hogy az ő műve minden részletében egyezzék azzal a műremekkel, amelyet az Isten az írók tollával s Krisztus tanító szavával önmagáról alkotott. Az ima, az elmélkedés, a templomban eltöltött csendes, meghitt percek, azaz intim bekapcsolódás s ismeretség az Isten társaságában, ott a templomban, kint a küzdelmes élet valóságaiban, nagyon közvetlenné, mondhatnám meleg tónusává teszik ezt az életképet.

Igy az egész képet valami hatalmas, impozáns lenyügöző egységbe foglalja az igazán vallásos lelkek állandó, személyes, kapcsolata a gondviselő Istennel s az Isten fiuság fönségesen, nagyszerű ténye alapján kidolgozott keresztényi élet, világnézet; az egész emberi életnek evangéliumi nivóra emelése, amidőn minden tettnél az lesz a döntő kérdésem: mit szól ehhez a lelkemben élő Isten!?

De amint a templomot nem azért építik, hogy az emberek azt kivülről csodálják, egy a lélekben kidolgozott Isten képe sem marad titkos kincse az embernek; hanem gondolkodásán, szavain, tettein kiverődik életébe, környezetébe megnemesíti vagy eltorzítja önmagát, egész életét, törekvését s mindent, ami az övé. A vallásos embert minden mozdulatán revelálódik az Istennel való kapcsolat, mondanám, nemes emberré avanzsálja s a tulvilági életben való aktiv hittel, egész emberi tehát földi életének végtelen távlatot s megvilágítást tud adni. Minden jó az Isten képe egy egy derüs vonását huzza a lélekbe, minden rossz egy-egy vonással járul hozzá a legszomorubb torzkép elkészítéséhez.

Istenem, ha minden ember, művészi szépet akarna s tudna alkotni! . . .

(Folytatiuk.)

ASSZONYOK DEBRECZENJE

Siratom

siratom ,míg élek, mert egyetlen napsugara volt, — írja levelében, örömem, szemünk fénye és életünk Asszonyom és halott gyermeke minden jóságát felsorolja. Fájdalmát értjük, hiszen méltán kérdezhetné a zsoltárossal, hogy van-e olyan fájdalom, mint az öné. Elvesztették fiatalon egyetlen gyermeküket, akinek életéért áldozták eddig éjjelük és nappaluk minden nyugalmát.

Kegyetlen a halál, mert visszatarthatatlanul veszi el azt, akit legjobban szeret az ember.

Kegyetlen és kíméletlen, mert soha többé nem látjuk azt, akit karjaiba vesz.

Hiába próbálnánk szavakkal vigasztalni azt a fájdalmat, melyet a lelkén ütött a végzet.

Hiába írnánk szép szavakat, ezt a fájdalmat nem enyhíti más, mint az idő.

Most még fáj, elviselhetetlenül kemény a fájdalom.

Helye van ennek a fájdalomnak.

Természet rendje, hogy halottainkat megsirassuk, meggyászoljuk.

Természet rendje, hogy majd, ha eljön az ideje, ez a fájdalom is enyhüljön, mint minden fájdalom, melyről azt hisszük, hogy soha, soha se lesz szünése.

Nem egyedül állott és áll, Asszonyom, aki úgy érzi, hogy nem birja tovább ezt a megpróbáltatást. Az ember mindig úgy érzi, hogy ő az, akit a sors kiválasztott...

Kérdezi, hogy kiért, miért!...

Szeretné átkozódó elégedetlenséggel felelősségre vonni mindenkit, mert tépő fájdalmában minden fáj, ami él...

Jól ismerjük, Asszonyom ezt a vergődést, ezt a rettentő kint!...

Éppen ezért nem vigasztalunk.

Mert vigasztalni nem lehet az ilyen fájdalmat!

Csak erőt és hitet kérünk a számára!

Onnan, honnan minden áldás és minden csapás jön.

Az egekből.

Ahol tudják, hogy mit miért rendeznek úgy mindent, ahogy történnek a dolgok folyása. Ahol jól látják a jövendőt, mely talán még nagyobb fájdalomtól menti meg azt, akinek most elviselhetetlen a napfény, az éjjel sötétje és ez az egész élet. A mindeneket számontartó Isten tudja, hogy mit, miért tesz.

Mire ügyeljünk a vajkészitésnél

Jóminőségű vaj házi készítése igen sokfelé ágazó figyelmet és gondoskodást igényel. Valamennyi élelmicikk között a legkényesebb portéka, csekély tisztátalanság, gondatlanság is élvezhetetlenné teheti.

Elsősorban arra ügyelünk, hogy az alapannyag, tej és tejszín kifogástalan minőségű legyen. A tehenek szakszerű takarmányozása és abszolut tiszta, higiénikus kezelése tehát egyik legfontosabb előfeltétel. Túlzott szalmatakarmányozásnál szintelen és ízetlen vajat, repcepogácsa vagy más olajtartalmú takarmányok etetésénél csípősszagú, élvezhetetlen ízű vajat nyerünk. Legzamatosabb és vitaminokban legdúsabb a vaj a zöldtakarmányozás idején.

A tej lefölözésének helyes módja függ az időjárástól és évszakoktól. Egyszerű házikezelésnél általában 12 óra leforgása alatt válik el a tejzsiradék javarésze, 36—48 óra mulva pedig bekövetkezik az ilyen eljárással elérhető legteljesebb elválasztódás. Ha elegendő tejszín áll rendelkezésünkre, nem ajánlatos azt hosszú ideig állani hagyni, hanem mentül gyakrabban friss állapotban kell megköpülni. Ha a tejszínt 2—3 napon át gyüjtjük, úgy leghelyesebb azt zománcos kőedényben sötét, hűvös helyen, lehetőleg jégszekrényben tartani.

Régifajta köpülőket ma már jól felszerelt háznál kézihajtású, modern gépekkel helyettesítik. Különféle szerkezetükkel nem foglalkozunk, csupán általános érvényű tudnivalókról szólunk. Ahhoz, hogy köpülésünk sikeres legyen, szükséges, hogy a köpülőt legalább félig vagy háromnegyedrészig megtöltse a tejszín. A feldolgozásra szánt anyag alkalmas hőfoka a helyiség hőmérséklete, a tejszín minősége az évszakok szerint változó. Hozzávetőleg következőket állapithatjuk meg:

Édes tejszín köpülhető télen 12—15 C fokon.

Édes tejszín köpülhető nyáron 8—10 C fokon.

Savanyú tejszín köpülhető télen 16—18 C fokon.

Savanyú tejszín köpülhető nyáron 12—15 fokon.

Túlságosan lágy, kenőcsös vaj oka lehet túlzsíros tejszín, magas hőfokon végzett köpülés és kigyúrás, vagy az, hogy egyszerre túlkevés tejszínt dolgoztunk fel. Nehezen összeálló, vagy kemény morzsás vajat kapunk alacsony hőfokú köpülésnél és kigyurásnál. Utóbbi műveletre általában különös gondot fordítunk. Elégtelenül kidolgozott vajban sajtanyagot tartalmazó iró marad, amelynek fehérje bomlásba megy és a vajat sajtízűvé, kesernyéssé teszi. Leghelyesebb a kidolgozást e célra készült vajgyúródeszkán bordáshenger segítségével végezni. Összes faszerszámokat használat előtt előbb forró vízzel öntjük le, hogy a farostok nedvességgel kellőképen hűtés céljából igen hidegvizes öblítés következik. Ha kidolgozás közben a vaj meglágyulna, úgy a tömeget 10—15 percre jégszekrénybe tesszük.

Nem tökéletes ízű vajat legcélszerűbb kiolvasztava főzésre felhasználni. A kiolvasztást meleg vízfürdőbe állított épzománcú edényben végezzük s megolvadás után megvárjuk, míg a zsiradéktól elváló morzsás anyag az edény aljára száll. Ekkor a tiszta vajat leszűrjük és hűvös helyen elraktározzuk.

Az ősz

Hullni kezd már a fáról a falevél,
Vándormadár nem sokára utra kél.
Alig dalol a nagy erdőn a madár.
Elcsendesül lassan-lassan a határ.

A lombokat pirosra festi a dér,
A természet újra nyugalomra tér.
Leveti a szép ünneplő ruháját
Bus gerlice siratgatja a párját.

Hogyan készül a gombakonzerv

A gombakonzerválás különféle eljárásai közül voltaképen csak az aszalás általánosan ismert. Holott feldolgozhatjuk a gombát fajtája szerint másféle módon is, például ecetesen salátának, sóslében csirátlanítva vagy szárazon lesózva, továbbá ételek ízesítésére szolgáló kivonatnak vagy gombapornak. Élelmes háziasszony arra alkalmas vidéken effélék készítésével csinos mellékjövedelemre tehet szert.

Aszalásra legalkalmasabb az úrigomba és vargánya, általában a nem túl mags víztrtalmú fajták. A frissen szedett gombát nem mossuk meg, csupán kiválogatajuk s férges részeitől gondosan megtisztítva, késsel szeletekre vágjuk. Ha nagyban aszálunk, úgy ajánlatos e célra szerkesztett szellőztető és hőfejlesztő készülékkel ellátott aszalógépet beszerezni, amellyel a szárítás órák alatt elvégezhető. Kis menynyiségnél megfelel szellős, hosszú időn át napsütéses helyiség, ahol a gombát igen vékony rétegben teregetve s naponta többször forgatva szárítjuk. Egy kg. gombából kb. 15—20 dkg. aszalványt nyerünk, melyet legjobb tüllzacskóba töltve szellős helyen elraktározni.

Ecetes gombasalátát fűszeres ízű fajtából, leginkább rizikéből készítünk a következő módon: a több vízben megmosott lecseptetett gombát vékonyan felszeletelve üvegekbe rakjuk. Ezalatt borecetbe kevés sót, cukrot, borsot, babérlevelet, esetleg gyömbért teszünk s mindezt felforraljuk. Félig kihűtve, ráöntjük a gombára, majd az üvegeket lezárjuk. Pecsnyék mellé tálaljuk.

Friss árut leginkább pótolja a sósvízben csirátlanított gomba. Csiperkét, úrigombát, szarvasgombát rakunk így el egészben. Ezeket megtisztítva, gyengén sósvízben 4—5 percig főzzük. (Ha a gomba eredeti színét meg akarjuk tartani, úgy az előfőzővízbe literenként 1 gr. citromsavat adunk.) Ekkor a gombát kiszedjük, üvegekbe rakjuk s jól kiforralt, félig lehütött sóoldattal leöntjük, 1 liter vízre 20 gr. sót számítva. Gőzben sterilizáljuk 10 percen át. Egyszerű lesózásnál a megtisztított s felszeletelt gombát langyos sütőben kissé megszárítjuk, majd sóval rétegezve, száraz üvegekbe rakjuk oly módon, hogy az üveg aljára és tetejére is sóréteg kerüljön. Hideg helyen raktározzuk s használat előtt alaposan kimossuk.

Gombakivonatot fűszeresívű, nedvdús fajtákból készítünk, melyeket kiválogatva meghámozunk, szétvagdalunk, majd besózunk. 1—2 napi állás után a gomba levet ereszt s ebben a lében tesszük fel főni kis borssal, hagymával ízesítjük. Igen lassú tüzön folytonosan kavarjuk, míg minden leve kifő. Ekkor a tömeget szűrőkendőbe tesszük s a lecsepegett gombalevet szörpsűrűségűre befőzzük. Jól záródó kisebb üvegekbe töltjük, esetleg 5—10 percig kigőzöljük. Gombaport szárított gombából nyerünk, úgy hogy azt kávédarálón leőröljük vagy mozsárban összezúzzuk. A port hevítéssel csirátlanított szűknyakú üvegekbe töltjük és pedig nem színig, hogy időnként felrázhassuk. Dugaszolás, leszurkolás után az üvegeket száraz helyen elraktározzuk. Használatkor mindkét utóbbi készítményből 1—2 kanállal adunk levesbe, mártásokba.

Hideg bütté teritése és tálalása

Ha nagyobb számú vendéget kell ellátnunk, legcélszerűbb s a háziasszony szempontjából is legkényelmesebb büffét felállítani. Elsősorban azért, mert az ételek nagyrészét egy vagy több nappal előre elkészíthetjük s ezzel elkerüljük a zsúfolt munkaprogrammal járó izgalmakat, másrészt nincs szükségünk nagyméretű vacsoráknál nélkülözhetetlen kisegítő személyzetre.

Amennyiben módunkban van, tágas helyiségben állítjuk fel a buffét s arra az estére kihordunk onnan minden fölösleges bútordarabokat. A szoba hűvös hőmérsékletű legyen s a vendégek bebocsátása előtt minden alkalommal alaposan kiszellőzzük. A helyiség közepére kihúzott és fehér abrosszal leborított ebédlőasztal állítunk. Élővirág vagy fenyőgallydísz elmaradhatatlan, de ne zsúfoljuk túl vele az asztalt. Elegendő középre szilárd talapzatú, inkább alacsony díszt helyezni, esetleg néhány virágszálat, gallyat ízlésesen elszórni. Óvakodjunk a könnyen billenő virágtartóktól!

Az asztal középvonalára kerülnek az egymásra rakott kis- és nagytányérok, asztalkendők, osztályozott csomókba az evőeszközök. Egyik végén állanak a húsostálak, saláták, mártások, másikon az édes holmik: torták, sütemények, gyümölcssaláták. Friss gyümölcsöt zöld levelek vagy gallyak közé halmozva ezüst- vagy üvegtálon a virágdísztől jobbra, balra helyezzük el. Császárzsemlyét, sósrudakat, kenyérszeleteket kosárba rakva szervirozzuk.

Italoknak külön asztalt állítunk fel, amelyet a fal mellé tolhatunk. Ha nagyobb mennyiségű bort, pezsgőt kell behűteni, úgy a jegesvödröket éléskamrában vagy más fűtetlen helyen tartjuk s a palackokat fogyasztás előtt közvetlenül hozzuk be a szobába. Limonádét, narancsszörpöt, koktéleket, általában hűsítőket behűtve arra való poharakba töltjük s belédobott ételjégdarabkákkal és szalmaszálakkal körülkínáljuk.

A tálalandó ételek megválasztása függ az esetleg rendelkezésünkre álló készletektől, a háziasszony ízlésétől s nem utolsó sorban, tárcájától. Ebből a szempontból is előnyös nagyszámú vendég ellátásánál a büfférendszer. — Aránylag olcsó pénzen és ha ügyes kezünk van, mutatós ételeket tálalhatunk. Adhatunk hideg szárnyast, különféle zománcmártással bevont húsokat és halakat, vegyes fevágottat aszpikkel, kocsonyázott fogasokat, borjú, libamáj vagy nyúlpástétomot. Az utóbbiakat egy-két nappal előre elkészítjük s fogyasztásig jégszekrényben tartjuk. Felszolgálunk hideg töltött tojást, francia salátát, tartár, mayonéz vagy remulárdmártást.. Ezeket is elkészíthetjük előtte való napon.

Sütemények, torták közül olyanokat választunk, amelyeknek legalább is alapanyagát jóelőre megcsinálhatjuk s utolsó órákban már csak töltésükről, behúzásukról kell gondoskodni. Szép és közkedvelt az üvegtálban szervírozott, jégbehűtött gyümölcssaláta. Fagylaltot, krémeket legalkalmasabb poharakba vagy apró üvegtányérokba adagolni.

Tartalékul célszerű szendvics kellékeket beszerezni, hogy szükség esetén pótolhassuk, illetve kiegészíthessük a büffé készleteit.

ÁLARCOS BÁLON

A páncéloslovag (akinek elszakadt a ruhája): Nini kérem, nincs véletlenül egy szöge és egy kalapácsa?

GYERMEKEK DEBRECZENJE

Nyiltan megmondod

hogy nem szeretsz tanulni. Semmi kedved hozzá, semmi tehetséged. És nem reméled, hogy valaha is kedved lenne hozzá. Éppen ezért nem érted, hogy szüleid miért »szaklatnak« és miért akarnak belőled mindenképpen tanult embert faragni...

Kereset megdöbbentett a leveled, bár megszoktam, hogy sok mindenféle kérdéssel és kéréssel forduljanak hozzám. Ilyen nyiltan és őszintén azonban még senki se mondta meg, hogy nem szeret tanulni, sőt nem is akar tanulni...

Baj, roppant nagy baj.

Sokkal nagyobb baj, mint hiszed.

Mert nézz csak körül az életben nyitott szemmel, vajjon mit fogsz látni. Mondd meg majd ezt is őszintén, hogy mit látsz ha széjjelnézel. Egészen bizonyos, hogy munkát látsz a legtöbbet és olyan embereket, akik munkából élnek. Nézdd meg elsősorban szüleidet, akik érted dolgoznak hihetelen erővel és kitartással. Hiszen ők már megélnek, rájuk gondolt az Uristen, nekik lehetnek még gondjaik, de olyan, amitől tarthatnának nem. Ellenben te, aki itt állsz a küszöbön, te nem tudod, hogy mire nősz fel. Mi lesz és mi lehet belőleg, ha ezt a mostani, — mondjuk meg őszintén, — ostoba felfogásod akarod vallani ezután is. Mert rendben van, tanult művelt ember nem akarsz lenni, nincs hozzá kedved. De kérdezem, munkás lehetsz-e ma, ha elég felkészültséged nincsen! Kereshetsz kenyeret, ha a nagy versenyben csak azzal tünsz ki, hogy te semmit se tudsz, mert te nem is akartál tudni...

Ma mindenkinek szüksége van bizonyos műveltségre, tanultságra, felkészültségre, ha ebben a nagy versenyben helyt akar állani. Azt hiszed, hogy te kivétel vagy, hogy te úgy is eléred a boldogulás útját...

Tévedsz, súlyosan tévedsz...

Ébredj fel, míg nem késő!

Ragadd meg az alkalmat és a mulasztottakat pótold, míg lehet, aztán ha egy bizonyos szellemi felkészültséget szereztél, rendben van, vedd a kézbe a kalapácsot, gyalut, vagy más szerszámot. Ne légy tanult ember a szó szoros értelmében, de légy művelt munkás, akire társadalom és haza egyaránt büszke...

Különös történet

Irta: *Bartha József*

Komolyan mondom, ennél csodálatosabb esetem soha sem lesz egész életemben. Ugy kezdődött a dolog, hogy napos voltam, kinyitottam az osztály ablakait. Szemben velünk valami konyha volt, ugyancsak finom illatok szállongtak az orromhoz. Egy darabig szívtam a jó sült szagát, aztán neki álltam tanulni, német szavakat, mert éppen német óra következett.

Egyszercsak valami huppanást hallok az ablak felől. Odafordulok, hát a német tanár úr nagy fekete macskája űl a párkányon és tágranyitott sárga szemeivel néz az osztály termünkbe.

— Sicc, te marha — mondom neki, — menj a konyhába, hiszen már ugyancsak sül a finom fassirozott.

De a hitvány állat még csak rám se hederített, hanem képzeljétek el, leugrott egyenesen a katedrára. De ez még mind semmi, megragadta a krétát és óriási betükkel a táblára kaparta: »Mondjátok azt a tanár úrnak, hogy semmi sincs felhagyva.« Ahogy ezt befejezte tisztán, érthetően így szólt hozzám:

— Megmentelek benneteket, úgyse készült mára a társaság.

— Menj te gyalázatos — kiáltottam rá. — Hát te akarod a diákokat bűnre csábítani??! El akarod rontani ezt a szorgalmas VI. a-t, fáj neked, hogy mi soha sem puskázunk és mindig rendesen elkészülünk. Távozz innet te gonosz némber! A macska vigyorgott és lám megszólalt megint a Hitler zengzetes nyelvén: »Du bist ein Esel!« — mondta és kiugrott az ablakon.

A táblához léptem és le akartam törölni ezt a gyalázatos macskakaparást, nehogy még véletlenül valóban letagadjuk a leckét. — Mondom, le akartam törölni, hát belép a német tanár úr. Tulajdonképpen azt jött megnézni, hogy mindenki kiment-e az udvarra, de megállt és rögtön elolvasta a táblára írottakat.

— Micsoda, ezt maga írta ide? Na majd adok én magának!

— Tanár úr kérem, én esküszöm, hogy ezt az egészet a tanár úr macskája firkálta fel! — szóltam kétségbeesetten.

— Tessék?! — szólt hihetetlenül és a hőmérőre nézett, hogy le lehetne-e venni a falról, megmérni vele a lázamat. De mikor látta, hogy jól oda van szegezve, letett erről a kísérletről.

— Tessék?! — mondta újra és szúrósan vizsgálgatott.

— Igen tanár úr kérem, a dolog ugyanis úgy történt, hogy én itt állatam, akkor beugrott a nagy fekete macska és a katedrára állva, ide írta ezt az egész gazemberséget, aztán mikor ezért megszidtam, leszamarozott és itt hagyott.

— Maga egy szemtelen fickó, — sziszegte a tanár úr és galléron csípett. Szörnyülködésén látszott, hogy nem tud mit tenni velem, majd egyet gondolva, levitt az igazgató úrhoz. Neki megint elmondtam ezt a macska históriát.

— Igazgató úr kérem én szembesítést kérek azzal a macskával. Szemébe fogok neki mondani mindent, majd meglátjuk, hogy el fogja szégyelni magát.

A pedellus hozta a macskát. Igen megvolt illetődve, mert még soha sem volt az igazgatói irodában.

— Látod — kiáltottam rá, — idejutottam miattad. Most legalább védjél meg, ha már berántottál ebbe az ügybe. Mond meg, hogy te írtad azokat a csábító szavakat a táblára, nem bánom akár magyarul, akár németül szólalsz meg, csak mentsél ki.

Nem szólalt meg a kis gazember sem magyarul, sem németül, hanem ugyancsak igyekezett szabadulni.

— Lám, hogy akar menekülni a törvény kezéből — mondtam meggyőződéssel.

— Hát nem szólsz?? — könyörögtem tovább. — Hát elnézed, hogy én itt igazgatói megrovást kapjak? Mondjál valamit cicám, csak egy szót, hogy lássák, tudsz beszélni, csak egy icipici szócskát.

Nem szólt a lelketlen állat. Bennehagyott a csávában.

Végül is a tanár úr azt mondta, hogyha tudom a németet, akkor biztosan nem én írtam a táblára, hanem a macska.

Erre aztán ijedtemben felébredtem, mert köztünk legyen mondva, nem akartam álmomban is szekundát szerezni.

—=—

Utról anyukámhoz

Irta: *ABA ILDIKÓ* ginm. IV. oszt. tanuló, Svetits.

Vágtató patákról tűzszikra villan,
Ott fenn az égen az Esthajnal csillan
Rohan a kocsi a könnyű nyár-éjbe
— Valaki otthon most én utánam sír
S amíg én sietek a szabadság ölébe
Valaki várja, jön-e tőlem hír?

Valaki simítja otthagyott párnám,
A szive feldobog, ha hangot hallván
Ugy véli én szóltam; megrebben szeme,
Könny perdül arcára, amint gondol rám,
S összekulcsolódván két dolgos keze
Érzem, hogy felém most áldást küld anyám.

Boldogság

Az emberiség minden időben hevesen kereste a boldogságot; manapság is sok szó esik róla. De valamiképpen túlságosan hangoskodva s már-már istenkáromló — követelődzéssel. Ugy szólnak az emberek a boldogságról, mintha az feltétlenül s jussként járna nekik.

Az élet céljának és értelmének tekintik s durva követelődzésük közben összetévesztik a boldogságot a gyönyörökkel. Ez a mindig időszerű téma, tehát ma, a mi lázas napjainkban, különösen aktuális.

Valójában mi is a boldogság? A lélek harmóniája a környező világgal. Független az anyagi jólététől s független általában minden anyagi valóságtól. Szegény ember is lehet boldog s gazdag is boldogtalan. A boldogság a lélekben fészkel. Fényes tollú madara a szívnek. Kiröppenve a világba, azt szedi össze, ami neki — kedves. És megtelve a talált »jókkal« — elégedetten tér vissza a lélek házájába.

Áldottak a boldog emberek. Isten áldottjai. A megelégedettség szelíd fényében, az Isten közelének meleget adó ragyogásában élnek. A boldog emberek soha nem keresték a gyönyöröket és soha nem követelték maguknak jussként a boldogságot. A boldog emberek — lemondó emberek. Lemondani tudó lelkek, igénytelenek, egyszerűek. Csak azt akarják birtokolni, amit élettel be tudnak tölteni. Nem kanzsik, nem önzőek. Nem akarnak soha többet, mint amire szép s szelíd vágyaik ösztönzik. Az élet legtisztább s legigazibb kincseit tartják a legfőbb jónak: felcsillan a szemük egy pompázó mező láttán, kipirul az arcuk fönséges hírben kellő hajnalokon, lelkük mélyéig meg tudnak telni az erdők illatával, a szívük öröme a virág, hozsannázást hallanak a madarak énekében, gyönyörködni tudnak a természet s az ember alkotta szépségekben. Nem hangos vidámkodók ők, hanem tisztes örvendezők. A világban az Isten csodálatos kezét nyomát keresik. Istennel élők, azért boldogok.

Minden kék ég ráink nevet és ők vissza tudnak nevetni a kék égre, szálló felhőire, csillagaira, napjára. Soha sem akarnak mást, mint ami van. Gyönyörködni tudnak az ezüstfüggönyű esőben, a lágy pelyhes hóban, a viharos mennyboltban, a fényt özönlő déliverőben, az éjszaka bársonyában.

A boldog emberek — költők. Mondhatnám, stilus, életstilus — a boldogság. Ezer csillanású az élet. A boldog emberek tekintete mindig a legszebb csillanást látja meg s a maga lelke fényével ragyogtatja fel. Igen, a gazdag életet a maguk belső gazdaságával paradicsomi pompába öltöztetik.

Nem kint a világban, a szívünkben kell felépítenünk a boldogságot. Jó példánk lehet a gyerek, egyszerűségében és tisztaságában, mesebeli világában. A gyereknek a rongyból összeábdált Kati-baba — szívét betöltő boldogság. Nem a valóság, hanem a hozzáfűzött gondolati és érzelmi többlet, a költészet az, amely széppé és nagyszerűvé teszi az otromba, koromszemű bábut. A naiv költészet, az életnek ez a költői látása és varázslása, »átfogalmazása« teszi egyedül fönségessé az életet.

A boldogság nem célja és nem értelme az életnek, de az igaz emberek részére való ajándéka az Istennek.

Boldog ember csak jó ember lehet, boldog ember csak költői lélek lehet. A boldogság nem függ pénztől és nem függ a hangos sikerektől. Mindig halk. Mindig egyszerű és mindig szelíd. Nem tör ki soha viháncos nevetésben, hanem állandó derüs mosolyban teljesedik.

A boldogság harmónia Istennel, harmónia a világgal, harmónia magunkkal, egészség, a lélek egészsége.

A világ nem változhatik meg, az Isten is változahatatlan: magunkat kell hát világhoz és Istenhez hangolnunk, hogy boldogok lehessünk. Tőlünk, magunktól függ tehát a boldogságunk.

Meg kell tanulnunk fényben látni a világot s gyermeki alázatban érezni az Istent. Meg kell tanulnunk ismerni magunkat, képességeinket, erőinket és vágyainkat, ezekhez az »adottságokhoz« kell hangolnunk, így kerülhetünk az élettel és magunkkal — harmóniába. Igy teremthetjük meg boldogságunkat, — lemondások között.

Az angliai iskolásgyermekek a közlekedési rendészetet gyakorolják. A kis „közlekedési rendőr“ irányítja a forgalmat.

Angliában a gyermekek is próbálják már a gázálarcot. Képünkön látható két kis gyermek gázálarcban biciklizik.

Drága Édesanyám szokta mondani:

— Akkor érjük el a dolgokat, amikor lemondtunk róla, akkor leszünk boldogok, amikor nem akarunk boldogok lenni. Mert az ember csak egyet akarhat, csak egyet szabad keményen akarnia, hogy jó legyen.

—=—

A csavaros ész se használ mindig

Mese. Irta *Imre bácsi.*

A nagy gazság után annak rendje és módja szerint leülte a kiszabott büntetést a híres, nevezetes Róka-had. Volt idejük bőven arra, hogy elmélkedjenek az igazság diadalán. Azonban nem olyan fából faragták ezt a népséget, hogy egykönnyen jóra adhatta volna a fejét. Az első két nap még búsongtak, szomorkodtak, de a harmadik napon már kacároztak, mintha nem is dutyiban, hanem valami előkelő nyaralóhelyen élvezték volna az aranyszabadság minden örömét. Egyszerűen elfeledkeztek arról, hogy tulajdonképpen ők most büntetésüket ülik le.

— Legalább most kialszom magam, — ropogtatta meg vén csontjait idős Róka Róbert nagy ásítások közben, majd a sódarát tapogatta meg és úgy mondta ártatlan arculattal:

— Csak ez a köszvény ne kínozna olyan nagyon...

Persze, köszvény, holott dehogy is az fájt őkemének. Egykori gazságainak nyomai. A sörétek, melyeket annak idején itt, ott a tyúkólak körül szerzett. De persze most mondhatott akármit, senki se emelt kifogást nagyzolásával szemben, mert a familia volt együtt, ahol az ő szava mindig megtette a hatást.

— Én megtanulok kacsanyelven aztán majd kint az életben tudom, hogy hasznát látom, — mondta ifju Róka Róbert és már hápogott is nagy buzgósággal, hogy a szomszédos tömlöcben busongó Farkashadnak csurgott a nyála, mert azt hitték, hogy Rókáék csomagot kaptak...

— Csak tanulj szorgalmasan, bikfic, — hunyorgott vén Róka Róbert a reményteljes csemetére, — tanulj, hiszen én is annak köszönhetem becsületben elért sikereimet, hogy mindig tanultam...

Olyan istentelenül hazudott már vén Róka Róbert, hogy ezt Rókáné asszony nem birta szó nélkül hallgatni és megszólalt:

— Ugyan, ugyan, Róbertem, hát még itt is mered állítani, hogy becsületben éltél...

— Hogy, mit beszélsz, asszony, még gyalázni mersz engem, aki legjobban tudod, hogy ártatlanul kerültünk ide valahányan. Hát micsoda feleség vagy te, mi! Mindenki mondhat ránk azt, amit akar, de te, te asszony csak jót mondhatsz a családodról! Megértetted?

És úgy vicsorgott a halálrarémült Rókánéra vén Róka Róbert, hogy félős volt, valami gorombaságot fog elkövetni...

Erre azonban sor nem került, mert behozták a rabkosztot.

Haj, haj, bizony rabkoszt volt az. Itt, ott néhány szem makk, de a legtöbb abból is férges, két, két darab káposztatorzsa.

Vén Róka Róbert mérgében a földhöz vágta az egész ebédet, hogy aztán a széjjelgurult makkszemeket és a két káposztatorzsát egyenként felszedegesse és megegye, mert már fájtak a belei az éhségtől.

Csikorgatta a fogát és úgy sziszegte:

— Csak innen kerüljek ki, innen, tudom, hogy megkeserülik ezek a bitangok. Feljelentek mindenkit, perbe fogom az egész világot, de az igazságom nem hagyom...

— Hagyjad, papa, igazán nem érdemes, — rágcsálta ifjú Róka Róbert az egyik káposzta torzsát, — majd egy, két nap mulva ismét vigan élünk...

Ebben maradtak, mert valóban két nap volt még hátra a büntetésből.

Két nap mulva aztán nagy hetykén kivonult a híres dinasztia a csufos fogságból. Úgy illegették, billegették azonban magukat, mintha csak látogatóban jártak volna bent a falak mögött. Szegény jámbor Ökör Ödön, aki éppen arra járt, meg is kérdezte vén Róka Róbertet:

— Ugyan Róka úr, hol jártak, ahol a madár se szivesen jár...

— Hagyja el, szomszéd úr, — horkant fel Róka Róbert hetykén, — tudja ezek a szegény Farkas Ferkéék penészednek bent a tömlöcben, hát gondoltam, hogy meglátogatjuk őket...

És szegény jámbor Ökör Ödön el is hitte ezt a gaz hazugságot...

Alig értek haza, ifjú Róka Róbert úgy, ahogy azt a hosszú fogság alatt kitervelte, minden magyarázat nélkül kezdte megváltoztatni alakját. Lompos farkát megnyirta, vörös pofáját fehérre festette, bajuszát is levágatta, fülét hátra simitotta és egy folyófűvel mindjárt le is kötötte. Néhány perc alatt úgy elváltoztatta az alakját, hogy ámuló szülő-anyja se ismerte meg. Igy állott oda híres atyja mellé és azt mondta nagy hetykén:

— Most pedig megyek és megtanitom tisztességre összes ellenségeimet, akik minket a börtönbe juttattak...

— Derék dolog, fiacskám, derék, csak azért vigyázz az irhádra, — mosolygott fia ügyes voltán Róka Róbert.

Ifjú Róka Róbert egy vesszőt kapott még magához az útra, aztán nagy hetykén elindult, de persze nem a megigért bosszúálló útra, hanem meg se állott a Kurtatóig, ahol Kacsa Karesiék és Rucza Rudolfék éppen családi konferenciát tartottak.

Se szó, se beszéd, csak megjelent köztük ifjú Róka Róbert, akit azonban az ördög sem ismert volna meg festett pofájával, megnyirt bajuszával, eldugott farkával. Nagy hangon megszólalt:

— Az egész társaságot letartóztatom tiltott gyülés tartása miatt. Aki megmoccan, lepuffantom, mint egy csavargó Kutya Kurtot...

A Kacsa- és Rucza-had halálrarémülten rettegett, mert valóban megfeledkeztek arról, hogy engedélyt kérjenek.

— Megbilincsellek benneteket, — fogdosta össze a rémülettől moccani se tudó récéket ifjú Róka Róbert és folyófűből, komlóból font zsineggel kötözte egymáshoz a szerencsétleneket. Már, már minden megjelent récét rabszíjra tüzött a zsivány, sőt egyeseket meg is folytot a nagy igyekezetben és azon törte a fejét, hogy tudná egyszerre elvinni ezt a jó zsákmányt, mikor éppen az előbb emlegetett Kutya Kurt hangja csapta meg a fülét.

— A víz alá az egész banda, — adta ki ifjú Róka Rbert a parancsot, de az összefűzött récék nem tudtak engedelmeskedni, olyan jól összekötözte őket. Ez volt aztán a veszte, mert Kutya Kurt minden festés és nyírás mögött megérzete a híres zsivány szagát és éppen akkor kapta el a nyakát, mikor úszva akart menekülni, de most is utólérte a végzet, mert belegabalyodott a lába a komló és folyófűzsinórba. Éles nyilalást érzett a tarkóján, aztán megadta magát sorsának, mert tudta, hogy Kutya Kurt fogai közül úgy sincs menekülés. Még egy, két pofonra emlékezett, aztán már csak azt látta fájó szívvel, hogy Kutya Kurt széjjeltépte a récék kötelét, akik hálálkodva úsztak tova...

Az ősz

Míg kacagott a napsugár
Derüs táncot járt a nyár.
Míg vigan mesélt nyári szél,
Víg kacagás volt a bér.

S most, hogy az ősz útrakelt
A szél vad morgással felelt.
Messze szállt a víg kacaj,
Eltemette csúf avar.

KOVACS TIBOR III. á. o. t.

Ősz kezdet

Szérnyaszegetten hanyatlik a nap
A délutánnal itt az alkonyat,
Öt óra után már nagy a sötét
Hamar feltünik a csillagos ég.

Minden jelzi a tél jövetelét
A dalos madár is elhagyta fészkét,
Itt hagyta a megszokott tanyáját
S felkereste melegebb házját.

A sötét felleg egyre tömörül
Ugy látszik, hogy ki sohase derül,
A délutánnal itt az alkonyat
Rövid pálya után hanyatlik a nap.

NAGY ERZSÉBET.

Imre bácsi postája

Bartha József. Ügyes, hangulatos irásodért külön megdicsérlek és üzenem, hogy ilyen irányú irásoknak legjobban örvendek. Ha időd van reá, máskor is keress fel hasonló jóizű irással, szívesen megjelentetem.

Horváth Tibor. Nem, ez nem nekünk való, olvasd csak el újra, meg újra és akkor te is belátod, hogy mi egészen ellenkező jelentőségű irásokat közlünk. Olvasd vasárnaponként kis lapunkat és akkor fogsz te is ilyen irásokat beküldeni, melyeknek közlését semmi se akadályozza.

Kelemen Ibolya. Fenti üzenet neked is szól, ne akarjatok ti a felnőttek számára irni akkor, mikor magatok is gyermekek vagytok. A ti világotok megnyilatkozása legyen minden sor, amit hozzám küldöttök, arról irjatok, amit jól ismertek, ami veletek történik. Higyjétek el, hogy ez sokkal sikerültebb lesz és jobb is, mert a saját életetek nyilatkozik meg az ilyen irásokban.

—=—

E heti könyvjutalmat Lugosi Iren, Nagy Barna és Bálint Anna nyerték. Jutalomkönyvüket átvehetik szerdán délután fél öt órakor a kiadóhivatalban.

REJTVÉNYEK FEJTÖRŐK

Rovatvezető: Boross György

Egyik nehezebb...

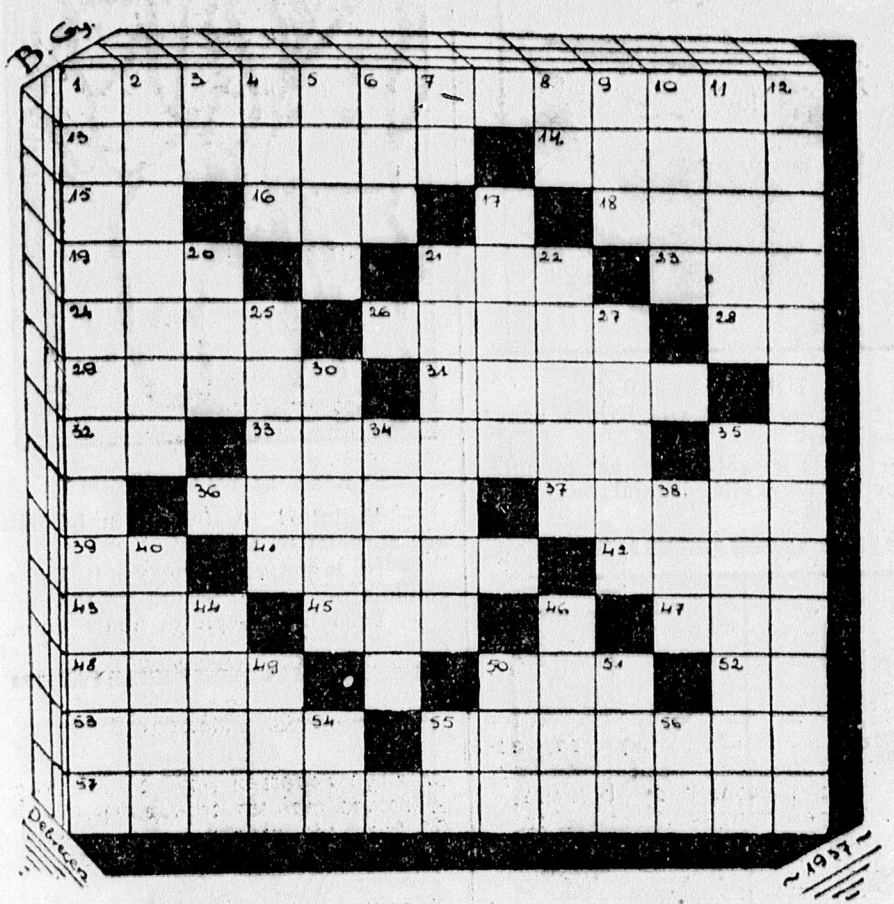

A megfejtés igazolására elegendő a négy hosszú sor beküldése.

...mint a másik!

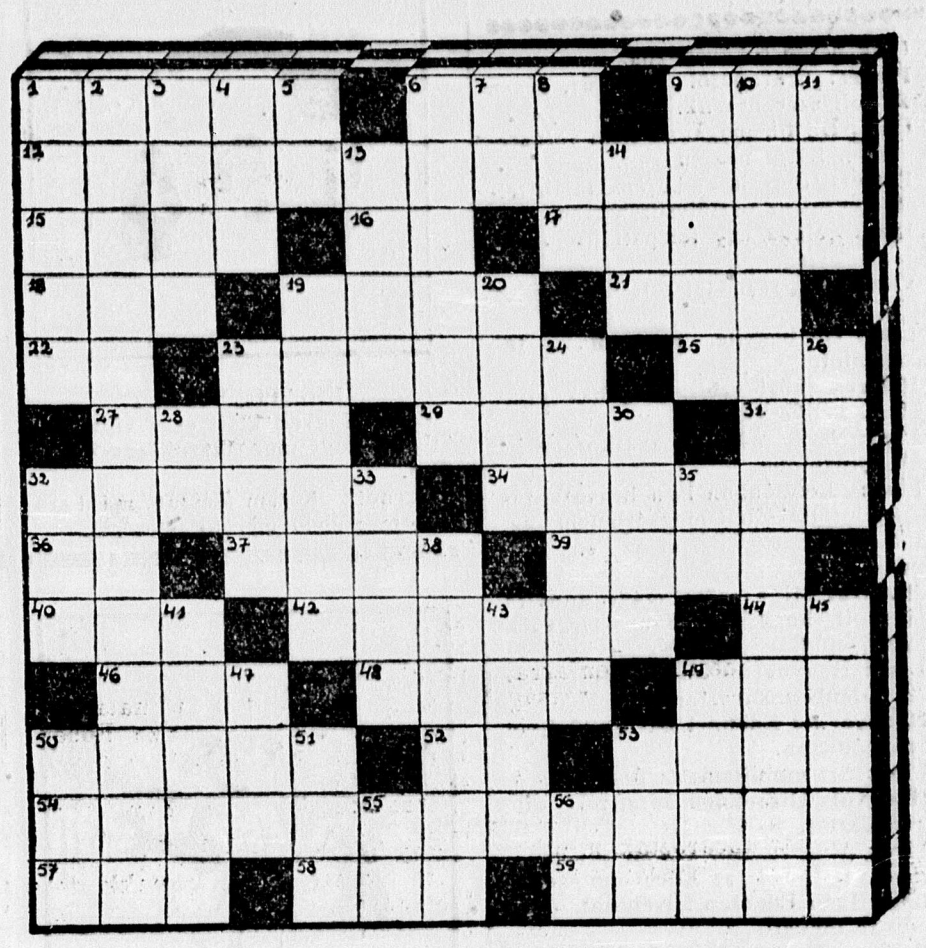

A megfejtés igazolására elegendő a négy hosszu sor beküldése.

MEGHATÁROZÁSOK:

Vízszintes sorok:

1. Erdélyben megtalálja.
13. Nem köti le a figyelmét.
14. Ügyvéd rendelője.
15. Rag: — ra — párja.
16. Tisztítószer márka.
18. Vissza: konstantinápolyi városrész.
21. Harag — klasszikus nyelven.
23. Tanár — közepe???!
24. Város Columbiában (122.000 lakos).
26. Német kikötőváros (324.000 lakos).
28. Kötőszó.
29. Autómárka.
31. Vissza: a költészet.
32. A molybdän vegyjele.
33. Bányaváros Erdélyben.
35. A betű elemista fonetikával.
36. A nagyszülők öröme.
37. 193 karátos, volt cári gyémánt.
39. D. Z.
41. Magyar lirikus (1703—1761).
42. Tengeri.
43. Az arisztoteleszi skolasztikus metafizika alapvető fogalma, aminek körülbelül az az értelme, ami minden valóban közös.
45. Aranka — becézve.
47. Régi magyar méltóság volt.
48. A Bibliai város, ahol Jézus egy halott ifjút feltámasztott.
50. Marokkói város.
52. Varászlónő Homeros: Odysseya c. eposzában.
55. Egészen apró.
57. Debrecenben a Piac uccán vannak.

Függőleges sorok:

1. A Felvidéken megtalálható!
2. Állóvíz Szovjetoroszországban.
3. Egyiptomi napisten.
4. 555: — római számmal.
5. Időhatározószó.
6. Már — klasszikus nyelven.
7. Hús — mássalhangzói.
8. Olasz helyeslés.
9. Gyűrű van a kezén.
10. Női név.
11. Paradicsomi.
12. Kukorica, burgonya, cukorrépa.
17. Amerikai füves pusztaságok neve.
20. Tretinói városka.
21. Indiai folyó (2.300 km. hosszú).
22. Barát — idegen nyelven.
25. Női név.
27. Rágcsáló emlős.
30. = 56. függőlegessel.
34. Több mint kívánó.
35. Becézett női név.
38. Végtag.
40. Csehszlovákiai város (26.000 lakos).
44. A francia királyok megszólítása volt.
46. Mázli — ellentéte.
49. 1.150 —római számmal.
50. Kereszttel emelet zenei hang.
51. Vissza: kártyafigura.
54. Egyforma magánhangzók.
55. Kicsinyítő képző.
56. = 30. függőlegessel.

CSAK UGY MONDOM, HOGY...

...e heti jutalmaink: 3 drb. színházjegy, 1 drb. mozijegy és 2 kötet könyv.

...az előző számunkban megjelent rejtvények helyes megfejtését a jövő vasárnap közöljük.

...a jutalmazottak neveit ma a »Hírek« között helyeztük el!

A megfejtés igazolására elegendő a négy hosszu sor beküldése.

MEGHATÁROZÁSOK:

Vízszintes sorok:

1. Auótpark.
6. Helyhatározószó.
9. Belga város.
12. A pipacs tudományos neve.
15. Vissza: férfi becenév.
17. Spanyol filozófus (1497—1534).
18. A világháborúból ismert német tábornok.
19. Spanyolországi tartomány és város.
21. Zeus kedvese.
22. Az olasz skála egyik hangja.
23. Férfinév.
25. Katolikus teológus, Luther ellenfele volt 1517-ben a „lipcsei vitában".
27. Ragadozó emlős.
29. Istállóban az állatok alatt van.
31. Az olasz skála egyik hangja.
32. Becsavar, becsomagol.
34. A Föld legnagyobb félszigete.
36. Ma mindenki ez!
37. Vissza: ... Lisa, Leonardo da Vinci festménye.
39. Latin birtokos névmás.
40. Határozatlan számnév.
42. Viccel.
44. Állóvíz.
46. Kövezetlen utcák burkolata.
48. Armenia főfolyója (1000 km. hosszú).
49. Rossz — franciául.
50. Angol női név.
52. Galamb Lajos.
53. Görög betű.
54. A szarvas tudományos neve.
57. Asszir istennő.
58. Német semleges névelő.
59. Természetes mérték.

Függőleges sorok:

1. Játék — idegen nyelven.
2. A vakondok tudományos neve.
3. A lelkipásztor.
4. Égi test.
5. 505 — Rómában.
6. Virág.
7. Diplomás neve előtt áll.
8. Finn novellaíró.
9. Franciaország főfolyója.
10. A páva tudományos neve.
11. Ugy — oláhul.
13. Magyar város.
14. Női becenév.
19. Elpusztít.
20. Nálam, nálad, ...!
23. Kétéltű.
24. Ilyen virsli is van.
26. Görög sziget az Égei tengerben.
28. Főuri cím rövidítve.
30. Erdélyi magyar novellista.
32. Elvitte a tyúk a kenyerét.
33. Női becenév.
35. Bánat.
38. Dühös.
41. Mérges kígyófajta.
43. Operettkomponista (1873—1925).
45. Nép.
47. Vissza: ütlegel.
49. Növény ez is.
50. 1900 — római számmal.
51. Házi szárnyas.
53. Tiprásban van!!??
55. Francia rt.
56. Latin személyes névmás.

18. SZ. REJTVÉNYSZELVÉNY

Név:

Foglalkozás:

Pontos cím:

LUDAS MATYI

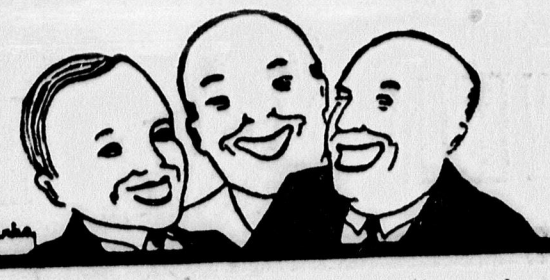

Link és Haduva

Link bejön a kávéházba.

Pincér: Parancsol Link úr, régen nem volt szerencsénk.

Link: Hi, hi, magának nem volt szerencséje. Látja nekem van.

Pincér: Hogy hogy kérem, talán tetszett nyerni az osztálysorsjegyen.

Link: Maga egy telepatikus fenomén. Tényleg.

Pincér: Igazán tetszett nyerni és mit.

Link: Oh hogyne, **nyertem... tapasztalatot.**

Haduva (közbeszól): Magának mindig van kedve viccelni.

Link: Nézze maga ne avatkozzon be az én dolgomba.

Link: Londonban is a beavatkozás ellen döntöttek, hát megkérhetem magát, hogy ne avatkozzon az én dolgomba.

Haduva: Mi a szösz maga annyira tájékozott, hogy a londoni tárgyalásokról is tud.

Link: Hogyne tudnék. Hisz tegnap is az **Édenben** kávéztam.

Haduva: Az **Édennel** kávézott? Ilyet mégse lódítson.

Link: Azt mondtam: az Édenben.

Haduva: Hisz **Éden** az angol külügyminiszter.

Link: Ahoz nekem semmi közöm.

Haduva: Dehisz az Édent emlegette.

Link: Igen **Édent, a kávéházat,** a pályaudvar mellett.

Haduva: Na maga egy javíthatatlan. Tegye lóvá az öregapját.

Link: Ne személyeskedjen. Inkább mondja meg, hogy állnak a japánok Keleten.

Haduva: Hát tudja, a dolog úgy áll, hogy a japánok a legmodernebb fegyverekkel vannak ellátva, repülőgépeik nagyszerűek.

Link: És állnak a repülőgépeken?

Haduva: Mi az, hogy állnak.

Link: Hát én azt kérdeztem, hogy állnak?

Haduva: Nézze ne froclizzon engem, mert úgy kupán vágom, hogy arról **koldul.**

Link: Hogy mondhat már ilyet, hiszen a **koldulás** be van tiltva. Inkább mondja meg azt az egyet, hogy vehetek e még zseblámpa **elemet.**

Haduva: Miért ne vehetne.

Link: Mert most mindig az elemek ellen beszélnek és megrendszabályozzák ezeket.

Haduva: Maga duvad, nem olyan elemekről van szó. A **szélsőséges** elemekről.

Link: Éppen ez az. Én a **szélső** zsebemben viselem a zseblámpát és benne az **elemet,** hát azt gondoltam.

Haduva: Maga őrült, a szélsőséges elem mondjuk a kaszás keresztes.

Link: Ne mondja. Ja persze, az a bizonyos Nánás.

Haduva: Micsoda Nánás?

Link: Pardon Szoboszló! vagy Kaba?

Haduva: Miről beszél maga.

Link: Hát a kaszáskeresztes vezérről. Sokat olvastam róla.

Haduva: Kötözni való bolond maga. Böszörmény az a kaszáskeresztes vezér.

Link: Böszörmény. Na hát akkor nem is tévedtem sokat. Legfeljebb husz harminc kilométert. Tudtam, hogy itt van valahol a megyében.

Haduva: Azt hiszem, maga engem ugrat. Jegyezze meg, hogy többet nem **felelek** egyetlen kérdésére sem.

Link: Aha, akkor maga egy felelőtlen elem.

Haduva (felragad egy széket): Mi vagyok én?

Link: Megmondom a jövő héten.

— Függöny. —

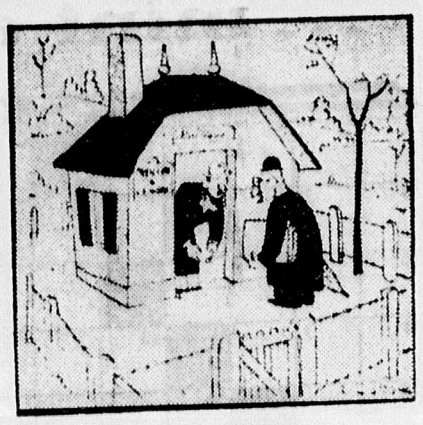

INGATLANÜZLET

Vevő: Nagyon kicsi ez a villa. Képzelje el, hogy meg akarok egyszer nősülni.

Ügynök: Kérem alássan, majd szállítok megfelelő méretű feleséget.

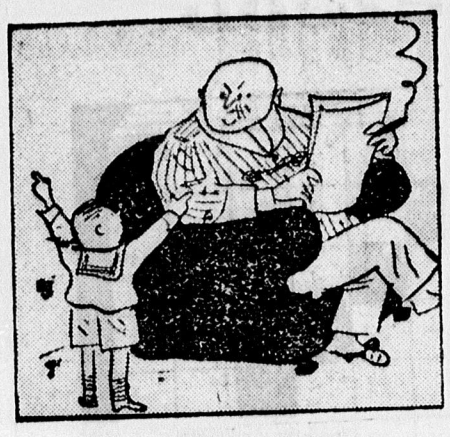

ZOLIKA KÉRDEZ

— Nagyapó, te is világbajnok vagy?

— Nem!

— Pedig a szakácsnő azt mondta, hogy te vagy a világ legutálatosabb kövér embere.

A SZIÁMI IKREK ÁLARCOSBÁLBA MENNEK

— Olyan pompás álarcot veszek magamra, hogy a tulajdon ikertestvérem sem fog felismerni...

ESKÜ

— Janikám, szeretsz?

— Szeretlek. Ha nem igaz, szakadjon le alattam az álvány.

Csak egy mosolyt

EZ IS EGY SZEMPONT

— Mi a kedvenc sportja?

— Az ökölvívás.

— Ön talán szintén bokszoló?

— Nem kérem, én fogorvos vagyok.

ÁLLATBARÁT

— Látod ott azt az embert?

— Ki az? — érdeklődik a leány!

— Nagy állatbarát. Reggeltől estig állatokkal van körülvéve. Szinte a tenyerén hordja őket.

— Talán tagja az állatvédő egyesületnek?

— Dehogy. Hentes.

ELKESEREDÉS OKA

— Miért vagy úgy elkeseredve, Bill?

— Mert a menyasszonyom Trieszből Hamburgba költözött.

— Na és ez is baj?

— Hát persze, hogy baj! Hamburgban már van egy menyasszonyom.

SKÓT VONAT

— Mi az, maguk fával fűtik a mozdonyt?

— Csak most, a vezető tudniillik sonkát füstöl a kéményben.

AZ ELLENKEZŐ

— Az a nő, akivel tegnap sétálni láttam, a kedvese volt?

— Ellenkezőleg — a feleségem.

MIÉRT FÉRFI AZ ELNÖK

— Hogy van az, hogy a Hölgyek Klubjának férfi elnöke van.

— Igen egyszerű. Az alapszabályokban az van, hogy az elnöknek legalább negyven évesnek kell lenni s a hölgyek közül senki sem vall be negyven esztendőt, így kénytelenek voltak férfi elnököt választani.

VADÁSZKALAND

Rövidlátó vadászok tanakodnak az erdőben:

— Én azt hiszem, disznó volt! — mondja az egyik vadász.

Erre aztán megszólal a hajtó:

— Hogy a gazdámra rálőttek, az még csak hagyján, de hogy sértegessék, azt igazán nem türöm!

A KASZÁRNYA UDVARÁN

Káplár: Mi a katonának első kötelessége, ha reggel fölkel?

Baka: Hogy este kitisztítsa a bakkancsát.

A FELESÉG SZÜLETÉSNAPJA

A férj gratulál a feleség születésnapján:

— — Kívánom neked, hogy 119 évig élj!

— Miért pont 119 és nem 120 évig? —kérdezi a feleség kíváncsian.

— Mert egy évet én is nyugalomban szeretnék eltölteni.

FÉRJEK EGYMÁS KÖZÖTT

— Hallotta? A feleségem feltalált egy törhetetlen anyagot.

— Ne mondja? És hogy jött arra a gondolatra, hogy ilyesmit előállítson?

— Eredetileg kuglófot akart sütni, és ez lett belőle.

ZSONGLŐR A PARKBAN

— Négy szék, összesen nyolcvan fillér jár...

ISKOLÁBAN

Az egyik iskolában történt ez a kedves eset:

A tanító felszólítja az egyik gyereket:

— Beszélj nekem valamit a régi magyarok fegyverkezéséről.

A fiucska hallgat.

A tanító segíteni próbál.

— Na? Na? Tegez!

— Kérlek szépen én erről sajnos nem tudok semmit.

KELTSEN FEL

— Julis, reggel kilenc órakor kelts fel.

— De nagyságos úr, hiszen már féltíz van!

— Igen? Akkor keltsél fel most nyomban.

A Debreczen rádióműsora

október 31-től november 6-ig

VASÁRNAP, OKTÓBER 31.

BUDAPEST I. 8.30: Hírek.

9: Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. Prédikál Ravasz László dr. püspök.

10: Egyházi ének és szentbeszéd a belvárosi plébánia-templomból. A szentbeszédet mise közben P. Bangha Béla S. J. mondja. Előadásra kerül Király Péter: Missa Sollemnis-e. Énekel a templom énekkara Harmat Artur vezénylésével. Orgonál Keresztv Jenő.

11.15: Evangélikus istentisztelet a Deák-téri templomból. Prédikál Raffay Sándor dr. püspök. Énekszámok a Dunántúli énekeskönyvből: 270., 256., a Himnusz és 290., Karének — Othmayr Gáspár: Az isten igaz biró (7. zsoltár). Énekel a Deák-téri evangélikus leánygimnázium egyházi énekkara, vezényel Kapi-Králik Jenö. Orgonál Zalánfy Aladár.

12.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

12.30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Rajter Lajos. — 1. Bach—Weiner: C-dur toccata. 2. Mendelssohn: Reformáció — szimfónia. 3. Charpentier: Olaszországi képek.

Szünetben kb. 13.10: „A megtakarított pénz elhelyezése." Koch János a Pénzintézeti Központ igazgatójának előadása.

14: „Tisza István prófétai lelke." Emlékezés halálának évfordulóján. Horánszky Lajos előadása.

14.15: Hanglemezek.

15: „Időszerü gazdasági tanácsadó." Székács Elemér gazdasági főtanácsos előadása. (A földmivelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata.)

15.50: Bodrics Béla és cigányzenekara muzsikál.

16.30: „A tejjel-mézzel folyó Kánaán." Leidenfrost Gyula dr. egyetemi tanár előadása. (Közművelődési előadássorozat.)

17: Gábor Zsuzsa énekel zongorakisérettel. 1. Rossini: A szevillai borbély — ária. 2. Gounod: Romeo és Julia — ária. 3. Erkel: Hunyadi László — Mária áriája. 4. Strauss János: Kék Duna keringő. 5. Delibes: A cadixi leány — ária. 6. Lányi Ernő: Bakonyi betyár dala.

17.30: „Zenélő doboz." 1. Zeler: A madarász — dal. 2. Gerhen: Elveszett boldogság — keringő. 3. Estebédnél — humoros dal. 4. Strauss József: Tavaszi lég c. operettből füttydal. 5. Lehár: Víg özvegy — operettrészlet. 6. Abt: Jó éjt, kedves gyermekem — dal. 7. Strauss Oszkár: Varázskeringő — keringő. 8. Fall: Elvált asszony — operettrészlet.

17.40: „A Fehér Háztól a farmig." (Az amerikai élet keresztmetszete.) Horváth Elemér dr. előadása.

18.10: Stefániai Imre zongorázik. Liszt művek. 1. Petrarca 103. és 104. szonettje. 2. Dante olvasása közben.

18.45: „A menekülő regény." Kállay Miklós előadása.

19.15: A rádió szalonzenekara. Vezényel Bertha István. 1. Vincze Ottó: Prelüd. 2. Albeniz: a) Barkarola; b) Torre hermeja. 3. Grieg: a) Chanson triste; b) Troldhaugeni nász. 4. Farkas Ferenc: a) Részlet „És Pippa táncol" c. dráma kisérőzenéjéből; b) Rachmaninov: Polichinelle 3. mü, 4. sz. 7. Gebhardt Rio: Maskarade — keringő.

20: Sporteredmények.

20.10: „A bor." Falusi történet 3 felvonásban. Irta Gárdonyi Géza. A népdalokat betanította Polgár Tibor. Kisér Vidák József és cigányzenkara. Rendező Csanády György.

Utána kb. 22.10: Hírek, sporteredmények.

22.30: A Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Polgár Tibor. 1. Goldmark: Sakuntala — nyitány. 2 Siklós Albert: Tükör — ábránd. 3. Kodály: Galántai táncok. 4. Kardos István: Magyar scherzo. 5. Zádor Jenő: Magyar capriccio.

23.30: Közvetítés a Metropol-szállóból. Virány László s jazzenekara játszik. Gáthy László énekl.

0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. 11: Unitárius istentisztelet a Koháry utcai templomból. — Prédikál Barabás István lelkipásztor.

15: Hanglemezek.

16.35: Bodrics Béla és cigányzenekara muzsikál.

19.15: „Hogyan rendeznek egy milliós várost." (Nagy Páris.) Bierbauer Virgil dr. előadása. (Felolvasás.)

20.05: A rádió szalonzenekara. Vezényel Bertha István. 1. Szirmai Albert: Táncos huszárok — nyitány. 2. Waldteufel: A legkedvesebb — keringő. 3. Losonczy Dezső: Rapszódia. 4. Armandola: Manók indulója. 5. Ravina: Kis bolero.

20.45: Hírek, sport- és lóversenyeredmények.

21.05: Hanglemezek.

RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS műsora a HAS 3 hivójeles adón, 19.52 m-es hullámhosszon, 15.370 kilocikluson 15—16 óráig, a HAT 4 hivójeles adón, 32.88 m-es hullámhosszon, 9.125 kilocikluson pedig 1—2 óráig.

KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MÜSORSZÁMOK: Droitwich 18.20 Roth vonósnégyes játéka. Berlin 19.45: Hangverseny, Rosvaenge énekével. Königsberg 20: Dostali Clivia. München 20: Smetana: Az eladott menyasszony, opera. Milano 21: Rendano: Consuelo, opera.

TÁNCZENE: Riga 21.15, Varsó 22.35, Oslo 22.15. Stuttgart 22.30, Hamburg 22.30, Bécs 22.30, Prága 22.30, Kalundborg 23.05, Paris PTT 24.

HÉTFŐ, NOVEMBER 1.

BUDAPEST I. 9.30: Hírek.

10: Egyházi ének és szentbeszéd a budavári koronázó főtemplomból. A szentbeszédet mise közben Gunda Jenő p. kam. hittanár mondja. Énekel a templom énekkara Sugár Viktor vezénylésével.

12.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

12.30: Hanglemezek.

13.30: „A rádió a magyar kultúra szolgálatában." (Felolvasás.)

13.45: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Dohnányi Ernő.

15.10: „Bujt az üldözött." — Bisztray Gyula dr. korrajza.

15.40: Hajdu István gordonkázik zongorakisérettel.

16.10: „Királyházától Muraszombatig." Kertész Manó nyelvészeti csevegése.

16.35: Süss Nándor rt. Polgári Lövészegyesület Dalkara. Vezényel Rezik Béla.

17.15: „ Szent Genovéva virraszt Páris felett." Elek Artur előadása.

17.45: Szalonötös. 1. Csajkovszkij: November az „Évszakok"-ból. 2. D'Ambrosio: Két novelletta. 3. Schubert: Menüett. 4. Debussy; Holdfény. 5. Mendelssohn: a) Gondoladal; b) Tavaszi dal. 6. Schumann: Alfató dal. 7. Raff: Cavatina. 8. Kreisler: Régi dal. 9. Newin: Narcissus. 10. Fehérvári: Keringő. 11. Huszka: A két veréb. 12. Szirmai: Suhogó selymek. 13. Szücs János: Szivárvány — keringő. 14. Saint—Saens: A hattyu. 15. Micheliö Ninna-Nanna — bölcsődal.

19: „Nemzetiségek a háboru előtt." — Szász Zsombor dr. előadása.

19.30: Hanglemezek.

Közben kb. 19.50: „Isten szántóföldje." P. Bangha Béla előadása.

20.30: Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Fridl Frigyes.

21.40: Hírek.

Halottak napja előestéjére való tekintettel a rádió további műsort nem ad.

0.05: Hírek, külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. 18: Német nyelvoktatás (Szentgyörgyi Ede dr.).

18.30: „Murillo." Farkas Zoltán előadása.

19: Farkas Sándor, az Operaház tagja énekel zongorakisérettel.

20.20: Hírek, lóversenyeredmények.

KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MÜSORSZÁMOK: Bécs 17.55: Parsifál, opera. Milano 21: Ábrahám: Viktória, operett. R Paris 21.30: Verdi: Rekviem.

TÁNCZENE: Berlin 22.30, Lipcse 22.30 Deutschlandsender 22.30, London 22.25.

KEDD, NOVEMBER 2.

BUDAPEST I. 9.30: Hírek.

10: Egyházi ének és szentbeszéd a belvárosi plébániatemplomból. A szentbeszédet mise közben Folba János prelátus, főesperes, tábori püspök mondja. Énekel a templom énekkara Harmat Artur vezénylésével. — Griesbacher: Requiem vegyeskarra. Orgonál Keresztv Jenő.

12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Időjárásjelentés.

12.05: Állástalan Zenészek Szimfónikus Zenekara. Vezényel Melles Béla. 1. Bach: A levegő leánya — finálé. 2. Meyerbeer: Hugenották — ábránd. 3. Járay István: Meditáció. 4. Rachmaninov: cisz-moll prelüd. 5. Sammartin: Andante (hegedűszóló Baré Emil.) 6. Puccini: Angelika nővér — ábránd.

Közben kb. 12.30: Hírek.

13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

14.40: Hírek.

15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

16.10: „Asszonyok tanácsadója." Arányi Mária előadása.

16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

17: „Az év halottai." (Felovasás.)

17.25: Sugár Viktor orgonál a budavári Koronázó Főtemplomból. — 1. Kesztler Lőrinc: Basso ostinato lugubre (bemutató előadás). 2. Lubrich: Holtak szigete. 3. MacDowel: Elégia. 4. Widor: Adagia. 5. Schubert: Halottak napján.

18: „A régi vizivárosi temető." Mesterházy Jenő előadása.

18.30: A rádió szalonzenekara. 1. Borodin: A kolostorban. 2. Noren: Aria religiosa. 3. Billi: Esti harang. 4. Rachmaninov: Elégia. 5. Micheli: Angelus. 6. Debussy: Intermezzo. 7. Haydn: Largo. 8. Liszt: Elégia. 9. Kodály: Adagio.

19.30: A Budapesti Ének- és Zenekaregyesület hangversenyének ismertetése.

19.45: A Budapesti Ének- és Zenekaregyesület hangversenyének közvetítése a Zeneművészeti Főiskola nagytermében. Vezényel Lichtenberg Emil. Közreműködik a Budapesti Hangversenyzenekar. Orgonál Zalánfy Aladár. 1. Mahler: Gyermeksirató (Kindertotenliedr). Énekli Basilides Mária, az Operaház tagja. 2. Brahms: Német requiem. A szoprán-szólót Báthy Anna, az Operaház tagja, a baritonszólót Tibor Zoltán énekli.

Szünetben kb. 21: Hírek.

Előadás után kb. 21.50: Időjárásjelentés.

22.45: Hanglemezek.

Halottak napjára való tekintettel a rádió további műsort nem ad.

0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. 18.30: A földmivelésügyi minisztérium mezőgazdasági félórája.

19.45: „Egy gyorsíró Londonban." — Margulit Livia előadása.

20.15: Hírek.

KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MÜSORSZÁMOK: R. Paris 21.30: Müller—Schubert: A szép molnárné. Bruxelles fr. 21.45: Gertler, vonósnégyes. Strasbourg 21.30: Opera. Luxemburg 22: Bach: Szt. János passio.

TÁTCZENE: London 22.30, Kalundborg 23.10, Droitwich 0.15.

SZERDA, NOVEMBER 3.

BUDAPEST I. 6.45: Torna.

Utána: Hanglemezek. 1. Kubányi György: a) Most kezdődik a tánc; b) Tulipános csárdás (Magyari Imre és cigányzenekara. 2. Delbaes: A sivatag dala (Paul Godwin és zenekara). 3. Hanfstaengel: Előre ifjuság — induló (Fuvószenekar). 4. Strauss József: Nyugtalan lelkek — keringő (Telefunken-zenekar). 5. Savoyai Jenő herceg induló (Mária Terézia 1. honv. gy. e. zenekara).

Kb. 7.20: Étrend, közlemények.

10: Hírek.

10.20: „Ahol a színjátszás úttörői alusznak." Irta Aksonyi Pál. (Felolvasás.)

10.45: „Mit viseljünk este." (Felolvasás.)

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12: Déli harangszó az egyetemi-templomból. — Időjárásjelentés.

12.05: Osváth Julia, az Operaház tagja énekel zongorakisérettel. 1. Charpentier: Lujza — ária. 2. Gounod: a) Tavaszi dal; b) Mireille — ária. 3. Hubay: A cremonai hegedűs — ária. 4. a) Kurucz János: Hervadó rózsa közt; b) Lavotta: Két baba; c) Zádor: Éjszaka; d) Gajári István: Tündérország; e) Kemény Egon: Szerenád; f) Noseda Károly: Piros rózsa.

12.45: Hírek.

13: A Mária Terézia 1. honvédgyalogezred zenekara. Vezényel Figedy Sándor. 1. Doppler: Ilka — nyitány. 2. Ganne: Huszár-kisasszony — keringő. 3. Leoncavallo: Bajazzók — ábránd. 4. Borsay: Kuruc nóták — egyveleg. 5. Popy: Keleti szivt. 6. Jaczkó: Palotás. 7. Óvári József: Szerencse fel — induló.

Közben kb. 13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

14.40: Hírek.

15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

16.15: Diákfélóra: „Rejtély-e az élet?" Méhes Gyula dr. előadása. (Felolvasás.)

16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

17: „A kézmüves-ipari termékek karácsonyi propagándája." Fluck István dr. iparügyi min. titkár előadása.

17.20: Magda Rusy zongorázik a magyar-osztrák művészcsere keretében. 1. Schubert: B-dur impromtu 142. mü. 2. Weber: Asz-dur szonáta. 39. mü, 2. szám.

18.: „Régi s mai emberek a Távolkeleten." Felvinczi Takács Zoltán dr. a Hopp Ferenc Keletázsiai Muzeum igazgatója.

18.30: Lugossy István tárogatózik, Vidák József és cigányzenekara muzsikál. Dalok: 1. a) Hej Rákóczi, Bercsényi; b) Te vagy a legény . . . c) Csinom Palkó. 2. a) Andrássy Katinka: Krasznahorka büszke vára; b) Dankó: Gyöngye violának; c) Nováki Sándor: Nagymajtényi sikon. 3. Bartók—Kodály gyüjtése: a) Elindultam szép hazámból; b) Ucca, ucca; c) A gyulai kert alatt. 4. a) Thegze—Gerber: Ha én gazdag lennék; b) Ákom Lajos: Magyar szerenád.

19.20: Az Operaház előadásának ismertetése.

19.30: Az Operaház előadásának közvetítése. „Tannhäuser." Dalmű három felvonásban. Szövegét és zenéjét szerezte Wagner Richárd. Fordította Várady S. Vezényel Berg Ottó. Rendezte Márkus László.

I. felv. után kb. 20.30: Hírek.

II. felv. után kb. 22: Hírek, időjárás-

jelentés
Előadás után kb. 23.15: Hírek francia és olasz nyelven.
23.25: Vécsey Ernő jazzenekara játszik Lányi László énekel a Royal-szállóból.
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.
BUDAPEST II. 18: Vidák József és cigányzenekara muzsikál.
18.30: Olasz nyelvoktatás.
19.30: „A gyerek." Molnár Ákos elbeszélése. (Felolvasás.)
20: A rádió szalonzenekara.
21.20: Hírek.
21.40: Hanglemezek.
RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS műsora a HAT hívójeles adón, 32.88 méteres hullámhosszon, 9.125 kilociklusón 1—2 óráig.
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MÜSORSZÁMOK: München 16: Linz Mária hegedül, Graveur énekel. Bécs 17.30: Erika Rokyta énekel. Bécs 19.35: Szimfónikus hangverseny. Lipcse 20: Rossini: Az olasz nő Algirban, opera. Prága 20: A bécsi filharmónikusok Bruno Walter vezényletével. Roma 21: Rendano: Consuelo, opera. Frankfurt és Stuttgart 24: Bizet: Dzsamilé, opera.
TÁNCZENE: Varsó 22.15, Stockholm 22, Berlin 22.30, Königsberg 22, Bécs 22.20, Kalundborg 23, Lipcse 23.

CSÜTÖRTÖK, NOVEMBER 4.

BUDAPEST I. 6.45: Torna.
Utána: Hanglemezek. 1. Vincze Zsigmond. Darutollas induló (Móra Ferenc és Kulinyi szövege) (Sebő Miklós). 2. Howgil: Weymouthi harangok (Királyi gárda zenekara). 3. Fürst: Katonainduló (Fuvószenekar) 4. Vollstedt: Vidám bajtársak — keringő (Columbia-zenekar). 5. Fucsik: Firenzei induló (Katonazenekar).
Kb. 7.20: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „A jó világítás az egészség és jókedv forrása." Irta Forbáth László. (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Időjárásjelentés.
12.05: Horváth Béla és cigányzenekara muzsikál.
Közben kb. 12.30: Hírek.
13.20: Ponos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: A rádió szalonzenekara. 1. Siklós Albert: Zenélő óra. 2. Ágai Dénes: Valsette. 3. Amadei: A forrás dala. 4. Aggházy Károly: Magyar esték. 5. Grieg: Norvég táncok (I., II., III.) 6. Leoncavallo: Mattinata. 7. Königsberger: Szerenád. 8. Lehár: Részlet a „Hercegkisasszony" c. operettből. 9. Fall: Keringő a „Madame Pompadour" c. operettből. 10. Taye: Szonettek. 11. Kondor Leo: A lélek hangja.
14.40: Hírek.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: „Háztartási tanácsadó." Sacelláry Györgyné előadása.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: „Méhészeti tanfolyam — I. rész" Valló Árpád gazdasági tanácsos, méhészeti főfelügyelő előadása. (A földmivelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata.)
17.30: Közvetítés hanglemezről. Schubert: Esz-dur zongorahármas.
18.10: Tóth Árpád verseiből előad Maróth Anni.
18.30: Jávor Sándor és jazzenekara játszik a Dunapalota-szállóból.
19: Közvetítés viaszfelvételről. (Szept. 21-i adásunk megismétlése.) „Az ezüstsirály." Operett három felvonásban. Irta Földes Imre. Zenéjét szerezte Buttykay Ákos. Rendezte Gyarmathy Sándor. Karnagy id. Stephanidesz Károly. Személyek: Pavlovits Szergej nagyherceg — Csóka Béla; Xénia nagyhercegnő — Kőszegi Teréz; gróf Cziráki Dániel. — Laurisin Lajos; Marietta — Orosz Vilma. Jakohitu márki — Sziklai József; Klementin — Hegedüs Mária; Kamarás — Leővey Leó; Kapitány — Lázár Tihamér; Tengerésztiszt; Kompóthy Gyula; Leontin — Péter Nóra; Adalbert — Pető Endre.
Utána kb. 21.15: Dohnányi Ernő második Beethoven-zongoraszonátaestje.
22: Hírek, időjárásjelentés.
22.30: Beszkárt-zenekar. — Vezényel Müller Károly. 1. Csajkovszkij: Ünnepi induló. 2. Thomas: Mignon — nyitány. 3. Strauss János: Átölellek emberiség. 4. Dohnányi: Falusi jelenet. 5. Godard: Bölcsődal — gordonkaszólót Vargha Ferenc játsza. 6. Müller Károly: Közjáték a „Klára" c. operából. 7. Steuhanidesz Károly: Farsang. 8. Grossmann: Csárdás a „Vajda szelleme" c. operettből.
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.
BUDAPEST II. 17: Hanglemezek.
18: Jávor Sándor jazzenekara játszik a Dunapalota-szállóból.
18.30: Angol nyelvoktatás.
19: „Az olasz renaissance társadalma." Mérei Gyula dr. előadása.
19.30: Tull Ily gordonkázik zongorakisérettel. 1. Gaillard: Szonáta. 2. Schubert: Litánia. 3. Moszkowski: Guitarre. 4. Popper: a) Áhítat; b) g-moll mazurka. 5. Paradis: Sicilienne. 6. Chopin: a- moll keringő.
20.15: Hírek, lóversenyeredmények.
20.40: Lakatos Flóris és cigányzenekara muzsikál. Kubányi György énekel. Dalok: Pete Lajos: Szép az erdő; Ráday László: Csak ne kéne halottak napján (Magyarádi szövege); Murgács: Dér hullott már a rózsára (Hegyi István szövege); Korcsmárosné lánya Trézsi; Hajlik a rózsafa (népdalok); Zách István: Édesanyám (Hegyi István szövege); Mihály László: Fecskemadár (Selymesi szövege); Este virágzik a repce (népdal); Magyar László: Akinek a szive; Nincs magasabb; Elment a lány; Viszik a menyasszony; Három bokor saláta (népdalok); Mátyás József: Ha látom a fergeteg elejét; Kubányi György: Tagadom, tagadom.
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MÜSORSZÁMOK: Pozsony 19.15: Charpentier: Lujza, opera. Bukarest 20: A filharmónikusok hangversenye. Hilversum 20.55: Hangverseny. Strasbourg 21.30: Velence, opera. Luxemburg 22.30: Szimfónikus hangverseny Delmár Rózsával.
TÁNCZENE: Varsó 21, Lipcse 22.30, Lyon 22, Luxemburg 23.55, Kalundborg 23, London 23.25.

PÉNTEK, NOVEMBER 5.

BUDAPEST I. 6.45: Torna.
Utána: Hanglemezek. 1. a) Andor: Lent a faluvégén; b) Lengyel: Vajdának a szép leánya (Magyari Imre és cigányzenekara). 2. Gallo: A kakas és a tyuk — polka (Harmonikazenekar). 3. Fucsik: Az ezred fiai — induló (Katonazenekar). 4. Waldteufel: Espana — keringő (Géczy Barnabás és zenekara). 5. Fürst: Isonzo-induló. (Fuvószenekar.)
Kb. 7.20: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „Tompa Mihály Graefenbergben." Irta Nagy Sándor dr. (Felolvasás.)
10.45: „Hasi fájdalmak a gyermekkorban." Irta Kesztler Tivadar dr. (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Időjárásjelentés.
12.05: Szmirnov Szergej balalajkazenekara.
Közben kb. 12.30: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: A rendőrség fuvószenkara. Vezényel Szőllősy Ferenc.
14.40: Hírek.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: Diákfélóra: „A kinai köztársaság." Irta dr. Wehner Józsefné. (Felolvasás.)
Utána: Ifjusági közlemények (Felolvasás.)
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: Bach J. S.: h-moll szvit (Callimachos). Fuvolán előadja Meiszner János, zongorán kíséri Polgár Tibor.
17.30: „Arabok." Ferenczi Sári előadása.
18: Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel. Bornemissza Mihály. Horváth Károly és Michnay Ödön.
Szünetben: Sportközlemények.
19.15: A rádió külügyi negyedórája.
19.30: Karácsonyi Margit magyar nótákat énekel, kiséri Sárai Elemér és cigányzenekara. Dalok: Sándor Jenő: De szomorú ember lettem (Jávor szövege); Garami Béla: Bementem a patikába (Herodekné szövege); Fráter Lóránd: Ott ahol a Maros vize; Hubay Jenő: Minek turbékoltok (Szabolcska szövege; Bányai: A mi kicsi templomunkban (Marcali szövege); Reményi Béla: Szines gyöngykaláris (Wachutka szövege); Kádas György: Kék a buzavirág; Huszka: Bujdoklva járok (Endrődy szövege); Szávozd Richárd: Őrizek egy imakönyvet (Karafiáth szövege); Repül a szán (népdal); Eresz alatt fészkel a fecske (népdal); Balázs Árpád: Mit keres a temetőben; Nádor József: Kár valakit visszahívni (Magyarádi szövege). Szigligeti: Szép a babám fekete szeme(Holy szövege); Váradi Aladár: Csalj el édes . . .
20.20: Vágóné Margit és Vendrey Ferenc előadóestje. Rendező Barsi Ödön. 1. Régi, halk menüett. Verses játék 1 felvonásban. Irta Hárs László. Személyek: Nagyapó — Vendrey Ferenc; Nagyanyó — Vágóné Margit; Ilonka — Móricz Lili; Pista — Primusz István. 2. Aranyos öregek. Színmű 1 felvonásban. Irta Móricz Zsigmond. Személyek: A néni — Vágóné Margit; György bácsi — Vendrey Ferenc; Miska bácsi — Réthey Lajos; János bácsi — Árkossy Vilmos; Leány — Móricz Lili; Fiu — Primusz István.
21.10: Hírek.
21.30: Melles vonósnégyes.
22.40: A rádió szalonzenekara. 1. Offenbach: Orfeusz az alvilágban — nyitány. 2. Zakál Dénes: Éjféli szerenád. 3. Waldteufel: Estudiantina. — keringő. 4. Hruby: Operettmámor — egyveleg. 5. Hubay: Alkonyat (a hegedűszólót B. Fehér Miklós játsza. 6. Liszt—Weiner: XIII. rapszódia. 7. Kálmán: Ördöglovas — egyveleg. 8. Szirmai: Galopp.
Közben kb. 23: Hírek angol nyelven.
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.
BUDAPEST II. 18.50: Gyorsirótanfolyam. (Szlabey Géza.)
19.35: 1. Utcai rádió. 2. Pont és ellenpont. Kabdebo Erna csevegése. (Felolvasás.)
20: Hírek.
20.30: Hanglemezek.
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MÜSORSZÁMOK: R. Paris 18: Magyar vonósnégyes játéka. Varsó 20: Filharmonikusok hangversenye. Oslo 20.15 Bajazzók. Riga 20.15: Csajkovszkij: V. szimf. Milano 21: Malipiero: Il festino, opera.
TÁNCZENE: Lahti 20, Varsó 22.05, Deutschlandsender 22.30, Köln 22.30, Frankfurt 22.30, Kalundborg 23.10, London 23.25, Luxemburg 24.

SZOMBAT, NOVEMBER 6.

BUDAPEST I. 6.45: Torna.
Utána: Hanglemezek. 1. Fricsay Richárd: Járjatok be minden földet — induló (Mária Terézia 1. h. gy. e. zenekara). 2. Dieker: Cseresznyevirágok ünnepe — intermezzo. 3. Fleutebein: Német katonainduló. 4. Straus József: Dynamidák — keringő (Telefunken-zenekar). 5. Fucsik: Gladiátorok felvonulása — induló (Berlini filharmónikusok).
Kb. 7.20: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „Somlay Károly elbeszélései." (Felolvasás.)
10.45: „Mit nézzünk meg?" A Szépmüvészeti Muzeum Lotz Károly képeit ismerteti B. Bakay Margit. (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Időjárásjelentés.
12.05: Országos Postászenekar. Vezényel Eördögh János. 1. Kéler Béla: Romantikus nyitány. 2. Kiss Angyal Ernő: Magyar hangulatkép. 3. Lehár: Éva — keringő. 4. Eördögh János: Tangószerenád. 5. Farkas Ferenc: Részlet a „Menekülés a millick elől c. hangosfilmből. 6. Strauss: Déli rózsák — keringő. 7. Ruszinkó Nándor: Keleti szvit. 8. Garami Béla: Nótacsokor. 9. Turay Mihály: Turul-induló.
Közben kb. 12.30: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: Hanglemezek.
14.40: Hírek.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: „Medvebácsi." Surányi Kálmán meséje. 16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: Kondor Leó és Polgár Tibor két zongorás jazzműsora.
17.30: „A magyar kávé birodalmában." Közvetítés a Franck-malátakávégyár telepéről. Beszélő Budinszky Sándor.
18.10: Csorba Gyula és cigányzenkara muzsikál.
19: „A dolovai nábob leánya." Színmű 5 felvonásban. Irta Herczeg Ferenc. Rendező: Gyarmathy Sándor.
Utána kb. 20.45: Hírek.
21: „Aranyérmes dalosok — aranyérmes dalárdák ünnepélye." Közvetítés a miskolci Zeneiskola dísztermében. 1. Hiszekegy. Énekli a Miskolci Daláregylet. 2. Megnyitó beszéd. Elmondja Halmay Béla dr. polgármester, a Törvényhatósági Dalos Bizottság elnöke. 3. Hollóssy Kornél: Holdkelés (Balázs Győző szövege). Énekli a Miskolci Daláregylet. 4. A miskolci dalárdák huszonöt arany érmes dalosának „Arany-emléklap"-ját átadja Balázs Győző, a Törvényhatósági Dalosbizottság igazgatója. 5. Pogatschnigg Guido: A fenyők éneke (Balázs Gy. szövege). Énekli a Miskolci Máv. Mozdonyvezetők Dalköre.
21.55: Időjárásjelentés.
22.05: Közvetítés a Spolarich-kávéházból. Kertész Miklós jazzenekara játszik.
23: Az Ostende-kávéház 24 tagu cigány gyerek zenkara muzsikál, Kalmár Pál énekel. Dalok: Mihály: Fecskemadár. (Selymesi szövege). A csizmámon nincsen kéreg (népdal); Sándor Jenő: Van egy szőke asszony (Jávor szövege): Kertész Zsigmond: Száll a vadgalamb; Hevesi József: Tatai csárdás (Kovács szövege): Az a szép, az a szép (népdal); Bodrogi Zsiga: Sej-haj tubicám (Szántó Gyula szövege).
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.
BUDAPEST II. 17: A Szociális Misszió Társaság előadása. Farkas Edit alapító főnökasszony: Missziós üzenetek.
18.05: „Népdalok és néptáncok Amerikában." Grill Lola előadása hanglemezekkel. (Felolvasás.)
18.30: A földmivelésügyi Minisztérum mezőgazdasági félórája.
19: Nermi Mária énekel zongorakisérettel.
19: A rádió szalonzenekara. 1. Coates: A tréfacsinálók — nyitány. Delibes: Lakmé — hindu balett. 3. Jacobi: Miami — keringő. 4. Liszt: XII rapszódia. 5. Poldini: Rózsák. 6. Eilenberg: Gyöngyvirágok — idill. 7. Korngold: Egyveleg Strauss müveiből. 8. Kigyósi Árpád: Szerelmi üdvözlet. 9. Liszt: Mazurka brillante.
21: Hanglemezk.
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MÜSORSZÁMOK: Zágráb 20: Opera. Prága 21.15: Nedbal: A vincellér menyasszonya. Luxemburg 22.10: Szimf. hangverseny. Fauermann csellomüvésszel.
TÁNCZENE: Bukarest 20.15, Kalundborg 20, Lahti 21.10, Riga 21.15, Stuttgart 22.30, Stockholm 22. Berlin 22.30, Lipcse, 22.30, Köln 22.30, Hamburg 22.30, Prága 22.30, Frankfurt 22.30, R Paris 24.

ANGOLBAN MINDENNAP
HALÁSZLÉ, szálkanélküli rán!ott ponty.

Rejtélyek a Hungária és az Apolló mozgó körül

Hogy is áll a trösztösités dolga?

A napokban a szerkesztőségi posta közérdekű levelei között kaptunk egy »Több mozilátogató« aláírásút, melynek írói érdekes kérdéssel fordultak szerkesztőségünkhöz. Arra kértek bennünket: **fejtsük meg, mi az oka annak a rejtélynek, hogy az Apolló mozgó kevés kivétellel állandóan gyenge műsorral játszik, míg a Hungária mozgóban sorra olyan filmek kerülnek bemutatásra, melyeket jórészt a fővárosi siker fémjelez?** Hogyan lehet az, hogy egyik debreceni mozgószinházban kiválogatva a jobb darabok kerülnek bemutatásra, míg a másikba hasonló módon gyenge, vagy középszerű filmek? És történik ez két debreceni moziban, **melyek állitólag konkurrensként állanak egymással szemközt.**

Olvasóink kérdésére, de azért is, mert **a felvetett kérdés tisztázása valóban közérdeket szolgál,** szívesen szolgálunk néhány magyarázattal. Bár **nagyonsok olyan jelenséggel találkozunk e ponton, melyet inkább sejteni lehet, mint mazni....**

A mozilátogatók által rejtélyként emlegetett jelenség csupán addig rejtély, míg rá nem mutatunk azokra a dolgokra, melyek igazolni látszanak azt a széltében, hosszában rebesgetett tényt, hogy **a Hungária és Apolló mozgók kö.apcsolat van...**

Melyek ezek a kapcsolatok, amiről a beavatott mozipublikum beszél?

Először is, — ha a szóbeszédnek hinni lehet — az a konkurencia a Hungária és az Apolló mozgók között nem lehet olyan félelmetes... **Sőt!** Ezt látszik bizonyitani, hogy a két mozgószinház között »**műsor**-egy« van... Vagyis közösen köthetnek filmet, cserélgethetik egymás műsorát az egészséges üzleti vetélkedés, a fejlődést eredményező verseny nagyobb dicsőségére...

A mozisok, mikor a filmkölcsönzőtől filmeket kötnek le, nem kapnak meg egy-egy slágerdarabot, bombasikert jelentő filmet magában. **Az élelmes kölcsönző egy kitünő filmhez öt-hat gyengébb darabot, ugynevezett »salátát« is elsóz. Ezek nélkül nem is adja a nagy filmjét...** Már most ezt a műsoregyezményt használja ki ügyes húzásként a Hungária mozgó. **A filmek javát igyekszik a Hungáriaban lejátszani, míg a gyengéket, középszerűket, a »salátát« nemesen egyszerű gesztusal átpasszolja az Apolló mozgónak.** Néha, igaz megtörténik, hogy csődöt mond az elgondolás, váratlanul gyengének bizonyul a nagy sikernek várt film is, ennek oka azonban részben az, hogy a vidéki közönség izlése gyökeresen más mint a fővárosié, — tegyük sietve hozzá: sokkal egészségesebb — részben pedig az, hogy a szakértelem is csődöt mond olykor.

A Hungária mozi tehát ügyesen megoldja így a kérdést a maga javára. **Az érthetetlen csupán az, hogy ha az Apolló mozgó és Hungária között semmiféle trószt, vagy egyébb nexus nincsen, mert ugyebár ilyen nincs? akkor hogy lehet egy mozi annyira az öngyilkosságig engedékeny a saját rovására, hogy a gyenge filmeket mindig át hagyja tolni s a konkurensnek szemrebbenés nélkül hagyja játszani a legjava darabokat...** Hát ha ez műsor egyezmény, úgy **igen különös, egyoldalú egyezmény lehet...** olyan angyali engedékenység az egyik fél részéről, mely előtt a mi önző, érdekhajhász korunkban néma tisztelettel kell megállanunk, hogy **aztán sietve a mesék világába utaljuk.**

De van itt más furcsaság is...

A Hungária mozgószinháznak van bizonyos **Paulovits** Pál nevü felelős üzemvezetője. Paulovits Pál valóban sürög, forog, intézkedik a Hungária mozgószinházban, kétségtelenül betölti hivatalosan bejelentett tisztét... Eddig rendben is van a dolog. **Ugyanakkor azonban ugyanez a Paulovits Pál a konkurens Apolló mozgószinház engedélyesének, a Keresztény Ligának is megbizottja...** Egy személyben. Itt üzemvezető, ott megbizott. És mindezt összeférhetetlenség nélkül. Ezt csinálja utánna valaki.

Ennek ellenére a Hungária mozgószinház és Apolló mozi élénken tiltakozik a trösztösítés gyanuja ellen. Lehetséges, hogy nekik van igazuk és nem azoknak, akik azt tartják, hogy a fenti helyzet — a gyenge filmeknek az Apollóba át

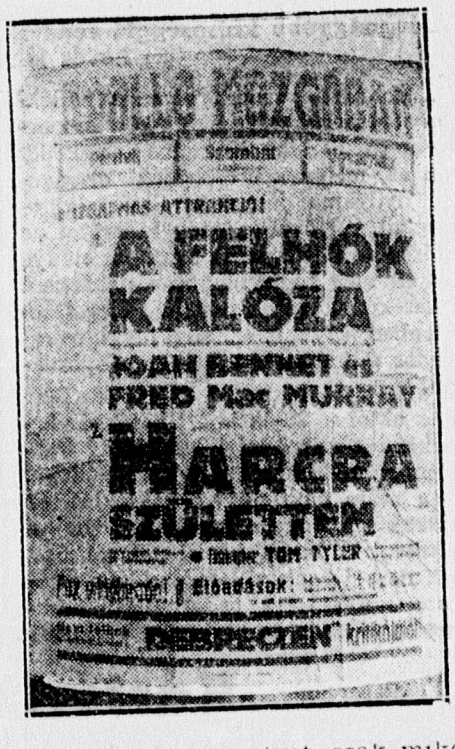

csoportositása, melyet, csak mikor ezek a darabok kifogytak, szakit meg egy-egy jobb kép... továbbá Paulovits Pál üzemvezetősége és megbizotti tiszte, — nehezen képzelhető az erősen tiltott trösztösítés gyanuja nélkül... Mindenesetre azonban az egész annyira titokzatos és homályos, hogy **nem lenne céltalan a felügyeleti hatóságok részéről ezeknek a jelenségeknek alapos kivizsgálása...**

Magunk részéről ezenkivül **azzal is alátámasztva érezzük a trösztösítés gyanuját, hogy mikor a Hungária bennünket**

tárgyilagos és mindig csak a közönség érdekeit szem előtt tartó kritikánkért eléggé izléstelenül és ildomtalanul támadott,

akkor az ellenünk szóló, támadó mondatokat, mint a képen is látható, a kifelé konkurensnek mutatott Apolló mozgó plakátja is hozta — ugyanazzal a szöveggel... Megengedjük, de az már aztán igazán nehezen feltételezhető, hogy az Apolló mozgó, mely nem egy érdekeltségbe tartozik a Hungáriával, még is beleavatkozzon abba az ügybe, mely legfeljebb a Hungáriának lehetett érdeke, problémája, vagy sérelme.

Részünkről csak ennyi felvilágositást adhatunk azoknak, akik kivánesiak a Hungária—Apolló rejtély megfejtésére. **Ezt a rejtélyt megfejteni végeredményben nem mi vagyunk hivatottak, hanem a mozgószinházak felügyeleti hatóságai, akik éppen a helyzet tisztázása érdekében bizonyára meg is teszik a szükséges lépéseket, hogy ez által minden gyanusitástól mentes tisztultabb levegőt, egészségesebb helyzetet teremtsenek a debreceni mozifronton.**

INGYEN KAPJA
HA KÉRI,
MOST MEGJELENT
100 OLDALAS
ILLUSZTRÁLT KÉPES NAGY
ÁRJEGYZÉKÜNKET

Debrecen sz. kir. város adóhivatala 1900/1937. aü.

HIRDETMÉNY

Felhivja a városi adóhivatal a város adózó közönségét, hogy az 1937. év IV. évnegyedére esedékes együttesen kezelt közadó tartozását 1937 november hó 15. napjaig befizetni el ne mulassza. A befizetés naponként a hivatalos órák alatt a városi adópénztárnál, vagy pedig a 31713 számú postatakarékpénztári befizetési lap útján eszközölhető.

A befizetést elmulasztók ellen a határidő lejárta után a hivatal behajtási eljárást indit.

Debrecen, 1937 október hó 26.

Városi adóhivatal.

Autótulajdonosok figyelmébe!
Megnyilt
Piac ucca 60. szám alatt
az uj legmodernebbül átalakitott
„KözpontiGarage"
KÖZPONTI FÜTÉS! KÜLÖN BOXOK! ELŐZÉKENY, PONTOS KISZOLGÁLÁS! ÉJJEL-NAPPALI SZOLGÁLAT! NAPI ÉS HAVI OLCSÓ BÉRLETEK!
Tulajdonos:
Szikszay Sándor
Telefonok: éjjel-nappal 12—45, 17—70

SZENDRŐ
Batthyányi-utca 22. szám.
P 925·—
10 éves gyári garancia, kényelmes részletfizetés.

A debreceni bombamerénylő a gaztett előtt néhány héttel Jorga professzor székhelyén tartózkodott

Eddig ismeretlen részlet a bombamerénylet előzményeiről

Miklóssy István görög katolikus püspök halála ismét felidézi az ellene elkövetett bombamerénylet megrendítő emlékét. A bombamerénylet részletei még ismeretesek a debreceni közönség előtt, de még így is érdeklődésre tarthat számot Mikes Imre erdélyi írónak »Erdély útja Nagymagyarországtól Nagyromániáig« című nagy feltűnést keltő művének az a fejezete, mely a debreceni bombamerényletről szól. Mikes Imre, miután felidézi a bombamerénylet lefolyását, a következőket írja a szóban forgó fejezetben:

*

»A nyomozás már az első stádiumában is azt tételezi fel, hogy a pokolgép valami román elgondolás eredményeképpen tette meg az útat Debrecenig. Ez a feltevés kézenfekvő: a Debrecenben székelő hajdúdorogi görög katolikus püspök körül már hosszú ideje dúl a harc. A román álláspont szerint a magyar kormány csomó román községet csatolt a hajdúdorogi püspökséghez kimondottan azzal a célzattal, hogy a lakosságot elmagyarosítsa.

De már az első órában tárgyi bizonyíték is felmerül. Kiderül, hogy a *bomba bárányborba volt burkolva.* S ez a bárányból egy olyan bekecsnek a darabja, amilyent a románok szoktak hordani.

A nyomozás lázas erővel folyik s egy hét mulva már ismerik a tettes nevét. Az egyik *Catarau*, a bukaresti egyetem hallgatója, a másik egy *Kirilow* nevű orosz, aki a pánszláv propaganda szolgálatában áll. A nő, aki a levelet megírta, brassói. Neve: *Salamon* Mariska. Catarau barátnője. Anyja román, lánykori neve Avram Anna.

A budapesti és a bukaresti rendőrség között igen feszült a hangulat, mert a tettesek elmenekültek s ezt Budapest hibáztatja. A románok hevesen tiltakoznak ama vád ellen, hogy a bombamerénylet miatt ódium hárulna reájuk. Ellenben a *Dimineata* című lapban nagy riport jelenik meg, melyből kiderül, hogy *Catarau a merénylet előtt néhány héttel Jorga professzornak, a romániai irredenta vezérének székhelyén, Valeni de Munte-ben tartózkodott.*

Világszerte nagy a felháborodás a pokolgép miatt. A bukaresti lapok megállapítják, hogy a túlzó irredenták könnyelműen barátkoznak és társai is voltak. Hogy jön — kérdi a Dimineata — egy olyan Catarau-féle ember Valeni de Munte-be?

Egyébként a debreceni merénylet nem állott egyedül. Egy évvel a trakus explózió előtt valaki dinamittal felrobbantotta a brassói Cenk-hegyen levő Árpád-szobrot is.

Ekrazitos, dinamitos a levegő.«

*

Mikes Imre adataiból is, melyeket eredeti román forrásmunkák adatai alapján gyüjtött össze, kitűnik, hogy a debreceni bombamerénylet szálai Romániába vezettek ama román túlzó körökhöz, kik mindent elkövettek, hogy Magyarországot aláaknázzák. Maga az idézett könyv írója ugyan azt jegyzi meg, hogy még a fent jelzett kapcsolat ellenére sem lehet feltételezni Jorga Miklósról azt, »hogy a leghalványabb sejtelme is lett volna« a debreceni pokolgépről, de ha Jorgának nem is volt tudomása, bizonyosan tudomása volt más román túlzóknak, kik ezzel a bombával adták véres nyitányát a négyéves háborúnak.

MERANO szálloda
Budapest-Belváros
IV., Bécsi-utca 2.
Központi fűtés -- Folyómelegvíz
Ujonnan renovált, barátságos szobákkal, kitünő konyhával, igen mérsékelt árakkal várjuk i. t. Vendégeinket.
Hosszabb tartózkodásnál óriási árengedmények
Kérjen árajánlatot!

Levélpapirok - Irodaszerek
Zenemüvek - Hangszeráruk
Hegedü, Brácsa, Celló, Mandolin, Gitár hurok olcsó árban és nagy választékban kaphatók
Bőhm István
Kossuth-utca 2. (Városháza)

7580 kerékpárt jelentettek be Debrecenben

A legnagyobb külsőséggel rendelkező Debrecen városában aránylag kevés kerékpár van

A debreceni rendőrségen a napokban járt le a kerékpárok kötelező bejelentése. Rendkívül fontos intézkedés volt ez, melynek értelmében országosan nyilvántartják a kerékpártulajdonosokat. A jövőben fog kiderülni az intézkedés üdvös volta s számos előnye mellett meg fogja alaposan nehezíteni a kerékpártolvajok dolgát. Főleg Debrecenben lényeges ez, ahol országos rekordot állítottak fel kerékpárlopásokban.

Az október 25-én lejárt kerékpár bejelentési kötelezettségi határidőig Debrecenben 7580 kerékpárt jelentettek be. Ez a szám nem nagy, ha tekintetbe vesszük azt, hogy a kerékpár főleg a külsőségi emberek közlekedő eszköze, akik nem járnak villamoson és autóbuszon. Külsősége pedig vitathatatlanul az összes vidéki nagyvárosok között Debrecennek van a legnagyobb. Mégis a bejelentett kerékpárok száma a debreceni minden nagyobb vidéki városban úgyszólván felülmulja. Szegeden jóval több kerékpár van 10.000-nél, de aránylag Miskolcon, Pécsett is többet jelentettek be, mint Debrecenben.

Az a vélemény alakult ki, hogy Debrecenben még nem jelentettek be a gyakori felhivás és szigorúan megszabott határidő ellenére sem minden kerékpárt. Pedig a rendőrök szigorú utasítást kaptak, hogy a kerékpárosokat igazoltassák s akik nincsenek a bejelentési irat birtokában, annak a rendőrségen kell igazolnia a kerékpár tulajdonjogát.

Kártérítési per egy „elrontott" kosztüm miatt

Hogyan lesz a »cuki« kosztümből elrontott kosztüm

Tegnap a debreceni járásbíróság egyik tárgyaló terme úgy nézett ki, mint egy női divatszalon. Egyik nagyvarroda tanulólánya vállán egy csinos női kosztümöt tartott kezében, míg egy elegánsan öltözött fiatal nő ennek a kosztümkabátnak szövetmaradványait hozta magával.

Az történt ugyanis, hogy egy debreceni uriasszony megbízott egy debreceni nőivarróüzemet, hogy egy kosztümöt alakítson át lányának. Készítsen belőle kisebbet. A varrónő elvállalta a munkát, de állítólag az derült ki, hogy a kosztüm nem sikerült, mert azt elszabták, szük lett és mint az uriasszony panaszolja, nem lehet viselni. Ezért a felperes uriasszony 20 pengőt követel az elrontott ruháért.

Dr. Furmann Béla polgári bíró tárgyalta a keresetet. A tárgyalás, amely bővelkedett humorban és izgalmakban a következőképpen folyt le.

A felperes állítása szerint ez év tavaszán a divatszalon tulajdonsnőjének átadott egy szétbontott női kosztümöt, hogy abból leányának készítsen kosztümöt. Az alperes elvállalta és mint a felperes állítja, kijelentette, hogy abból szép és »cuki« kosztümöt varr. De a kosztüm ennek ellenére nem sikerült, mert az szük lett s a szép leány nem tudta hordani. A ruha árát így a felperes nem is fizette ki, hanem új kosztümöt, vagy 20 pengőt követel.

Másképpen beszél a varrónő. Kijelentette, hogy ő figyelmeztette a felperes leányát, hogy abból csak egy kosztümkabát telik ki, vagy pedig egy ruha. De a leány ragaszkodott a kosztüm elkészítéséhez, ami így nem is sikerülhetett.

Tárgyalás már volt az ügyben és akkor a felek kérésére megbízták Bárdos Bijou nőidivat szalon tulajdonosát, hogy szakértő legyen a perben.

Bárdoss Bijou kijelentette, hogy szerinte a hozott anyagból csak egy kosztümkabátot lehetett anyagból készíteni. Egy új kosztüm készítése 2 és fél méter anyagot igényel. Ami a ruhaanyag értékét illeti kijelentette, hogy ujonnan körülbelül 35 pengő értéket képvisel. Minthogy használt anyag volt ez az új értékének felére csökkent.

Sok tanut hallgatott ki a bíróság. A tanuvallomások megoszlottak. A varrónő alkalmazottai eskü alatt vallották, hogy jelen voltak azon a tárgyaláson, mikor a főnöknőjük kijelentette a felperesnek, hogy a hozott anyagból csak egy kabát telik.

A felperes tanui ezzel szemben azt állították, hogy jelen voltak a varrodában, mikor a varrónő azt mondotta: »cuki kis kosztümöt csinálok ebből az anyagból Ancika«.

A tárgyaláson több rendbeli rendreutasításban volt része az alperes varrónőnek, mert éles szóval tiltakozott a terhelő tanuk vallomása miatt. Ekkor a bíró erélyesen rászólt, hogy ha így viselkedik, el kell hagyni a tárgyaló termet. Erre a varrónő hangosan sírni kezdett és az egész tárgyalást végig sirta.

Kihallgatták a tárgyalás végén a két szemben álló felet is, akik eskü alatt megmaradtak eredeti vallomásuk mellett.

A perbeszédek elhangzása után a bíróság a következőképen ítélt. Kötelezte az alperest 12 pengő kár megfizetésére és elmarasztalta a perköltségekben is, ami a szakértői díjjal együtt 16 pengő.

Az ítélet elhangzása után a varrónő hangosan sirva fakadt és a folyosón éles szavakkal támadt a terhelő tanukra és hangosan kijelentette, hogy »szégyeljék magukat, hazudtak.

Többen a megsértettek közül azonnal bementek a tárgyaló terembe, ahol jelentést tettek a nem várt inzultusról.

M. kir. 1. Számú Körzet Közétkezési Bizottság.
VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETMÉNY

A m. kir. 1. számú körzeti bizottság részére az 1938. évre szükséges marhahús, sertéshús, sertészsír, szalonna, fűszer és tej szállítására 1937. évi november hó 17-én reggel kilenc órakor a közétkezési bizottság irodahelyiségében versenytárgyalás tart.

A pályázók írásbeli ajánlatukat zárt borítékban a fentjelzett időre Debrecen, Hajúdlaktanyában a közétkezési bizottságnak adják be, hogy a Szállítási Feltételek Füzete megtekinthető és bővebb felvilágosítás nyerhető naponta 8—12 óráig.

Később érkezett pályázatok figyelembe nem vehetők.

M. kir. 1. Számú Körzet Közétkezési Bizottság.

x Grünfeld S. angol és francia női divatterme, Piac u. 58. I. em. Elsőosztályu munka, előzékeny kiszolgálás, pontos szállitás.

SZENTANNA PUSZTAI TEAVAJ
naponta frissen ismét csak
Monokynál (Esterházy lerakat)
Piac ucca 30. Telefon 21—49. kapható.
Sajtok, szardiniák, compótok, főzelék- és huskonservek a legnagyobb választékban!

Pécsi koksz, tojásszén a legmagasabb hőértékü
magyar tüzelőanyag, Kapható a képviseletnél
Bódy Pál, Hunyadi-utca 20. Telefon 14-89.

Koszoru került Surgoth Jenő sirjára

A balatonszabadii temetőben helyezték tudvalevően sírba a nyáron megejtett exhumálás után Surgoth Jenő hányatott holttetemét. A sírra nem helyezett senki koszorút és minden dísz nélkül beborult a szegényes sír a balatonmenti temetőben.

Mostanában felkeresték az elhagyott sírt Surgoth Jenő debreceni barátai. Megható, hogy ezek a barátok látván a sír elhanyagolt voltát, **maguk felhantolták rajta a földet** és koszorút helyeztek rá ezzel a felírással:

»Szerettünk és szeretünk — Nyugodj békében.«

A kegyeletes aktus után elmondtak egy rövid imát a barátért, ki tévedésért már halálával megbűnhődött.

Fényképfelvételt is csináltak Egyik az elhagyott sírt mutatja, másik a sírt a díszes koszorúval.

— = —

Debreceni cigányprimás romantikus szerelmi története egy orosz hercegnővel

Zemplény Müller Béla.

Az egész olyan, mint egy érdekes regény a régi jó romantikusok korából. Regény, amit egy égő szemű, fekete hajú cigányprímás vonója lángbetükkel írt az éjszaka fekete lapjára... Mert a legszebb, legérdekesebb regények az éjszakában születnek meg... Esetleg Pesten, esetleg Debrecenben, de az is lehet, hogy Varsóban.

UJ CIGÁNYPRIMÁS DEBRECENBEN

Az új cigányprimás pár hónappal ezelőtt szerződött Debrecenbe, az Arany Bikához és most kezdi meg játékát... Ebben a szerződésben is, mint egész életében valami bizarr, érdekes romantika vezette Zempléni Müller Bélát... Mert ez az új cigányprimás neve, az új cigányprimásnak, akinek már szerződései voltak a külföldi világvárosokban, amikor hirtelen eszébe jutott, hogy mégis talán jobb volna lejönni egyidőre Debrecenbe, ahol valamikor szinte gyermekfővel járt... eljönni a nagy alföldi városba a külföldi nagyvárosok világjárása után... megfürészteni lelkét az új élményekben...

A külföldi szerződéseket sikerült nagy áldozatok árán felbontani és így történt, hogy egy októbervégi napon az Arany Bika parkettjén állt elegáns, karcsú termetével a magas, fekete Valentino-arcú cigányprimás, Zempléni Müller Béla...

EGY ROMANTIKUS NAGY SZERELEM...

Csodálatosan, édesen ömlik el a muzsika hangja Zempléni Müller Béla vonója nyomán. Valami varázslatos művészete van játékának... belopózik az emberek... különösen a nők lelkébe. Furcsa, apró lángok gyulnak szemükben a muzsika hangjára... különös titkos tüzet a vágynak, melyek valahonnan a lélek ingoványos táján égnek, mint lidérctüzek s onnan lobognak bele a hosszú pilláktól árnyékolt szembe...

Aztán az egyik szünetben megkérdezzük Zempléni Müller Bélát arról a különös, nagy szerelemről, melynek titokzatos legendája, mint forgószél kavarog alakja körül...

— Valami orosz hercegnőről beszélnek — kérdezzük. — A pesti lapok is írtak róla... De az csupa rejtély volt, találgatás...

A magas fekete férfi szeme nagyon messze téved a multba... Két esztendő távolságra... Aztán hirtelen azt mondja:

— Hát jól van... elmondom. Még úgy sem szóltam róla senkinek. Pedig valahogy kikívánkozik belőlem ez a dolog. Különös az emberi természet: mennyire szeret közlékeny lenni... Engem is szinte fojtogatnak néha ezek az emlékek... Jólesik elbeszélni...

Lassan szakadoznak fel a feketehajú cigányprimás hangján az emlékek... Varsó... 1936 áprilisa... Tavasz... Zempléni Müller Béla és bandája a Narciss mulatóban, a lengyel nagyváros legelőkelőbb mulatójában lép fel Magyar nótákat játszanak, magyar ruhában.

A TITOKZATOS OROSZ HERCEGNŐ

Egyik este észreveszi, hogy nagy, fekete szempár csillog felé játékközben és egy meleg, nedves asszonyszájról, furcsa, piros mosolyok hullanak rá, mintha valaki piros rózsákat dobálna. Egy orosz hercegnek a lánya az illető — mondják még az első éjszaka Zempléni Müller Bélának... Orosz tábornokhoz ment nőül. Aztán fiatalon özvegy lett s másodszori s férjhez ment egy elökelő lengyel nemeshez... De a házasság nem sikerült s már válás felé közeledik házasságuk...

Két hétig minden éjszaka megjelent ugyanannál az előre lefoglalt asztalnál az orosz hercegnő. Hallgatta, gyönyörködve, egész lelkével a bűvös magyar nótákat, ahogy felröppennek a cigányprimás vonója alól és egész lelkével beleszeretett a fiuba.

CIGÁNYPRIMÁS ÉS HERCEGNŐ SZERELME

— Aztán egy társaságban egészen véletlenül, egyik napról a másikra megismerkedtem vele — mondja Zempléni Müller Béla. — Ludmillának hívták... gyönyörű szép nő volt... Attól kezdve mindennap találkoztunk. Vad, halálosan nagy szerelem lett... Hozzám akart jönni feleségül... Pedig lehet, hogy nem is engem szeretett, hanem a muzsikámat. A magyar nóta varázsa babonázta meg...

— Muzsikáltam már királyoknak, hercegeknek, de életem legszebb élménye az volt, amikor csak neki muzsikálhattam...

— Aztán... aztán egy nap eljött a lakásomra. Meglátogatott és egy hölgyet talált ott. Elrohant. Esküdözött, hogy rám se néz. De két nap mulva ismét együtt voltunk... Az egész város erről a szerelemről beszélt. A bandánk híresség lett Varsóban, ahol estéről-estére zsufolásig megtöltötte a közönség a mulatót, hogy lásson bennünket... Micsoda vallomásokat zokogtam felé a hegedümön keresztül... Tele volt a terem, fényes közönség hallgatta a muzsikát és a cigányprímás elnézve a közönség feje fölött csak egy asszonynak játszotta minden éjszaka a szebbnél-szebb magyar nótákat.

Különösen egy dal volt, amit nagyon szeretett a hercegnő... A Piros rózsa, fehér rózsa. Egyszer, még az ismeretségük kezdetén telefonon azzal hívta lakására a hercegnő a cigányprímást, hogy szeretné a dalt lekotázni. Azon az estén, ami pénzt keresett a prímás mindért orchideát vett és azzal ment el a hercegnőhöz, aki azzal a hálával fogadta, amivel csak szerelmes nő tudja méltányolni a férfi apró figyelmességeit.

ÖNGYILKOSSÁGI KISÉRLET ÉS TALÁLKOZÁS BUDAPESTEN

Zempléni Müller Béla Budapestre ment bandájával. A hercegnő, aki teljesen rabja lett ennek a szerelemnek, öngyilkosságot kísérelt meg. Megmergezte magát s 66 órai eszméletlen állapot után térítették magához. Aztán egy este a köruti kávéházban játszó cigányprímáshoz odament a pincér azzal, hogy egy hölgy kéreti... A hercegnő volt.

A szerelem újra fellángolt... A hercegnő, akit a cigányprímás muzsikája teljesen megbabonázott s Budapestre csalt, boldogan élt heteken keresztül Budapesten... Aztán egy napon észre vette, hogy nem tudja megtartani a forrószemű, forróvérű cigányprímást. Elbucsuztak. A hercegnő visszautazott a verőfényes Budapestről a hideg Lengyelországba. A cigányprímás hegedüje keservesen zokogott utána...

Finále... Vége a regénynek, aminek nem lett happy-endje...

A feketehajú, fehérarcú csodálatosan játszó cigányprímás pedig most itt játszik Debrecenben, az Arany Bikában. Kergeti a sikert, a tapsot... Édes, bűvös melódiák szállnak fel vonója alól s ráfonódnak az emberek szívére, mint egy fehér asszonykar ölelése...

A MAGYAR ÁLTALÁNOS HITELBANK ÉPÜLET Piac u. 47. sz.

bontásából

kikerült téglák, faanyagok, ajtók, ablakok, vasgerendák, falkötővasak, vasablakok, vasajtók, vízvezeték és egyébb csövek, **villanyszerelési anyagok, detektivrácsok, világitótetők rendkivüli olcsó árban kaphatók még a helyszinen.**

Legolcsóbb

füszer és gyarmatáru

beszerzési forrás

Grünberger és Glück

füszer és gyarmatáru nagykereskedés

Debrecen, Csapó u. 18. szám.

Telefon 24-75.

Nyilt tér

Kertész János Vígkedvű Mihály u. 34. szám alatti szatócs üzletét átveszem. Hitelezők három napon belül jelentkezzenek, utólagos bejelentést nem veszek tudomásul.

Debrecen, 1937 október 30.

Ormós Gábor.

TISZÁNTÚLI KISGAZDA
A DEBRECZEN KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ VASÁRNAPI MELLÉKLETE

Amit a sertéshizlalásról tudni kell

A tengeritermés jónak mondható, sőt vannak helyek, ahol igen jó a termés, tehát lehet hasznosan felhasználni hizlalásra a tengerit. A hizlalás azonan manapság már szinte külön tudomány és csak azoknak fizetődik ki, akik értenek a hizlaláshoz. Nem elég csak annyit tudni, hogy tengerit és darát adunk a sertésnek és a többit a sertésre bizzuk. Vigyázni kell, rendszert kell tartani a hizlalásban, mert különben a sertés hamar lenehezedik és nem lehet behizlalni, vagy pedig nem hizik, hiába eszi a tengerit.

A szőke magyar mangalica a tanyák világában a legjobban elterjedt és ha kellő figyelemmel hizlalják, a testsúlyának felét zsírnak adja.

Kisgazdáink legnagyobbrészt éves, másféléves süldőket szoktak hizóba fogni. Jól is van ez így, mert ezt az anyagot elég könnyen és biztosan lehet kihizlalni és jó árut ad. Csak az egészséges, jólábú, (fűköröm ne érje a földet) mélyhasú és nyugodt vérmérsékletű, finomszőrű állatokat lehet tökéletesen kihizlalni. Az a süldő, amelyik ideges, etetésnél a többit elmarja, ő maga azonban nem a vályuból, hanem csak a földről eszik, a vályutól el-el szalad, — hizlalásra nem való. Az ilyennek rendesen hosszú orra, felálló füle, felhuzódott hasa szokott lenni. Csak az ivartalanított sertés hizik jól, tehát a kocákat miskároltatni kell.

A hízó sertés részére tiszta ólról, főként pedig tiszta vályuról gondoskodjunk. A vályú etetés után kiöblítendő és napos helyre feállítandó. Végtelen fontos az etetési időnek percnyi pontossággal való betartása. A hizó gyomra hozzászokik az etetési időhöz és ha késünk az etetéssel „megzabál", ha meg korábban etetünk, nincs étvágya.

Kisgazdák tisztán szemestengerivel szoktak hizlalni. Hátránya ennek, hogy nem rágja meg a hizó teljesen és tökéletlenül megemésztve kerül a bélsárba. De ne gondolja senki, hogy szemesen etetve megtakarítja a darálási vámot, mert a sertés 100 kg. tengeritől hizik annyit, mint 100 kg. darától. A legnagyobb hátránya a szemetetésnek az, hogy megunja a hizó a rágást és keveset eszik. Jobb tehát darálva etetni. De ne tisztán tengerit. Még a mai drága árpaárak mellett is legalább negyedrészben árpadarát keverjünk a tengeridarához. A hizlalás első hónapjában igen jó, ha árpa helyett szegesborsót adunk. A darát vízzel nedvesítmeszet és mindvégig fél kanál marhasót keverjünk naponta a darához. A dara ne legyen fülledt és etetés előtt frissen nedvesítsük, különben megsavanyodik és elromlik a hizó étvágya. Ez pedig nagy hiba.

Legtöbb kisgazda azért nem tudja disznaját nehézre (180—200 kg.) kihizlalni, mert nem eszik, vagy nem birja a lába. Mindkettőnek az oka legtöbbször az, hogy a hizlalás elején agyonetették, úgy mondják, hogy „megnyomták". A hizlalásnak egyik sarkalatos törvénye, hogy nem szabad eleinte sokat etetni. Kisgazda helyesen cselekszik, ha kb. 100 kg. súlyig annyi darát ad, amennyit a hizó súlyának 3 százaléka. Tehát 50 kg-os sertéssel 1.5 kg., 70 kg-ossal 2.10 kg., 90 kg-ossal 2.70 kg., 100 kg-ossal 3 kg. darát etet. Ennek felét reggel, felét este kell adni. Persze nem patikai mérlegen mérve, mert 10—20 dkg. nem számít. Természetesen a hizó többet is ennék, de ezzel ne törődjünk. Ha azután már a 100 kg-on felül van, akkor meg annyit adjunk, amennyit jóízűen megeszik. Ezt pedig nézni kell és látni kell.

A gazda tehát álljon ott az etetésnél, mert „gazda szeme hizlalja a jószágot". És ha azt látja, hogy a hizó a pontos etetési időig csendben van, de mikor az elkövetkezik, akkor visít, kéri az ennivalót, nagy étvággyal eszik, a vályut kinyalja, utána ürikezik, azután nyugodtan megy a helyére és ott nyugodtan elfekszik, akkor éppen eleget kapott enni. Ha pedig a pontos etetési idő előtt nyugtalan, éhes, akkor keveset kapott: az adagot emelni kell. Az olyan hizónál azonban, amelyiket a pontos etetési időben úgy kell felkelteni, immel-ámmal eszik: az adagot csökkenteni kell.

A bélsár figyelendő. Ha bogyózni kezd a hizó, nem szabad engedni, hogy földet egyék, a takarmánymeszet növelni kell és néhányszor keserűsót kell a dara vizében feloldani. Hig bélsár esetén lucerna, vagy zab polyvát tegyünk a hizó elé.

A hizlalás vége felé a hizó kevesebbet eszik. Hályasodik, sok a bélzsir, nincs helye a takarmánynak. Hizlalók méréssel állapítják meg meddig gazdaságos a hizialás, a kisgazda azonban nagyon helyesen cselekszik, ha beszünteti a hizlalást akkor, amikor a napi fogyasztás 2.5 kg. alá száll. Tovább hizlalni nem érdemes, kár a tengeriért.

A szőlő fedése és forgatása

A szőlőkben most időszerű november elején a fedés és jobb most a forgatást is elvégezni, mint télutón vagy kora tavasszal. A fedéssel nemcsak azt célozzuk, hogy a talajtakaró megvédje a tőkét ,illetve a rügyeket a téli erős fagyok, ólmosesők ellen, hanem az egyuttal alapos talajmunka is, amelynek következtében a föld felszine jól megporhanyul, így a téli csapadék a talajba jól beszívódik, — a fagy porlasztó, tápanyagfeltáró hatása jobban érvényesül. Ha a fedés még trágyázással, esetleg — kötött talajon — a sorközök mély felvágásával is összekötjük, a gyökerek tápanyagellátása még jobb lesz. A fedést mindjárt levélhullás után, október végén, november elején ajánlatos elvégezni s erre a célra mindig csak porhanyó, száraz földet használjunk fel. Sáros, rögös, fagyos földdel ne fedjünk. Fedéskor vagy minden egyes tőkét különföldhalommal takarunk be, a földet körüskörül a tőkére felhúzva vagy pedig a sorközök földjét jobbra-balra felhantolva, megszakitásnélküli bakhátal fedjük be a tőkék egész sorát. A bakhátakat mindig a lejtő irányával keresztben húzzuk. A fedés magassága a művelés, metszésmód, s talajminőség szerint különböző. A fej- vagy bakművelésű, csapos metszésű tőkéket annyira fedjük be, hogy a metszéskor meghagyandó rügyek mind védve legyenek. Szálvesszős metszés esetén, egy-két szálvesszőt lefektetve betakarunk, míg egy párat fedetlenül állva hagyunk. Igy a kipáláls s elfagyás ellen egyaránt biztositva vagyunk. A lugas tőkék tövét szintén földdel fedjük be, míg a lugaskarókat szalmával, fagyapottal, többrétegü ujságpapirral stb. betakarva, körülgöngyölve védjük meg a tél viszontagságaitól.

A forgatást lehetőleg ősszel végezzük. Télutón s kora tavasszal csak szükség esetén, mert utóbbi esetben az ültetésig a talaj rendesen nem tud kellőleg megülepedni. Az őszi forgatás azért is előnyösebb, mert télen át a felszínre került nyers altalaj a fagy mállasztó hatására szétporlad, megszelidül, termékennyé válik s a téli bő csapadék a laza talajba mélyen beivódik. Fagyos, sáros, rögös földet nem szabad aláforgatni, — tavasszal pedig ezt nehéz elkerülni. Az őszi forgatást azonban még az erősebb fagyok beállta előtt kell elvégezni, mielőtt a cserebogár-pajorok a mélyebb talajrétegekbe lehuzódtak volna. A forgatást 60—70 cm. mélyen kell végrehajtani s utána homokon azonnal a homok megkötéséről kell gondoskodni. Ha egy sor (lugas) tőkét vagy egyes tőkéket telepitünk, továbbá a négy évnél régebben telepített szőlőkben végzett tőkepótlások ültetésekor minden tőke részére 1 négyzetméternyi területet kell megforgatni.

Szabad földben telelő zöldségfélék

A szabadföldben rendszerint jól áttelel több zöldségféle is az évelőkön kívül. A szabadföldben áttelelők között egynyári és kétnyári növények is vannak.

Az egynyári zöldségfélék közül a téli saláta és laboda (spenót), rendes időjárás mellett, károsodás nélkül megmarad tavaszig. Csak az a fontos, hogy a salátát jól meggyökeresedett állapotban találja a fagyos idő, de azért a palánták ne legyenek túlerősek, mert ez sem jó. A salátára a legkedvezőtlenebb a váltakozó enyhe és hideg időjárás, avagy a hóolvadást követő fagy. A kétnyári zöldségfélék közül a téli fejes- és kelkáposzta palántái az ország déli vidékein szintén eltűrik a téli hideget. Homokon és másféle laza talajban azonban könnyen kifagynak. A kelkáposzta nem oly érzékeny, mint a fejes káposzta. A legkevésbé kényes káposztaféle: a bimbóskel. Ez minden veszély nélkül kiállja a telet. Gyakran a hó alól kell kivágni fogyasztáshoz, ilyenkor nem szabad hirtelen meleg helyre behordani, hanem lassan, 1—2 napig kell, felmelegedjen. Az ősszel ültetett duggatóhagyma és fokhagyma szintén jól áttelel. Sőt a vöröshagyma október közepén ültetett palántái is kibírják a telet. A gyökérfélék közül pedig a petrezselyem, zeller és a feketegyökér bírja jól a telet a szabadban. A mezei- vagy galambbegysaláta szintén telelő zöldségféle. Szeptember elején kell vetni. De enyhe télen januárban is vethetjük, de télen a hóra is vethető.

A spárgatövek őszi gondozása

A spárga tövekre ősszel már gondot kell fordítani, mert úgy lesz kora tavasszal szép termésünk. Első és legfontosabb kötelesség, hogy az összes leszáradt szárakat a talaj színénél vágjuk le és a levágott szárakat nem szabad a földön hagyni, nem szabad komposztelepre se vinni, mert ezeken a szárakon huzódik meg a spárga sok kártékony elősdije. A levágott szárakat ne hurcoljuk a kertben, hanem azonnal égessük el.
A trágyázást is meg kell kezdeni és lehetőleg félig érett, vagy érett istállótrágyát használjunk, mely a téli csapadék és fagyok hatása alatt tavaszig földdé válik.

A kerti utakat is ássuk fel

Kisebb kertekben és zöldségesekben is tanácsos a kerti utak felásása, nemcsak a 40 cm-es széles utaké, hanem a 80 cm széles utaké is, mert a felásatlan terület alatt sok kárt okozó álca huzódhat meg a télre, nem is beszélve a fagytól védettebb helyen jól áttelő gombabetegségek terjesztőiről.

Az a leghelyesebb, ha az egész kertet felássuk az őszi időben, jobban átfagy a talaj, jobban porlik és nagyobb arányban pusztul a sok kárttévő, mint azon a földön, melyet nem lezított meg az ásó.

A novemberi vetés

Október végén, november elején még vethetünk a kertbe sárgarépát, petrezselymet. A vetés különösen a száraz talajon kedvező. A gyökérfélék magját kevés hagymamaggal is lehet vetni, a zöld hagymát korábban kiszedjük, felhasználhatjuk. Az Express borsót is lehet még vetni középkötött talajon, ha sikerül, szépen fizet majd. Ha az idő késő ősszel is kedvező, vigyázni kell a vetésre, mert a jó időben kikelő növényeket elviszi a fagy.

Debrecen sz. kir. város adóhivatalától.

44960—1937 aü. sz.

HIRDETMÉNY

Felhivja a városi adóhivatal azokat a földhözjuttatottakat, akik Weinberger Lajosné nagyhegyesi, Ungváry József bellegelői, Hartstein Gyula bellegelői, Friedländer Márton ebesi, Kenyeres Károly szepesi, Horváth Gábor ondódi, Jándi Bálint halápi, Mike János ondódi, Steinfeld István macsi, Debrecen sz. kir. város Macs folyói, Pallag-sárkúti, Pallag-szikigyakori, Pac-Vekeri, Richter Gedeon ebesi, Tabak József bellegelői, Reviczky József és társai bellegelői és Hartstein Nándor bellegelői mezőgazdasági megváltott és vagyonváltságos földek birtokában vannak, hogy a 2000—1937 M. E. sz. rendelet végrehajtása tárgyában kiadott 600—1937. P. M. sz. rendelet alapján elkészített végleges megváltási árakat tartalmazó árkiszámítási kimutatások a városi adóhivatal birtoknyilvántartási ügyosztályában (Városháza I. em. 28. szoba) 1937. évi november hó 1-től nov. 15-ig bezárólag a hivatalos órák alatt) d. e. 8—2-ig közszemlére vannak kitéve.

Az érdekelt földhözjuttatottak 1937 nov. 15-től számított 15 nap alatt esetleges felszólamlásaikat előterjeszthetik. Debrecen, 1937 október 28. *Városi adóhivatal.*

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 50 fillér, minden további szó 5 fillér. Vasárnap 10 szóig 70 fillér, minden további szó 7 fillér. Üzleti apróhirdetése díja hétköznap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér. Vasárnap 10 szóig 80 fillér, minden további szó 8 fillér.

KAPHATÓK

kiadóhivatalunk pénztáránál az alábbi kész nyomtatványok, darabonként 10 fillérért:

Pince kiadó.
——hold föld eladó.
Raktárhelyiség kiadó.
Ez a ház eladó.
Kiadó lakás: 1 2 3 4 6 szobások lakások.

Levelezés

Melyik

vállalkozó szellemü nő segítene egy 35-ös, jókedélyü fickó kátyuba jatott szekerét a hétköznapiságból kihúzni, az írjon „Zátonyon" jeligére. 1333

Házasság

38 éves

középtermetü keresztyén képzett vagyonos, káros szenvedélyektől mentes, gazdálkodással foglalkozó fiatal ember megismerkedne házasság céljából csinos müvelt, tisztességes, vagyonos, háziasságot kedvelő leány vagy fiatal aszszonnyal, akinek teljes című levelét „Érdekmentes" jeligére a kiadóba kérem. 1265

30 éves

jólmenő vállalkozás tulajdonosa házasság céljából jobb nő ismeretségét keresi. Választ a kiadóba 30 éves jeligére. 1375

Alkalmazást nyer férfi

Jól fejő

bojtárt, nőtlent, benkosztost keresek azonnali belépésre tejgazdaságban. Cim a kiadóhivatalban. 1987 vv

Igáskocsist,

nőtlent, benkosztost keresek azonnali belépésre, homoki gazdaságba. Cim a kiadóhivatalban. 1988 vv.

Gazdasági

gépészt és kovácsot felveszünk Magoss György tér 30. 1212

Komenciós

kocsis és majoros fiával felvétetik. Deák Ferenc 5. sz. 1164

Megbizható

tejest keresek azonnalra. Kálvin tér 15. Szabó József füszerüzlet. 1214

Tehenész,

kocsis tejeskocsisnak való fiuval nagycsaládnak komenciósnak felvétetnek. Brámer-gazdaság, Bellegelő 57. Acsádi utnál. 1216

Munkás

kis szőlőbe egész évre felvétetik. Nyilastelep, Belsőlegelő 112. Hárnásinál. 1193

Komenciós

kocsis tanyára nov. elsejére felvétetik. Rákóczi u. 15. 1194

Megbizható

árukihordó fiu felvétetik. Biciklivel előnyben. Révi László Nyugoti utca 2. 1199

Komenciós

tehenész kerestetik január 1-re. Nap utca 1. 1207

Munkabiró

kifutó felvétetik. Jóna füszerüzlet. Nyil utca 34. sz. 1241

Hoffer traktorhoz

kezelőt és egy gépészkovácsot felveszünk. — Magoss György tér 30. 1254

Kifutó

megbizható, nem iskola köteles kerékpárral felvétetik. Gyürky papirkereskedés.

Megbizható,

számolni tudó kenyérkihordót azonnalra felveszek K. Tóth u. 1. sz. sütőde. 1306

Fiatal

engros segédet, esetleg kiszolgálólányt azonnalra keresek. Csillag cukorka üzlet, Rákosi Jenő u. 4. 1305

Biciklizni

tudó fiu kifutónak felvétetik Pozsonyi út 31. 1292

Tanulót

vagy kifutófiut felveszek, Szent Anna u. 39. füszerüzlet. 1290

Biciklizni

tudó kifutót, pékségben jártast keres — Kohn Simonffy u. 18.

Kerékgyártósegéd

felvétetik Kigyó u. 16. sz. 1271

Ügynökök

helyi eladásra, kedvezményes utazással rendelkezők vidéki eladásra felvétetnek Jelentkezni „Sport" vegyipari üzem Gróf Vécsey u. 4. 1368

Üzletszerzők,

szorgalmas, jó megjelenésü, felvételre jelentkezhetnek. „Unio" központi hiteliroda, Piac ucca 44. 1416

Kifutófiút

felveszek, Tökés, Burgundia ucca 1. füszerüzlet. 1411

Asztalostanuló

fizetéssel felvétetik —, Vangor Antal, Kossuth ucca 7. (Gambrinus átjáró.) 1424

Füszerszakmában

gyakorlott és kifogástalanul számoló segéd s kiszolgálóleány felvétetik, Déligyümölcs csarnok, Piac ucca 7. 1346

Házmesterpárt

gyermektelent felveszek, Kölcsey ucca 11. 1348

Biciklizni

tudó kifutófiú felvétetik, Vigkedvü Mihály ucca 25. 1394

Helyiügynököt,

fiatal kezdőt felvesz Halmágyi József kereskedelmi iroda. Piac u. 32. szám. 1399

Lakatos

tanulót felveszek, Molnár Elemér Csapó ucca 98. szám. 1307

Gyümölcsfa

gondozásban s oltásokban jártas vincellér, vagy kerti munkás bizonyítványaival jelentkezzék. József kir. herceg ucca 12. 1314

LAPÁRUSITÓK LEHETŐLEG IGAZOLVÁNNYAL ELÁRUSITÁSHOZ ÉS KÉZBESITÉSHEZ FELVÉTETNEK. KERÉKPÁROSOK S KERÉKPÁROZNI TUDÓK ELŐNYBEN. JELENTKEZÉS DÉLUTÁN 3-TÓL A „DEBRECZEN" CIMÜ LAP KIADÓHIVATALÁBAN, JÓZSEF KIR. HERCEG UCCA 1. SZ.

Alkalmazást keres férfi

Férfi

ápolói állást keres. Erzsébet ucca 105. — Egy **férfi-szakács** állást keres, Késes ucca 11 (A)

Alkalmazást nyer nő

Perfekt

szakácsnőt keresek, október 15-ére, vidéki gazdaságba, jó és hosszú bizonyítványokkal. — Cim a kiadóhivatalban. 38

Keresünk

ügyes nőt, aki parkett kefeléshez ért, napi féléórás munkára. LORD úridivat, Piac ucca 42.

Gyógymasszirozónőt

keresek. Jelentkezni lehet: délután 2—3 óra között, Werbőczy ucca 6. szám. 1186

Gyakorlott

fiatal leány, gyermek mellé felvétetik, dr Futó, Piac ucca 71. 1183

Mindenest

vagy bejáró főzéshez értő mindenest felveszünk. Péterfia 61. 1211

Kifutó

leány azonnal felvétetik. Pintér Ferenc József ut 18.

Főzéshez

értő leány jó bizonyítvánnyal felvétetik. Jelentkezés reggel 8-tól. Werbőczy 2. II. emelet 1. ajtó. 1253

Mindenes

főzni tudó hosszu bizonyítvánnyal felvétetik. József kir. hg. utca 4. 1220

Bejárónőt

keresek Hatvan utca 11. sz. Kapu alatt balra. 1221

Megbizható

főzőnőt felveszek. Jelentkezés reggel 8 órakor Rákóczi u. 10. 1225

Bejáróleányt

keresek napi 5 órára. Jelentkezés délelőtt. — Eötvös 15. 1226

Bejárónő

felvétetik Nyomtató utca 2. Kapuval szemben. 1237

SZABADI ÁDÁM

REGÉNY

IRTA: SZALACSY RÁCZ IMRE

6

— Honnan ismeri az édesanyámat, Tibor bátyám ?— emelted fel akkor a hangod, de a tiszt nem válaszolt a kérdésre, hanem ő kérdezett:

— És attól kezdve beteg, szegény ?...

— Ugy van, akkor megfázott, áthült... De még mindig nem tudom, hogy honnan ismeri Tibor bátyám az anyámat ?...

— Kár, nagy kár... Nagyon sajnálom szegényt, mennyi szenvedésen mehetett keresztül, — merengett a tiszt, mintha szándékosan akarta volna elkerülni, hogy a fiú tudakozódó kérdésére választ adjon. Te akkor még jobban belekapaszkodtál a kérdésbe, mert mindenképpen tudni akartad, hogy honnan ismeri az az idegen tiszt az anyádat. Lobogott benned a kérdés mögött a kiváncsiság és egy kevés indulat is fütött, mikor látnod kellett, hogy huzódozik az egyenes felelet adása elől. Ismét rácsaptál a kérdéssel:

— Tibor bátyám, most már kérem, hogy sziveskedjék megmondani, honnan ismeri az édesanyámat? Látom, hogy nem szivesen akar erről beszélni, de én éppen ezért tudni akarom, hogy... — s olyan mozdulatot tettél, mint aki fel akar kelni az asztal mellől.

— Csak maradj, — intett feléd a tiszt, — hiszen azért szólítottalak meg, hogy mindent elmondjak, de nem lehet ezt olyan könnyen elkezdeni...

— Az édesanyámról van szó, — néztél keményen a tisztre.

— Igen, az édesanyádról, akinél különb asszony nincs a földön!...

— Honnan tudja, — pattantál föl és most valami tiszteletlen lobogás tüzelt az arcodon, mert hirtelen a zédesapádra gondoltál, aki a debreceni katonakórházban feküdt.

— Mintha csak őt magát látnám, világra olyan vagy, — fogta meg az alezredes a kezed és lenyomott a székre.

— Beszéljen, Tibor bátyám!...

— Derék fiú vagy, nem is vártam mást tőled. Hát hallgass meg, nyugodtan elmondok mindent. Semmi okod nincs a nyugtalanságra. Mindent, mindent meg fogsz tudni!...

— Tudni is akarok mindent, — néztél magad elé száradó torokkal, míg fejedben egymást érték a képtelen gondolatok.

— Mindent meg tudsz és még büszkébb leszel az anyádra!

— Én igy is büszke vagyok!...

— Akkor még büszkébb leszel! — és ekkor cigarettával kinált meg, de te valami makacs kellemetlenséggel mondtad:

— Köszönöm, nem dohányzom!... — elfordítottad a fejed, míg a tiszt rágyujtott és a kékes füst terjengő lapos áramlással körülfonta a fejeteket. Mélyet, nagyot sóhajtott Fenyeö Tibor, elmélázó tekintettel nézett a hullámzó füstfátyol után, aztán megkezdte a várva várt történetet:

— Hadnagy voltam és gyakorlaton voltam az erzeddel a ti falutokban. Engem a házatokhoz szállásoltak el...

— Mikor történt ez? — kérdezte rekedt hangon.

— 1901 októberében! — mondta nyugodt, tiszta hangon az alezredes, mintha nem érezte volna meg a te hangodban rejlő boszszantó gyanusítást. Te nagyon megszégyelted magad, mert ezzel az ostoba kérdéseddel nemcsak a tisztet, de édesanyádat is meggyanusitottad. Kinodban összeharaptad az ajkad, hogy kiserkent belőle a vér és némán néztél cigarettája szállagozó füstjét néző ismeretlen ismerősödre, aki nyugodtan beszélt tovább:

— Te éppen egy esztendős gyerek voltál. Nagy, fekete szemeddel beszéltél még csupán. A bátyád négy esztendős gyönyörü fiucska volt. Édesanyád, ... édesanyád huszonkét esztendős gyönyörü asszony, olyan szép aszszony, amilyen nem volt talán a földön se még egy. Én legalább is szépnek, nagyon szépnek láttam és mittagadjam, halálosan beleszerettem az anyádba...

— Akkor megroppant a lábad alatt a száraz, kopott padló és ökölbe szorított kezed elzsibbadt. Érezted, hogy minden véred a fejed felé tódul és sötétedni kezdett előtted a világ. Roppant erők feszülnek benned és hihetetlen megpróbáltatásba került az, hogy nyugodtnak lásson a most már reád figyelő tiszt. Némán néztél a szemébe és láthatta, hogy elszántad magad arra, hogy arcába vágj és kész vagy itt meghalni, ha valaki olyant fog mondani, ami bánthatja az édesanyádat. A tiszt arcán elsimultak a mosolygó vonalak, kemény, határozott vonás ült a szája mellé és tovább beszélt:

— Huszonkét esztendős voltam magam is csupán. Egy hónapig laktam a házatokban és sokszor hordoztalak a karomon. Becéztelek, szerettelek és nem volt bátorságom, hogy beszéljek az édesanyáddal a szerelemről. Mert ez a szerelem az enyém volt csupán, édesanyádnak sejtelme se volt róla...

— És az apám! — horkantál indulattal.

— Az apád? Ő nyugodtan járta határt nappal, este fáradtan feküdt; hajnalban frissen kelt. Rajongással szerette a földet és nem ért rá más egyébbel törödni...

— És az anyám — csuklott suttogásba a hangod.

— Az édesanyád szeretett benneteket kimondhatatlan szeretettel, míg én nap, nap után arról gondolkoztam, hogy milyen jó volna szépen, csendben meghalni. Fiatal voltam, életemben az első nagy szerelem édes, drága fájdalmával. Szerettem volna elfutni a házatoktól és mégis rettegve gondoltam arra, hogy vége lesz közelesen a gyakorlatnak

Bejárónő
ügyes, megbizható fizetéssel koszttal felvételik. Dózsa utca 12-b. 1227

Bejárónő
szobaleányi teendőkben teljesen jártas, jó bizonyítvánnyal felvételik. Piac u. 28-c. III. 21. 1230

Bejárónő
felvételik 1-re, Rothermere u. 12. keresztépület. 1236

Fiatal
leány bejárónőnek felvételik. Kesztner, Rothermere u. 17. balra 4-ik ajtó. 1250

Bejáró
szobaleányt felveszek napi öt órára. Piac u. 77. Keresztépület, földszint 2. 1247

Megbizható
leányt trafikba felveszek, ki a háztartásban segédkezik. Bocskai-téri trafik. 1266

Bejárónőt
keresek 7—fél 11-ig koszt nélkül. Csapó utca 44. sz. 2-ik lépcső. 1269

Szőnyegszövő
segédleányok, úgyszintén fonáshoz segéd és tanulóleányok felvétetnek. Borz u. 24. Biró Gyula. 1282

Megbizható
bejárónőt 1-ére keresek Püspöki palota II. lépcső I. em. 31. 1268

Bejárónő
felvételik Károlyi Gáspár u. 24. Poroszlay utnál. 1275

Bejárólányt
15—17 évest, csak délelőttre felveszek. Timár u. 38. sz. 1315

Bejárónőt
napi 2—3 órára keresek. Kigyó u. 8. 1329

Mindenes
főző jelentkezzen parkettes lakáshoz hosszú bizonyítvánnyal kéttagú családnál, Ajtó utca három. 1326

Bejárónőt
felveszek vasárnap jelentkezzen Arany János 2. földszint 2. 1324

Megbizható
kifutó fiu felvételik Pozsonyi ut 14. füszerüzlet. 1323

Délelőtti
munkára, parketthez értő mindenes keresteik, Arany János utca 58. szám. 1419

Bejárónőt
csak délelőtti munkára felveszek, Timár ucca 52. I. em. jobbra. 1420

Mindenes
főzőnő felvételik, Bika bérház, II. em. 5. (Jelentkezni délután 4-ig) 1422

Kiszolgálónő
gyakorlott, Marx üzletbe, Piac ucca 44. felvételik. 1417

Bejárónő
bizonyítvánnyal felvételik, Koncz, Varga u. 7. szám. 1418

Bentlakó
mindenest, ki a főzésben jártas, felveszek, november elsejére. Hüvelyes ucca 6. 1395

Mindenes
főzőnőt, jó bizonyítvánnyal felveszek, dr Weisz, Svetits-palota, harmadik lépcsőház. 1357

Bejárónő
felvételik, Révész, Rákosi Jenő (Király) ucca 8. szám. 1343

Bejárónőt
jó bizonyítvánnyal egész napi lefoglaltsággal felveszek, Piac ucca 69. sz. 1347

Bejáróleányt
szüleinél lakót, rendest tisztaságszerető, kosztal felvételik. Cim: Kossuth ucca 18. sz., hátul az udvarban. 1360

Fényképész-
segédet, férfit, vagy nőt valamint tanulóleányt és középiskolai végzett séggel kiszolgáló kisasszonyt keres Berzéki Debrecen. Piac ucca 38. 1340

Bejárónő
tiszta, megbizható könyvvel felvételik Kossuth 59. 1300

Megbizható
bejárónő felvételik Miklós u. 22. füszerüzlet. — Jelentkezés hétfőn reggel. 1302

Mindenes
jó bizonyitvánnyal felvételik. — Svetits bérház III. udvar, fszint 4. 1304

Gyermek
mellé keresek jó családból való lányt. — Bencze, Rákosi Jenő 7. II. 1297

Bejáróleányt
jobb családból keresek Wesselényi ucca 2., földszint 26. 1296

Bejáró
kislányt keresek, könnyű házimunkára. — Gólya ucca 8. 1001

Bejárónő
napi párórai munkára felvételik, Malomköz 3. első ajtó. 1402

Kiszolgálónőt
ügyes megbizhatót felveszek Maróthy György ucca 3. 1412

Szerényigényű
gyermekgondozónőt felveszek Maróthy György ucca 3. 1412

Kifutónak
lányt elsejére felveszek Jelentkezni hétfőn reggel Keresztesy úriszabó Varga ucca 1. 1410

Komoly
úrleány vagy úrasszony délutáni időben másfél órai irodai munkára felvételik. Irásbeli ajánlatok fizetési igény megjelölésével a kiadóba. „Délutáni munka" jeligére.

Tanulólányt
felveszek Styl fehérnemü szalon, Széchenyi 11. 1378

Szoba-konyhás
lakás lakást kap házi munkáért kis család Kassai ut 34. 1378

Fiatal leányt
gyermek mellé keresek gyakorlattal — dr Futó Pipa 71. 1389

Kifutóleány
jobb, felvételik Pikó kézimunkaüzlet Kossuth u. 4. 1389

Mindenest
jó könyvvel 2 tagu családhoz felveszek, Adler, Széchenyi 11. 1376

Bejárónőt
koszt nélkül hosszu bizonyitvánnyal elsején felveszek Rothermere 5. emelet. 1390

Főző
mindenest jó bizonyitvánnyal azonnal felveszek. Svetits bérház III. l. III. e. 70. 1385

Tanulólány
fizetéssel gombkötőbe és kifutó felvételik Busi ucca 6. 1381

Mindenes
szobalányt felveszek jó bizonyitvánnyal. Dr Erdélyiné, Ferenc József ut 22. II. 3. 1364

Bejárónő
felvételik József kir. herceg u. 39. 1361

Bejárónőm
férjhezmegy. Keresek 16—17 éves jóarcu leányt könnyü délelőtti házimunkára. Batthyányi 16., keresztépület. 1365

Bejárónő
jó bizonyitvánnyal felvételik. Kálvin tér 13., második kapu, földszint, udvari lakás. Reggel nyolckor. 1363

Alkalmazást keres nő

Éltes
magános özv. nő elmegy idősebb magános férfihez vagy nőhöz gondozni, díjtalanul. — Ajánlatokat e kiadóba kér „Jó lekü" jeligére. 1235

Fraulein
ajánlkozik gyermek mellé délelőttre. Csapó utca 18. III. em. 3. sz. 1235

Bejáró
főző mindenes ajánlkozik éves bizonyítvánnyal uri házhoz, elsejére. Érdeklődni vasárnap Bercsényi u. 23. 1196

Házvezetőnőnek
ajánlkozik kitünő bizonyitványokkal középkoru intelligens nő vidékre is, Pacsirta 34. 1279

22 éves
leány házvezetőnőnek ajánlkozik. Ajánlatokat kérem a kiadóhivatalba Jelige: „Házvezetőnő." 1309

Trafik
vezetését, bérletét későbbi átvételre vállalná uriasszony. Értesítést „Megbizható" jeligére kérem a kiadóhivatalba. 1319

Idősebb
vagy fiatal uraszszonynál takaritást keres Baloghné. — Gyöngyvirág u. 21. 1303

Fiatal
intelligens nő ajánlkozik házvezetőnőnek — vagy szobalánynak. — Cim: Wesselényi ucca 93. szám, negyedik ajtó 1320

Ajánlat

Kilós és méteres
maradékok hihetetlen olcsó árban, József kir. herceg ucca 2. sz. alatt. 1169 11. 13.

Tükrök
előszoba, fürdőszoba, varró szalonokba, hibás tükrök ujjá öntése, üvegcsiszolás, üvegezés Sipkovits, Nagyvárad u. 15. sz. (Telefon: 22-96) 866 vv

Cianoztasson
bizalommal — CSALA cianozó vállalattal, Rákóczi ucca 9. telefon: 14-27. sz. 329 11. 1.

Szabaduljon
meg nyári archibáitól egyénisegének megfelelő s nem túlreklámozott szavatolt arckozmetikumok által. Földes, Vigmozinál.

Varrógép,
kerékpár, vétel, eladás, csere, kölcsönzés, javitások. Varrógéprészek. Használt varrógépek is kaphatók. Eisenberger Csapó ucca 101. 1978 vv

Poloskairtás
ciángázzal, lakások átvizsgálását felelősséggel végzi Kiss, Kigyó u. 5. 419 11 15

Sir fényképezéseket
vállal Berzéki műterme, Piac ucca 38. 1151

Zománctüzhelyek
gyönyörü szinekben, — kályhák, hősugárzók, üstök, üstházak, virágtartók Nagy vasüzletében Csapókanyar. 1209

Gyári maradékban
legszebb ujdonságok csoda olcsón, dr Révésznél, Piac ucca 42 (Pannonia udvarban). 55+

Sirkövek
műkőből, gránitból, homokkőből legolcsóbban beszerezhetők a Debreceni Műkőgyár Rt. — Fürdő ucca 2. szám alatti telepén. 26+

Arcráncképosződés
megakadályozására vizlágyító, túlzsirozott szappan, kitünően felszivódó, ártalmatlan lanolinkrém, Földesnél, (Vigmozi bejárat).

Bőrkabátfestés
cipő, retikül, öv stb. villanygéppel festi Nagy Károly, Batthyány ucca 10. szám. 1395

Értesítés!
Ingatlanforgalmi irodámat Hunyadi ucca 24. szám alól áthelyeztem Deák Ferenc ucca 7. sz. alá. Samu János OFB, engedélyes. 1320

Ágysodronyok,
rekamié sodronyok, vaságyak, mosdók, gyermekágyak, ruha fogasok, lábtörlők, szénkannák készülnek Ottónál Rákóczi u. 13. 1339

Minden
igényt kielégitő művészi facsillárok kaphatók, igen olcsón az Ingóságközvetitőben.

Ablakok
készen kaphatók Kontz üveges és képkeretező nél, Kálvin tér 5. 1168

Kereslet

Házinyulat
szürke vagy barna szinben, kb. 2 kiló súlyban vesz a Rex gyógyszervegyészeti gyár Horthy Miklós ut 4. 1273

Fiatal
lakótársnőt felveszek, Meszena ucca 11. 4 ajtó 1403

Ócskavasat
legmagasabb áron vásárol Hatvan ucca 62. Telefon 1248. 1371

Élelmiszer ital

Tokajvidéki
termelői borpincét létesitettem. Kitünő zamatú olcsó borokat árulok, Honvéd ucca 31. szám. 304 11. 12

Déligyümölcs,
fajalmák, citrom, füge, gesztenye stb legolcsóbban Czeglédinél, Csapó utca 35. Viszonteladás. 815 11 21

Bor
sajátterméső, új 40, ó bor 50 fillér. Csonka utca 18. 1179

Ujlétai
sajátterméső ó és új édeskés rizling, nemeskadar 40 fillér. Barna 10. 1167

Eladó
1000 liter sajátterméső újbor, 25 litertől 32 fillér, piros édes 40 fillér. Honvédtemető u. 33. 1308

Teljes ellátás

Kellemes lakás
finom koszt, Hungária penzióban, **szobák napokra és hónapszámra,** Ferenc József út 59. sz. telefon: 23—39. szám. 949 10. 1

Teljes ellátást
keresek, szigorú katolikus családnál, kereskedelmista fiamnak. — Hunyadi ucca 8. 1337

Pénz

Tizezer
pengőt két részben első helyi bekebelezésre kölcsön adok. Ügynökök kizárva. Eötvös ucca 89 1317

Keresek
100 pengőt kölcsön biztos fedezetre. Cim a kiadóban. 1326

Oktatás

Gyorsirói
államvizsgára olcsón előkészit gyorsirástanárnő, József kir. h. 8. 1251

Tüzelő anyagok

Saját
érdekében most szerezze be kőszénszükségletét 100 kg. 2.60 P. — Grünfeldnél, Hatvan 21. 1319 11 3.

Olcsó tüzelőanyag!
Tengericsutka
mm-ként P 150 árban kapható a Magyar Leszámitoló és Pénzváltóbank közraktárában (volt Patkógyár telep) Hid u. 4. sz. Telefon 24—29. 1281

Autó, motor kerékpár

„Indián"
sóló 600 köbcm-es, kifogástalan üzemképes állapotban eladó. Müller Hajduhadház.

Csukott „Opel"
személyautó. 500-as felülvezérelt „Radkó" motorkerékpár sürgősen eladó. Erős Lajos utca 9. sz. 1191

Eladó
egy jókarban levő Csepel segédmotoros kerékpár, vagy méhekért elcserélhető, továbbá egy kiszerelt „Fiat" autó motor és tartozékai, Gyár ucca 5. 1001

Egy
AEG kétlóerős motor eladó. Kálvin tér 5 sz. udvarban. 1398

Rádió

Rádió
2+1 nagyon olcsón eladó sürgősen József kir. herceg u. 14. 1370

Hangszer

Zongora
kitünő karban lévő, hosszú, olcsón eladó és egy ágysodrony. Szabó Kálmán utca 25-a. 1205

Zongorát
vagy pianinót keresek bérbe vagy jutányosan megvételre. Arany János u. 15. Keresztépület. 1257

Zongora,
bécsi gyártmány eladó. Gambrinusköz, tejivó. 1387

Rövid
zongorát, vagy pianinót keresek megvételre. — „Hangszer" jeligére **hét főn** estig a kiadóba kérek. 1416

Bútor

Dióhálók,
ebédlők, kombinált szobák, konyhaberendezés irodaberendezés, szezlonok, minden elképzelhető ingóságok eladása, vétele Dégenfeld tér 6. szám. 1324 11. 3.

Modern
uj dióhálók meglep olcsón eladók. Péterfia u. 52. 1231

Hálók,
ebédlők, combinált szobák, iróasztalok, székek, asztalok, szezlonok, bőrgarniturák, konyhabutorok, egyes butordarabok olcsón. Széchenyi 6. 61+

Két
konyhakredenc, jó állapotban, szétnyithatós asztal, elköltözés miatt eladó. Kaczender, Rákóczi ucca 9. 1421

Eladó
szép ebédlő berendezés Török Bálint u. 15. 1245

Eladó
diófa teleháló, hencser, asztal, székek. Értekezni Pozsonyi ut 15. 1285

Szép
teleháló butor eladó. Sámsoni ut 29. 1316

Szekrény,
ágy, asztal, költözés miatt eladó. Kossuth u. 22. szám, II. Kurz. 1396

Eladó
modern, még használatlan, teljes ebédlőbutor. Szent Anna u. 23. 1195

Üzlet, műhely raktárhelyiség

Négy helyiségből
álló lakás, kizárólag üzlet, vagy raktár céljaira kiadó. Csapó ucca 10. szám alatt, az udvarban. 1006 10. 30

Fűszerüzlet,
berendezéssel kiadó. — Eötvös, Rákóczi ucca sarkon, Eötvös ucca 11. 1400

KIADÓ
műhelynek vagy — raktárnak nagy világos gyárhelyiségek. Cim a kiadóhivatalban. 1341

Egy nagy
üzlethelyiség azonnal kiadó. Csapó ucca 47. 1408

Eladó üzlet vendéglő

Országúton,
bevezetett kisebbszerű szatócsüzlet eladó. Cim a kiadóban. 1133

Eladó
füszer és élelmiszerüzlet forgalmas utvonalon Cim a kiadóban. 1218

Eladó vendéglő
Berettyóujfaluban négy utvonal kereszteződésénél, a kaszárnya közvetlen szomszédságában azonnali átvételre betegség miatt eladom jómenetelü vendéglőmet. Értekezés Ökrös István tulajdonosnál. 1278

Füszerüzlet
berendezéssel és áruval azonnal is átadó. Deák Ferenc utca 22. szám. 1312

Kiadó lakás egyszobás

Kiadó
nagy világos pinceszoba Baranyi u. 24. 1210

Kiadó
egész udvar nagy lakással, rendes, biztos fizetésü családnak, Bihari 23. november hó 15-re. 1204

Magánosnak
6 pengőért üresszoba, Hajó ucca 18. alatt kiadó. Szent Anna ucca 33. szám. 1349

Egy
uccai szoba, konyha, speiz, fáskamara — azonnalra kiadó — Csonka ucca 15 1330

Egy
uccai szoba Kossuth ucca 22. sz. alatt butor nélkül, vagy butorral kiadó. Értekezni iKgyó u. 8. 1329

Kiadó
szép tiszta butorozatlan szoba magános intelligens nő részére Deák Ferenc ucca 7. hátulsó lakás. 1320

Üres
uccai különbejáratu csinos szoba kiadó — Zsák ucca 11. (Jókai uccánál.) 1331

Kiadó lakás kétszobás

Kettő szoba,
előszobás lakás, mellék helyiségekkel, új házban, november 1-ére kiadó. István út 24. 1144

2 szoba
konyha, kamara azonnal kiadó. Péterfia 55. 1242

Kettőszobás
tiszta lakás azonnal kiadó. Kalotaszeg utca 8. (Bejárat: Böszörményi ut 3-b.) Zelingernél. 1263

Kettőszobás
magános ház gyümölcsössel kiadó novemberre. István ut 70. sz. Értekezhetni Csapó u. 27. 1289

Simonyi ut 5 A
2 szoba, konyha butorozva, vagy butor nélkül.

Két
szoba előszobával, esetleg butorozva azonnal kiadó. Piac utca 81. 1310

Kétszobás,
lakás sertéstartással és udvarra nyiló szoba, — november 1-ére kiadó, Kishegyesi út 12 1336

Uccai
kettő szoba, előszoba s spájz mellékhelyiségekkel, november elsejére kiadó. Csapó ucca 88. 1407

Kétszobás
helyiség irodának, irodának, rendelőnek alkalmas, kiagó Piac u. 75. alatt. 1328

Kiadó lakás háromszobás

Kiadó
kertségi három szobás villa, több egy szobás lakás. Értekezni Gazdák Bankjában. 1259

Lakást keres

Háromszobás
lakást, Piac uccához közel keresek. Cim a kiadóban. 1397

Butorozott szoba

Kényelmes
uccai bútorozott szoba, ellátással, elsejére kiadó. Domb ucca 14. 1189

Butorozott
különbejáratu szobát lehetőleg központban keresek. Cim: Kónya trafik Városháza alá adandó be. 1258

Különbejáratu
szépen butorozott szoba kiadó. Bundi utca 5. 1201

Különbejáratu
kapualatti butorozott utcai szoba kiadó 1—2 személynek. Thaly Kálmán u. 7. sz. 1. ajtó. (A)

Különbejáratú
bútorozott szoba, esetleg teljes ellátással kiadó. Simonyi út 11 A. 1163

Központi
fütéses, elegánsan butorozott nagy utcai szoba kiadó Piac utca 26-a. II. 8. 1264

Butorozott
uccai parkettes különbejáratu szoba intelligens urnak kiadó Mester uc. 33. 1287 1293

Egyetemista
vagy tisztviselőnőt lakótársnak keres — kimondott urileány. Teleki u. 8. Délután 3—4-ig. 1294

Különbejáratu
csinosan butorozott szoba kiadó Hatvan ucca 11. ajtó 5. 1298

Kiadó
egy szép nagy szoba bútorral, vagy bútor nélkül. Károly Ferenc József út 30. 1360

Központi fütésü
butorozott szoba azonnal kiadó, Hatvan ucca 6. sz. IV. 13. lift. 1173

Butorozott
szép nagy tiszta szoba azonnal kiadó — Huszár u. 13. 1362

Kiadó
központban kapualatti különbejáratu tiszta butorozott szoba. Értekezés Svájci tejivóban Gambrinus mellett. 1366

Két
egymásbanyiló különbejáratu butorozott szoba fürdőszoba használattal két személynek kiadó. József kir. hg. 14. 1369

Csinosan
butorozott szoba (külön WC) olcsón kiadó József kir. herceg 35. I. jobboldal. 1355

Egyetemnél
különbejáratú bútorozott szoba, 1—2 személynek kiadó. Nagyerdő 3. 1404

Központifütéses
bútorozott kis szoba kiadó. Svetits I. lépcső, I. em. 4. ajtó. 1405

Különbejáratú
bútorozott szoba azonnalra kiadó Csapó ucca 19., balról első ajtó. 1401

Különbejáratú
uccai bútorozott szoba egy, vagy két személynek azonnalra kiadó. Vár ucca 10. 1312

Különbejáratú
bútorozott kis szoba kiadó. József kir. herceg ucca 35., II. lépcső, I. e. jobbra. 1384

Különbejáratú
csinosan bútorozott szoba, 16 pengőért. Piac u. 79., udvarban. földszint. 1415

Budapesten,
Attila körút 32. sz. alatt kétszobás főúri bútorozott lakás kiadó. 1131

Légfütésü
szoba, ellátással, központon kiadó. Bővebbet: Del-Ka-nál. 1379

Bútorozott
udvari szoba, 1—2 személynek kiadó. Füvészkert ucca 8. 1409

Különbejáratú
bútorozott szoba kiadó Bethlen ucca 40. 1426

Elveszett

Irattáska
jogi jegyzetekkel elveszett Bercsényi utcán. Megtaláló jutalmat kap Nagy Dánielnél sapó u. 100. 1249

Luczi
nevü fekete cica megtalálója jutalmat kap. Komlóssy u. 8-b. 1283

Vegyes

Háromszázzal
honorálom ha álláshoz juttat. Ajánlatok „Érett segizett" jeligére a főkiadóba. 1162

Ingyenes
teleltetésre 25 darab marhát vagy 200 birkát vállalok. Cim a kiadóban. 1208

Grafológusnő
minderől felvilágosit, tanácsot ad: Fogad Széchenyi 43. szám. 1190

Marhát
teleltetésre 15 darabig vállalok. Kishegyes 38. számu tanya. 1217

Dijtalanul
takarmányt adok 10—12 darab szarvasmarhára helyszini feletetésre. Cim Kádár dülő 28. szám. 1070

Tenyészigazolványos
bikához folyatást vállalok. Perec dülő 6. szám, Molnár Mihály. 1262

10—12 darab
szarvasmarhát teleltetésre vállalok Kigyó ucca 28. 1276

Telelőre
borjut 2—3 drb-ot elvállalok. Kiva János Katz-telep, Kender u. 6. 1367

1 hetes
ausztriai autókiránduláshoz 1 utitársat keresünk november közepére. Felvilágositást Garage Piac 41 1378

Ingóságvétel

Étkészlet
6 vagy 12 személyeset kifogástalant vennék. Cim a kiadóban. 1206

Gázsparheltet
két-három lángut jó állapotban veszek. — Simonyi ut 11/a. 1301

Ingóság eladás

Nyolc lyuku
használt „Zephir" kályha, nagyon olcsón eladó. Domokos Lajos u. 6. szám. 1107

Gömb
csillár 10 pengőért eladó. Üzletbe, irodába, ebédlőbe alkalmas. Domokos Lajos ucca 6. 1009

Salgótarjáni
„Perpetum" folytonégő sámottal bélelt vaskályha eladó. A kiadóhivatalban vv

Sodronyos
fehér gyermek vaságy matraccla eladó. Volosánné, Pavillon laktanya. 1200

Eladó
egy női Singer és egy bőrlyukgaló gép. Homok u. 93. 1202

Bőrvarrógép
Pffaf 34-es, kitünő állapotban eladó. Cim a kiadóban. 1203

Csikó bunda
szép nagy rókagallérral eladó. Megtekinthető d. u. 3—5 között. Rákóczi 65. 1219

Babakelengye
eladó, teljesen uj. Timár 27. sz. 2. ajtó. 1223

Jókarban
levő gyermekágy eladó. Agárdy u. 9. 1232

Eladó
férfiruha, férfikabát, cipő, női bunda, ácsszerszám, kötelek, káposztagyalu. Kut utca 6. Megtekinthetők délutánonként. 1238

Alig
használt Singer varrógép olcsón eladó. Péterfia u. 11. sz. I. em. Keresztépület balra. 1241

Eladó
egy hármas henger. — Csokonai utca 29. 1240

Nagyfütőképességü
alig használt, zománcozott „Perpetum" kályha eladó. Kossuth utca 35. gépésznél. 1248

Használt
kerek vizvezetéki mosdók kaphatók Arany János u. 2. Szerelőnél. 1252

Télikabátok,
télikabátkelmék, strapa szövetek, fekete nyulszil szőrmék eladók. — Horváth, Csapó u. 4. 1255

Szaxofon,
tárogatók, eredeti idsb. Tancer-Hopf mesterhegedük, festmények eladók Horváth, Csapó u. 4. sz. 1255

Eladó
egy Csepel női ruhavarrógép. Értekezni lehet Varga utcai bérház házmertesrnél. 1280

Eladó
darabonként is malomberendezés, 2 pár 36 colos kőpad, öntött vasállványal és kőemelő daruval 2 radiál szita, dupla felvonó dupla garattal, egy Husz-féle smirgli köves hámozógép, előtéttel. Cim: Varga és Lovassy Püpökladány. 1277

Eladó
ebédlőbútor, villanycsillár. Piac ucca 43. sz. harmadik udvar, IV. e. 1391

Ágyteritő
kétszemélyes, díszes kézimunkával és különböző szép női fehérnemüek olcsón eladók. — Jókai u. 8. Varga. 1284

Tűzhely
berakott, barna csempés eladó. Lakatosoknak, kályhásoknak jó vétel. Mester utca 33. 1286

Eladó
új puld 20 hajlított székkel 230 pengő. Vámospércsi Vámház. 1288

Cserépkályha
szétszedve és egy tokos ajtó eladó. Patai u. 13. sz. 1311

Egy
fehér cserépkályha eladó Könyök u. 5. 1352

Fekete női télikabát
és két pár koresolya eladó Töhötöm u. 24. Köntöskert. (A)

Eladó
fekete és szürke télikabát, vivófelszerelés Dégenfeld tér 4.

Kézzel
hajtó tengeridaráló eladó Ispotály ucca 19. Takarmányüzlet. 1351

Füszerberendezés
mákdaráló, mérleg, kávédaráló és cimtáblák eladók, Kassa út 13. 1383

Varrógép
alighasznált eladó. Hajnal uccai bérház, A) lépcső, 5 ajtó. 1386

Alighasznált
tele háló és szalon garnitura eladó. Péterfia 48., sörcsarnok. 1392

Egy
négysoros irógép és egy kerékpár keveset használt, olcsón eladó. Mikes Kelemen utca 9. sz. 1274

Cserépkályha,
hosszúkás, mélyített virágállvány, Wertheim szekrény eladó. Burgundia ucca 15.

2 drb
használt cserépkályha eladó Hatvan u. 4. (pincében). 1353

Asztal
fiókos, 5 méteres és állvány eladó. Megtekinthető szeszraktárban, Külsővásártér 19. A. 1358

Alig használt
berkeny háló olcsón eladó. József kir. here. u. 75. 1359

Tüzhelyek, kályhák
használt, de kifogástalan állapotban eladók. Hatvan ucca 62. Telefon 1248

Thätris perzsa-
szőnyeg majdnem uj 3x4 méteres olcsón eladó Hatvan ucca 62 Telefon 1248. 1373

Fiu télikabát,
leánykabát, ruhanemüek jókarban olcsón József kir. herceg u. 35. I. jobboldal, kettőtől ötig. 1354

Gázkályha,
szép, elsőrangú eladó. Piac ucca 38., I. em. 1414

Samu János

OFB által engedélyezett adásvételi irodája, áthelyezve: Deák Ferenc ucca 7. szám alá. —

Eladó földek!

Ondódon 25, Elepen 20 16. Szoboszlón 25 12 Fancsikán 20 15, Kiszepesen 2 és fél. Bellegelőn 80 és 50 hold. Cserén 8 hold.

Házak

Teleki ucca 10 négyszobás szép úriház. Károly Ferenc József út 3. szám alatt 1200 öl telken szép két úri villa Ovoda ucca 6. Vigkedvü Mihály ucca 30. Böszörményi út 77. számú nagy telekkel, állomáshoz közel 5 és 6 hold prima gyümölcsössel. Simonyi úthoz közel nagyon szép négyszobás, adómentes úri villa. Város alatt egy hold prima szőlő lakással.

Iroda: Deák Ferenc ucca 7. szám. 1320

Dienes József

ny. községi jegyző ingatlanforgalmi irodája, Bethlen ucca 21. szám.

Eladó házak:

Jókai ucca 9. A. három nagy modern lakással 38.000 pengő.

Széchenyi ucca 90. B. adómentes úriház, 18, ezer pengő.

Halvan ucca 49. nagy telekkel, több lakással, 16.000 pengő.

Boldogfalva uccán négylakásos 13,000 P.

István úton kilencszá négyszögöl telekkel 11 ezer pengő.

Ligettér 2. kétszobás lakással, szép gyümölcsössel 5800 pengő.

Sárosi ucca 11. üzletes, kétlakásos 4500 P

Honvéd ucca 77, több lakással, szép telekkel 4500 pengő.

Faiskola ucca 7 d. háromlakásos 4200 pengő

Malvin ucca 9. kétlakásos 4000 pengő.

Kuruc ucca 7. háromlakásos 4000 pengő.

Jerikó ucca 25 A. szőlővel, gyümölcsössel 4000 pengő.

Kar ucca 21., kétlakásos 3600 pengő.

Mező ucca 12., háromszobás 3200 pengő.

Görgény ucca 9. kétlakásos, istállóval 1700 pengő.

Fentieken kivül ingatlanok legnagyobb választékban.

Keresek eladó házakat, telkeket, földeket.

Dienes iroda, Bethlen ucca 21.

Eladó

elegáns szép férfi ruhanemű, szövet és kabát s női ruhanemű, Tóthné, Péterfia 48. hátulsó udvarban 1392

Deszka,

gerenda féláron, cserép, tégla legolcsóbban, — Andrássy út 8. 1406

Eladó

két nagy és egy kicsi öntöttvaskályha, Csonka ucca 20. 1423

Eladó

butorok! Konyhaasztal, székek, stelázsi szekrény, spór, vaskályha Deák Ferenc ucca 7., hátulsó lakás 1320

Wertheim

Cassa, közép, prima állapotban eladó Péterfia 29., keresztépület. 1338

Jókarban

levő női bárányborbunda eladó Püspöki palota III. em. 53. 1343

Eladó

költözés miatt ebédlő berendezés, asztalok, állótükrök, szőnyegek, komót, puffok, diványpárnák, lábtörlők, borecetágy, kerekes mángorló, hombár, kovácsolt kisvaskapu, előszoba fal, képek, disztárgyak, lábzsák, utazó jutapokróc, átmeneti férfikabát, női cipő, sárcipő, márvány, szőrmék, 25 literes kő edények stb. Megtekinthető 9—10-ig, 2—4-ig József kir. hg. u. 18. sz. 1333

Egy jól sütő-főző tűzhely, ebédlőasztal eladó. Meszena u 20. szám.

Kalorkályha

folytonégő, villanycsillárok, gázrezsó alig használt, eladó Nap 22. 1334

Eladó

egy jókarban levő öntött vaskályha, Sarok ucca 12. (A)

Gazdasági termények

Szőlővessző

két éves gyökeres és porhajas saját telepről kapható. Barna 10. 1166

Eladó

nád, kukorica és tengeri Pacsirta u. 26. 1295

Oltott

pöszmétebokor kapható hatóságilag engedélyezett telepen Csigekert ucca 8. sz. Marozsán. 1291

Eladó

40—50 tő ribizlibokor, piros, nagyszemű, olcsón, Honvédtemető 29 1391

Többezer

különböző nemes fajokban málna és magastörzsü pöszméte, potom áron eladó. József kir. herceg ucca 12. 1313

Pöszméte

magastörzsü, nagy gyümölcsü, őszi baracksemeték eladók Böszörményi ut 2. — Diófa u. 38. 1344

Felszeghy Gábor

okleveles gazda nyugalmazott uradalmi tisztartó Földmiv. Miniszteri engedéllyel **ingatlanforgalmi és gazdasági irodát nyitott Egymalom utca 3. szám alatt.**

Foglakozik birtokok, házak értékesítésével és bérbeadásával, továbbá termények és állatok beszerzésével és értékesítésével.

Gazdasági ügyekben, növénytermelési, állattenyésztési és hizlalási kérdésekben tanácsokkal szolgál.

Peres ügyekben **szakértői** megbízást vállal.

NAGY SÁNDOR

INGATLANIRODA · CSAPÓ-UTCA 27.

Borz u. 5. Nagytelkű, pincézett, adómentes, jövedelmező ház, három szoba, fürdőszoba, mellékhelyiségek s még három lakással, 13.000 pengő. Csoda vétel! Örökség miatt sürgősen eladó. Felepénzzel megvehető.

Kazinczy u. 7. (Csapó-kanyarnál) Alápincézett kétszoba, előszoba, fürdőszobás lakás, mellékhelyiségek, gyümölcsöskert — 4.500 P. Vasutasok, postások, itt az alkalom! Kevés pénzzel, lakbérükkel megvehetik!

Belvárosban, Árpád-térnél kétszobás családiház — 4000 P.

Adómentes, alápincézett, háromszoba, fürdőszobás családiház hat vanutcai kisállomásnál, belvárosban — 9000 P. Lakbérfizetésre.

Adómentes kétszoba, mellékhelyiségekkel, külön épületben még három kisebb lakással — 7000 P. Megvehető kétezer pengővel.

Nyil utca 64. Kétszobás és egyszobás lakással, közművekkel 3800 pengő.

Fentieken kívül földek, házak, telkek, szőlők, gyümölcsösök nagy választékban!

VÉTELNÉL, ELADÁSNÁL

saját érdekében keresse fel a megbizhatóságáról közismert ingatlanforgalmi irodámat — Csapó utca 27.

Birsalmacsemeték

olcsón kaphatók Sesztina ucca 4. Török Gábornál. 1136

Libatoll

és pehely friss eladó, termelőnél. Szappanos utca 11. 1228

Gazdasági eszközök

Kutfurást

vállal Kiss kutfuró. — Használt és új csövek raktáron, kutszivattyuk kaphatók. Jánosi 7. 1197

Vetőgép

18 soros, kettőseke, felvonós, eladó. Károly Ferenc József ut 21-b. 1222

Homokfutók

s könnyű gazdasági kocsik eladók. Hatvan u. 47. szám. 1318

Eladó házhely

A Déry téren, a muzeum szomszédságában cca 150 négyszögöl építésre rendkivül alkalmas telek olcsó áron és előnyös feltételek mellett eladó. Magyar Általános Takarékpénztár fiókja, Piac ucca 81. szám.

Eladó

Rigó ucca 6. számú ingatlan, Moskovits, Külsővásár tér 16. 1427

Közműves

villatelkek, 25 éves adókedvezménnyel, Simonyi út mentén villamos megállóhoz közel, rendkivül előnyös ár- és fizetési feltételek mellett, esetleg kölcsön átvállalásával eladók. Felvilágosítást ad: délután 5—7 óráig dr Csányi Farkas Attila ügyvéd Werbőczy ucca 12 1575 vv

4500 pengőért

a belvárosban, a libakerti Viola ucca 17. sz. villatelek 40 darab termő gyümölcsfával, szivattyús kúttal, drótkerítéssel eladó. Építési engedély megvan. Értekezni: Szent Anna u. 33. sz. (A)

Eladó ház

Szabad kézből eladó a Füvészkert ucca 16. számu ház beépített része rendkivül olcsó áron, igen kedvező fizetési feltételek mellett. Magyar Általános Takarékpénztár debreceni fiókja, Piac u. 81. szám.

Központban

családi ház kiadó — vagy eladó. Megtekinthető 2—4-ig. József kir hg u. 18. 1322

Bakóczy László

ingatlanforgalmi irodája

Werbőczy ucca 8. Járásbíróság mellett. Telefon 28—26. Saját ház.

Eladó földek!

Nagycserén vasúti állomás közelében 36 hold tanyásföld 22 ezer pengőért. Felepénzzel átvehető.

Ebes állomás mellett nyolc hold, tízezer pengőért.

Elepen, közvetlenül a kövesút mellett 10 hold legkitünőbb fekete 11 ezerért.

Szováti út mellett 16 hold feketeföld 16 ezer pengőért.

Város alatt pár kilométerre kövesút mellett öt hold lucernával bevetve, alkalmi áron.

Ondód erülső szélében, három hold legkitünőbb feketeföld, az Ondód tulsó szélén háromhold sürgősen olcsón.

Eladó házak:

Kerekes Géza ucca 25 kettőszobás szép családi ház, nagy szőlő, gyümölcsössel, elköltözés miatt sürgősen eladó.

Csapókertben Kisfaludi ucca 3. kettőszobás, kitünő karban levő lakás, hatszáz négyszögöl fiatal termő szőlő.

Csapókertben Mátyás király ucca 32. nagytelkü családi házat párszáz pengő előleggel, havi 30 pengő részletfizetésre eladjuk.

Nyilastelepen, Malvin ucca 53., nagyon olcsón.

Földek, házak, szőlők telkek a legnagyobb választékban. 1322

Eladó

modern adómentes háromszobás, hallos komfortos villa. Sinay Miklós u. 38. 1213

Eladó

Péterfia 55. számu ház vendéglővel, több lakással. Péterfia 55. 1243

Eladó

a Csokonai utca 29. sz. ház. 1239

Eladó

ház minden elfogadható árért. Nyilastelep, Malvin utca 45-b. 1246

Több

kisebb nagyobb házingatlan (bérházak és családi házak) igen előnyös feltételek mellett kedvező áron eladó. Magyar Általános Takarékpénztár fiókja, Piac u. 81. 148+

Eladó

Vargakert ucca 8. sz. ház, 20 évig adómentes, — Szoboszlói uti patikánál. 1267

Eladó

osztozkodás miatt prima és masszív bérpalota, legkeresettebb uccában és szintén belvárosban földszintes sarokház, üzletekkel. Felvilágosítás: Grünzweig nál, Vendég ucca 34. 1331

Adómentes

jól jövedelmező, szép lakóház eladó, Megbizott: Fahidi, Telefon 24—18. 1812 11. 3.

Eladó

kisebb jövedelmező ház Vargakert, K. Tóth u. 1. sz. 1324

Eladó

új adómentes ház, gyümölcsössel, István út. Lőcsei ucca 3. 1425

Földbérlet

Ondódon

öt hold föld bérbeadó. Értekezhetni dr. Scheiner ügyvéd, Vár u. 2. 1223

20—30 hold

fekete földet bérbe keresek Füvészkert ucca 10. 1327

Eladó föld

Elcserélném

2 magyar hold szőlőmet debreceni házzal. Vámospércsen Forgács pénztárnok. 1192

Eladó

kedvező fizetési feltételekkel város alatt kövesut szélén 20 holdas tanyásföld. Értekezni a Gazdák Bankjában. 1261

Eladó

Köntöskert Gátsor 3. sz 1800 négyszögöl konyhakertészeti föld palatetős házzal. Értekezni Gazdák Bankjában. 1260

Eladó

Bellegelő 27. sz. tanya a mélyfurásnál 8½ hold területtel. Érdeklődés Homok u. 100. alatt. 1299

Eladó

a Boeskaykertben — 1200 öl természőlő, gyümölcsös terméskő pincével és lakással, Luther u. 11. 1270

Eladó föld

Perenc—Fáy dülőben három—három hold, a határúthoz közel. Kölcsey ucca 15. 1382

Ebesen

15 hold föld, kövesút mellett eladó. Thaly Kálmán ucca 12. 1388

Eladó állatok

Eladó

két sovány, 5 és 7 hónapos malac. Értekezni Kishegyesi ut 38-g. 1190

Eladó

angora nyul, fajtiszta, selyemszőrü. Szoboszlói ut 2. C lépcső, bérház. 1272

Felelős szerkesztő: PALFY JÓZSEF. Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt., kiadása.